JACQUES REMY
DACĂ TOŢI OAMENII DIN LUME...
Traducere de JACQUES COSTIN
EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ

Coperta de /. Molnár
I TOUS *Jacques Rémy*:
LES GARS DU MONDE…
Robert Laffont
30, rue de l'Université
Paris, 1956

Orele 21, 50 (GMTy) [1] *– în Oceanul îngheţat de Nord, undeva la răsărit de Insula Jan Mayen.*

Un vas de pescari suedez, *Maria Sørensen*, înaintează încet pe marea netedă. O ploaie măruntă, stăruitoare, învăluie puntea vasului cu o ceaţă jilavă.

În cercul de lumină gălbuie a felinarului, omul de veghe păşeşte în sus şi în jos. E un vlăjgan bărbos; din când în când îşi ridică, tremurând, gulerul hainei de piele. Scuipă pe jos şi se uită lung la micul ochi de salivă care luceşte pe scândurile gudronate, apoi îl striveşte cu tocul.

Vasul pare lipsit de viaţă.

Uşa postului de comandă se deschide şi în cadrul luminos al cabinei se iveşte silueta bondoacă a lui Larsen. Căpitanul e un om vârstnic, voinic şi scund, cu faţa tăbăcită de soare şi de vânt, cu trăsături aspre. Coboară scara ale cărei trepte scârţâie sub greutatea lui, străbate puntea, îşi aprinde pipa în bătaia vântului şi intră în dormitorul oamenilor.

Înăuntru sunt douăsprezece paturi, aşezate pe patru rânduri suprapuse. Cei mai mulţi pescari stau tolăniţi. Unii dorm, un bătrân sforăie cu zgomot la răstimpuri regulate. Alţii fumează, o parte s-au apucat să joace cărţi. Din când în când vorbesc cu glas scăzut.

Căpitanul se îndreaptă spre fundul cabinei. Pe unul din paturile de jos un om se frânge de durere; e palid, cu părul vâlvoi, faţa îi e schimonosită de suferinţă. Uneori, de pe buzele lui se desprinde un geamăt răguşit. De pe paturile din jur, vecinii, pe care îi împiedică să doarmă, se uită la el cu nelinişte.

Larsen îi pune mâna pe umăr:

---

1 Greenwich meridian time — iniţiale care indică orariul după primul meridian care trece prin localitatea Greenwich din Anglia.

— Ţi-e mai bine, Erik?

— Mi-e mai rău, răspunde arţăgos bolnavul.

Michel, bucătarul, al cărui culcuş se află chiar deasupra celui în care zace Erik, se amestecă în vorbă:

— De patru ore se văită întruna.

În timp ce vorbeşte, mângâie în neştire o pisică neagră ghemuită pe perna lui.

Larsen se apleacă deasupra lui Erik şi-i dezveleşte pieptul. Apoi scoate din buzunar un stetoscop, ridică bolnavul cu ajutorul bucătarului şi-i aplică instrumentul pe inimă, pe plămâni şi pe spate. Oamenii nu scapă nicio mişcare. Pe podea se rostogoleşte o pipă. E singurul zgomot care tulbură liniştea. Până şi bătrânul, care dormea, încetează să mai sforăie.

— Unde te doare?

Erik îşi arată coapsa.

Căpitanul îi desface pansamentul murdar. Şi dă la iveală o rană din care curge puroi. Larsen dă din cap:

— Ai febră?

— Ca şi înainte, spune Michel refăcând pansamentul.

Larsen iese din cabină oftând şi se întoarce la postul de comandă unde îl aşteaptă fiul său. Pe când Olaf era copil, Larsen îl iubea tare mult. Şi se plimba, mândru, pe străzile portului, ţinând de mână băieţaşul cu părul auriu, cu faţa bălaie şi ochii albaştri, care arăta ca un Wiking în miniatură. Dar după ce începu să se facă mai mare.

Olaf se dovedi un băiat nărăvaş. Era aspru, închis, bănuitor, poate din vina tatălui său care nu ştiuse cum să-l crească. Knut Larsen Voise să-i facă educaţia cu aceeaşi străşnicie cu care fusese crescut şi el. Numai că asta nu se mai putea. Cel puţin aşa susţinea nevasta lui, care era întotdeauna gata să ia apărarea băiatului. Olaf se răzvrătise, Knut voise să-l înfrângă, dar cu anii raporturile dintre ei înăspriseră tot mai mult. Nu se înţeleseseră niciodată; tatăl şi fiul nu ajunseseră niciodată să fie prieteni; se ciocneau întruna. Până într-atât, încât Knut se întreba dacă-şi iubeşte fiul, iar Olaf era aproape sigur că-şi urăşte părintele.

Căpitanul îl luase pe Olaf ca secund pe vas. Nu putea face altfel. Olaf era un Larsen şi într-o bună zi vasul avea să fie al lui. Dar băiatului nu-i plăcea meseria de pescar. Avea înclinări numai pentru mecanică, o muncă pentru cei de pe uscat. Îl preocupau numai maşinile, aparatele de radio, meteorologia.

Când Larsen se înapoie la postul de comandă, îl găsi pe Olaf aplecat spre emiţător:

— Aici KTX... KTX... Chemare către toate posturile. Comunicare urgentă.

— Sunt ore de când repeţi apelul ăsta fără niciun rezultat, spune Larsen. Nu înţeleg de ce te mai încăpăţânezi.

Cu oarecare trufie, Olaf se apucă să-i dea din nou lămuriri: postul folosit de el e un post de amator, deoarece aparatul de radio de pe *Maria Sørensen* e stricat.

— Cum aşa? Nu poţi fi auzit? Cu tot numărul mare de vase care trebuie să se afle în jurul nostru? îl întrebă Larsen.

Explicaţia e prea complicată pentru căpitan. Câteodată, continuă Olaf, se iscă o vijelie magnetică şi asta izolează anumite zone, împiedicându-le să comunice cu posturile vecine. Dar de obicei există câte o zonă, uneori foarte îndepărtată, cu care se poate totuşi corespunde şi de unde poţi fi auzit foarte bine.

— Şi atunci de ce nu se face auzită zona asta corespunzătoare? stăruie Larsen.

— Nu pricep nici eu.

Larsen aruncă fiului său o privire neîncrezătoare, spunându-şi o fi oare rea-voinţă din partea lui Olaf? îşi dă însă seama că gândul acesta e nesăbuit. Olaf face ce poate. De altfel tatăl e tot atât de neputincios.

Căci Larsen nu se pricepe de loc la boala lui Erik, deşi e obişnuit să-şi îngrijească oamenii singur. Dar nu s-a aflat niciodată în faţa unui caz atât de greu.

Se uită la fiul său şi deschide gura ca şi cum ar vrea să-i încredinţeze şi lui grijile acestea. Dar o sfiiciune neroadă îl opreşte. Se aşază la masă fără să spună nimic,

rânduieşte în neştire nişte hârtii, îşi aprinde pipa care se stinsese, se ridică şi se apropie de dulapul farmaciei din care scoate o carte de medicină, apoi se întoarce la masă şi începe s-o răsfoiască. Din când în când aruncă o privire spre Olaf, care stă cu spatele la el. Aşezat în faţa aparatului, acesta continuă să cheme:

— Aici KTX… KTX… Apel general…

Olaf ghiceşte deznădejdea tatălui său.

Şi pe el îl gâtuie îngrijorarea. Vasul e la o depărtare de trei zile de portul cel mai apropiat. De şase ore de când îşi împrăştie chemările, nu-i răspunde nimeni. Sunt rupţi de restul lumii. Olaf ar vrea să spună ceva pentru a dărâma zidul acesta, vizibil aproape, care desparte pe tată de fiu, dar nu e în stare. De prea multă vreme trăiesc ca nişte străini unul faţă de celălalt pentru a mai putea reface legătura aceea de care simt totuşi o atât de mare nevoie. Şi fiecare din ei rămâne închis în tăcerea lui, prizonier al unei sfieli de neînţeles.

Orele 22 (*GMT*) – *în Congo Belgian*: *satul Zobra*.

Aşezat în faţa porţii colibei sale, Étienne Loiseau se uită la gloata femeilor care intră şi ies. Tânărul negru e împovărat astă-seară de griji. De când au apucat-o primele dureri, Maria, soţia lui, şi-a chemat mama, mătuşile, surorile şi verişoarele care s-au îngrămădit în jurul patului ei numai cu puţin înainte de venirea celorlalte femei din sat. Ele umblă forfota cu lighene de apă şi cu rufărie. Odinioară naşterea unui copil era sărbătorită cu ciudate rânduieli păgâne. Étienné îşi aduce aminte că-şi văzuse tatăl şi unchii cu faţa vopsită în culori vii şi cu trupul acoperit cu pene, cântând şi ţopăind danţul sfânt în sunetul tam-tam-ului. Dar toate acestea aparţin de multă vreme trecutului.

Zobra e acum un centru creştin. S-a clădit o biserică şi băştinaşii se îmbracă în haine europene. Pe vrăjitor, cu toate astea, nu l-au uitat cu desăvârşire. Bătrânii mai cred încă în el şi tinerii, spunându-şi că două măsuri de prevedere preţuiesc mai mult decât una, îl cheamă şi azi în clipele însemnate ale vieţii lor. Câteodată se brodeşte ca

preotul şi vrăjitorul să fie de faţă în acelaşi timp. S-au deprins cu asta, se îngăduie unul pe altul şi întâlnirile acestea nu dau naştere la ciocniri. Vrăjitorul e pe cale să ţintuiască pe uşa colibei lui Étienne nişte talismane menite să apere copilul de deochi. Tânărul negru îl priveşte cu arţag. Doar îi spusese soacră-şi că nu vreapopă fals. Dar cum să smulgi superstiţia din căpăţâna bătrânilor! Étienne se gândeşte c-ar trebui să facă ceva, să-şi arate mânia sau dispreţul, dar simte că astăzi nu-l ascultă nimeni. Rareori i se întâmplă unui bărbat să se simtă mai de prisos ca în ziua în care-i naşte nevasta pentru prima oară. Numai de-ar fi băiat!

Étienne e un bun creştin. El ştie că Dumnezeu nu face deosebire între făpturile sale. Ar fi totuşi foarte dezamăgit dacă Maria i-ar dărui o fată.

Femeile intră şi ies învăluite în importanţa lor. Iat-o pe mama-soacră, mătăhăloasă şi pântecoasă, cu sânii atârnând sub bluza de stambă. L-a izbit cu tărtăcuţa plină de apă dinadins... Étienne se dă la o parte fără să crâcnească.

S-a aşezat afară, în spatele colibei, sub o streaşină, cu aparatul de radio pe care i-l lăsase moştenire Părintele Gross. Bătrânul misionar, care convertise tot satul, ţinea foarte mult la Étienne. Îl luase ca secretar şi, între altele, îl învăţase să mânuiască postul lui pe unde scurte. După moartea Părintelui Gross, aparatul îi rămăsese lui Étienne. Se folosea deseori de el şi se fălea, pe drept cuvânt, că-i proprietatea lui.

Îngenuncheat, Étienne răsuceşte comenzile aparatului. O învălmăşeală de zgomote ascuţite sfâşie aerul şi bagă spaima în vrăjitor şi în femei. După câteva clipe se aude, de departe, un concert de muzică de cameră, acoperit îndată de un glas fornăit pe care îl întrerupe, năvalnic, un pârâit neplăcut de fierărie.

Vrăjitorul nu-şi poate opri un fel de rânjet gutural cât se poate de jignitor pentru Étienne, apărătorul progresului. Înciudat, tânărul răsuceşte comenzile aparatului în toate chipurile, dar difuzorul revarsă într-una

sunete din ce în ce mai încâlcite. S-ar zice că în noaptea asta s-au dezlănţuit toate forţele naturii. De când a învăţat să mânuiască un aparat de radio, Étienne nu-şi aduce aminte să mai fi auzit asemenea hărmălaie. Deodată, punând capăt acestei babilonii, răsună un glas de-o limpezime uluitoare:

— Aici KTX… Aici KTX… Apel general… Mă auziţi?

Étienne nu ştie englezeşte, dar cunoaşte semnalul SOS al radio-amatorilor. Atât numai că nu poate răspunde. Postul lui e numai de recepţie.

O bătrână negresă iese tocmai din colibă; e mamalui Étienne. rflizindu-se cu toţi dinţii, îl linişteşte: totul se petrece firesc. În aceeaşi clipă Maria scoate un ţipăt ascuţit. Étienne sare în sus. Mama lui izbucneşte în râs: bineînţeles, Maria se chinuie. Aşa şi trebuie să fie. Toate femeile sunt nevoite să pătimească la naştere. Ochii bătrânei scapără de voie bună. Se îndepărtează repede, cu paşi mărunţi, cloncănind de bucurie şi plină de neastâmpăr la gândul că va fi în curând bunică.

Şi din nou se aude glasul lui Olaf, repetând cu de limpezime surprinzătoare:

— Aici KTX… KTX… Apel general. Ne auziţi?

Étienne se ridică în picioare.

Porneşte spre sat, gonind de-a lungul uliţelor drepte şi bine întocmite între cele două rânduri de colibe albe. Ajungând în piaţă, se opreşte la o poartă în faţa căreia se află un *jeep*. După ce străbate o grădină cu o bogată vegetaţie tropicală, ajunge în faţa unei scări de beton.

Pe terasa casei, doi oameni prăbuşiţi în jilţuri fumează nişte trabucuri nemăsurat de mari. Cam de cincizeci de ani fiecare, greoi şi burtoşi, par să n-aibă alt păs în viaţă în afară de ban şi de alcool. O masă plină de hârtii şi lichioruri stă mărturie. Dorzit, proprietarul casei, care e plantator, sărbătoreşte, cu paharul în mână, vânzarea recoltei sale împreună cu vechiul său prieten Van Rielst, cumpărător din partea Companiei Generale de Bumbac. Sunt cam cherchelţi. De aceea pricep cu oarecare greutate ce vrea Étienne de la ei. Tânărul negru

le explică, răbdător, c-a prins un semnal de alarmă căruia nu-i poate însă răspunde, dar că la mâna din Tituie se află un post emiţător destul de puternic pentru a putea intra în legătură cu misteriosul KTX. Mina e la vreo douăzeci de kilometri. Cu automobilul n-o să dureze mult. Din fericire, cei doi oameni sunt veseli la beţie. Li se pare că semnalul de alarmă e o glumă bună şi drumul la Tituie o plimbare plină de haz. Râzând în hohote, sughiţând, poticnindu-se, înjurând, îl urmează pe Étienne până la *jeep*. Din când în când îl plesnesc zdravăn cu palmele pe spate, în semn de prietenie. Van Rielst se urcă primul în automobil, nu fără trudă. Dorzit e gata să se aşeze lângă el, când îl apucă o grabnică nevoie. Coboară şi se uşurează în mijlocul drumului. În clipa aceea străbate piaţa o negresă. Dorzit îi aruncă o glumă necuviincioasă. Femeia răspunde plantatorului cu aceeaşi grosolănie. Van Rielst se strică de râs. Étienne îşi stăpâneşte cu greu nerăbdarea. I se pare că fiecare clipă pierdută va pricinui un rău de neiertat celor pe care i-a auzit lansând apelul de alarmă.

Orele 22.10 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN

Olaf a încetat să mai cheme. Ce rost are să se mai încăpăţâneze, dacă nu-l aude nimeni?

Tatăl său e tot acolo, tăcut. Olaf îşi scoate pipa din buzunar, o umple, apoi o aprinde fără grabă. Cu pipa între dinţi, cu mâinile împletite sub bărbie, priveşte drept în faţa lui, spre peretele de lemn. Şi închipuirea lui vede, dincolo de peretele de lemn, silueta unei femei: cu părul blond în şuviţe zburdalnice, dinţii laţi, albi, neregulaţi, o bărbie rotundă şi mâini stângace, scurte şi pătrate ca ale unui bărbat.

Larsen, care a încetat să mai răsfoiască tratatul de medicină, ridică din umeri. Zevzecul ăsta de Olaf stă şi visează în timp ce pe vas bântuie molima. Knut va trebui s-o înfrunte singur. E şi firesc, de vreme ce el e căpitanul; dar ar fi putut să se aştepte la mai multă înţelegere din partea unui fiu. El nu era aşa, în tinereţe, când tatăl său îl lua cu dânsul pe mare. Pe vremea aceea familia Larsen nu avea vasul ei, muncea la alţii. Căpitanul se ridică şi se

apropie de lădiţa fărmaciei agăţată în perete. O desprinde; şi o deşartă pe masă. Blestemată lădiţă, mereu vraişte. Borcănaşe, cutii, alifii, hapuri, vaccinuri şi pansamente se rostogolesc de-a valma. Nu găseşti niciodată nimic din ceea ce-ţi trebuie în afurisitele astea de pacheţele. Larsen caută lista produselor farmaceutice pe care fiecare vas ar trebui s-o aibă pe bord. Găseşte, într-adevăr, o foaie de hârtie care n-a fost despăturită de-atât de multă vreme, încât marginile i-au rămas lipite şi ar trebui rupte pentru a fi citite. Îşi spune, suspinând, că nu e în regulă ou prevederile igienei... ca de altfel toată lumea. Mofturi, toate regulamentele astea, bazaconii de ale conţopiştilor! Şi-a îngrijit întotdeauna bolnavii aşa cum învăţase de la ta; ăl său: cu aspirină şi cu bruftuieli. Îi reuşise ani de-a rândul, de ce nu-i mai mergea şi acum? Larsen trage o înjurătură. Şi tâmpitul ăsta care se uită la el de parc-ar fi străveziu!... Olaf vede mereu, dincolo de făptura tatălui său, forma delicată, sânii tari, pulpele lungi ale Cristinei.

Larsen îşi aminteşte deodată ceva şi-şi rosteşte gândul cu glas tare:

— La naiba, Erik nu făcea parte din echipajul regulat al vasului. A fost îmbarcat la Anvers. Dar trebuie să fi fost cercetat de medic…

Olaf, bosumflat c-a fost întrerupt, ridică din umeri:

— De Witt e cel care s-a urcat pe vas pentru controlul sanitar, spune el rânjind.

De Witt, un vechi prieten. De ani de zile Lârsen şi de Witt se cinstesc cu rachiu şi tutun. Există între ei o învoială. De Witt nu l-a pisat niciodată cu formalităţile sanitare. Trândavului aceluia îi convine să se înfigă în jilţul postului de comandă B să-şi golească paharul, cu picioarele la căldură. Şi să discute cu Larsen chestiuni politice. Visul lui de Witt e să ajungă consilier municipal. Şi ar fi izbutit de mult dacă n-ar fi făcut pe nebunul în timpul ocupaţiei. În timp ce doctorul îşi istoriseşte întâmplările, Larsen pregăteşte actele. De Witt le semnează şi farsa s-a terminat. Larsen, săltând de bucurie, îl conduce la barca lui, şi cu asta controlul sanitar a luat sfârşit. Doar n-o să se

lase încălecat de birocraţi! Numai că de data asta s-ar putea prea bine ca mâzgălicii ăştia să se răzbune.

Orele 22, 30 (GMT) – Pe drumul dintre Zobra şi Tiiuie.

Jeepul lui Van Rielst câfrineşte brusc. Dorzit şi Étienne se încleştează de banchetă. Cumpărătorul de bumbac conduce cum i se năzare. Maşina merge în zigzag pe şoseaua îngustă, hârşâie copacii, se zgârie de tufişuri şi intră vijelios în băltoacele din care ţâşnesc mănunchiuri uriaşe de apă. Cei doi beţivi cântă cât îi ţin gura şi gălăgia lor acoperă zvonul pădurii. Aerul răcoros al nopţii i-a mai trezit puţin, încep să chibzuiască. Adică pentru ce se duc ei la Tituie? Ceea cele. – a povestit fitienne n-are nici cap nici coadă. Cum să crezi că el e singurul ins care-a auzit semnalul acesta de alarmă? Şi că sunt oameni în primejdie care aşteaptă ajutorul unui pui de negru?

Étienne Loiseau încearcă să fie cât se poate de «convingător. Le explică tot ce ştie despre radioamatori şi despre obiceiurile lor, despre strânsa solidaritate care îi uneşte de la un capăt la celălalt al lumii, de regulamentele care prescriu să se răsti 4 pundă numaidecât la orice cerere de ajutor; le vorbeşte apoi despre vijelia magnetică şi vibraţia undelor. Tovarăşii lui sunt din ce în ce mai neîncrezători. Van Rielst opreşte jeepul şi se pregăteşte să se întoarcă, în timp ce Dorzit repetă amenințător:

— Ţi-ai bătut joc de noi, maimuţoiule… Dar n-o să-ţi mai meargă!

Étienne e deznădăjduit. Sare jos din automobil.

— Încotro? îl întreabă unul din ei.

Cu atât mai rău, îşi spune Étienne. Va continua drumul pe jos până la mână. Aerul lui hotărât îi pune pe cei doi oameni pe gânduri.

— Şi cum ai să te întorci înapoi?

Étienne dă din umeri. Tot pe jos. În clipa aceea îl fulgeră un gând. A uitat de Maria, a uitat de pruncul lor care e pe cale să se nască, propriul lui copil. Cum s-a putut întâmpla aşa ceva? Nu se poate dumeri. Se opreşte dintr-odată, împietrit şi ruşinat. Trebuie să se înapoieze acasă,

numaidecât. Vaietul nevestei, râsul uşuratic al mamă-sii, îl recheamă la colibă. Ce-i pasă lui de necunoscuţii aceia al căror semnal de alarmă l-a prins el? Dar, cu nestatornicia caracteristică beţivilor, cei doi tovarăşi ai lui şi-au schimbat şi ei părerea.

— Există un inginer la Tituie care ştie să mânuiască un aparat emiţător? Hai să stăm de vorbă cu el. Urcă!

Étienne se supune. Dorzit îl înhaţă, pentru a-l sili să se urce în automobil. Rânjeşte:

— Dacă ne-ai minţit, o să faci calea-ntoarsă mânat din spate de loviturile picioarelor noastre!

Ideea asta îl înveseleşte de Van Rielst. El doreşte din toată inima ca Étienne să-i fi înşelat şi repetă, plin de veselie:

— Mânat din spate de picioarele noastre! Hai, urcă!

Şi în timp ce automobilul porneşte, Dorzit, încântat, precizează:

— Unul din noi doi va conduce jeepul, când celălalt te va lovi cu piciorul în spate. Şi-o să mergem în voie. Nu ne grăbim.

Van Rielst a născocit acum o nouă ghiduşie: ridică mâinile de pe volanul automobilului şi-l prinde numai în ultima clipă, când maşina e gata să se izbească de vreun obstacol.

Jocul ăsta îl face pe Dorzit să râdă în hohoti. Iar faţa înspăimântată a lui Étienne îl înveseleşte.

— La întoarcere ai să râzi şi mai puţin. O să-ţi facem dosul chisăliţă.

Cei doi beţivi n-au prea multă imaginaţie şi-o născocire de felul acesta îi face să petreacă timp îndelungat.

Orele 23 (*GMT*) – *La mâna din Titule*.

Când ajung la mână, găsesc tot satul cufundat în tăcere. Jeepul se îndreaptă spre o căsuţă de? id înconjurată de o grădină. Un servitor negru care moţăia pe terasă iese în întâmpinarea vizitatorilor. Stăpânul e bolnav.

De două zile, inginerul Gilles Lalande e ţintuit la pat de friguri. Dar febra îl împiedică să închidă ochii. În

încăperea strâmtă în care pătrund toate zgomotele, tânărul belgian se răsuceşte în toate felurile sub plasa care-l apără de ţânţari. Ciudate năluci joacă în jurul lui, într-o horă în care amintirile se contopesc cu plăsmuirile închipuirii lui înfierbântate. Unele din ele prind, pentru o clipă, consistenţa realităţii. Altele se destramă chiar în momentul în care au apărut.

Pentru ce a venit Lalande să-şi caute norocul atât de departe? încearcă să-şi amintească şi nu izbuteşte: ploaia, caldarâmul unsuros, luminile tremurătoare ale cârciumilor portului Anvers îl chinuiesc; îl macină un dor ascuţit ca o durere trupească, smulgându-i un geamăt sfâşietor. Poate că în patul lui, în Europa, Gilles s-ar fi stăpânit, ca să nu-l audă mamă-sa din camera alăturată. Dar aici de ce să se înfrâneze? N-are pe cine cruţa, n-are pe nimeni cu care să stea de vorbă, nu-i nimeni care să conteze pentru el. Se răsuceşte mereu în patul lui fierbinte; Vede femei. Ele se îmbulzesc încetişor în cameră, se adună în jurul patului. Sunt sumedenie. Sau, poate, o fi mereu aceeaşi 1 femeie pe care o vede într-o mulţime de chipuri. Are părul negru şi bălai în acelaşi timp, ba chiar roşcat, dar e mereu aceeaşi: braţele goale, sânii, umerii şi pulpele rotunde vrâstate de linia jartierelor şi de belşugul dantelelor albe. Aici nu sunt decât negrese. Pielea neagră e unsuroasă. Lunecă mâna pe ea. Şi totodată e vârtoasă, aspră, îţi face silă. Lalande oftează amintindu-şi de carnaţia femeilor flamande, pufoasă şi puţin grasă. Pe negresele astea le-ar lua la palme. Într-o zi a prins un contramaistru lovind cu cravaşa o femeie… Şi făcea trosc, plosc… A intervenit şi l-a pedepsit pe bărbat, care şi-a cerut iertare. Iar acum Lalande ar vrea să facă şi el la fel. Să lovească… din plin pielea neagră.

Dar bate cineva. Servitorul negru îşi bagă nedumerit capul prin uşa întredeschisă. Au sosit nişte albi care vor să-l vadă pe Lalande. Inginerul se uită la ceas: a stat. Nimic nu merge în ţara asta. Să nu ştii cât e ceasul i se pare lui Lalande un chin de neîndurat. Se ridică, dar lungile lui picioare slăbănoage acoperite cu fire aurii de

păr nu-l mai ţin. E nevoit să se aşeze din nou şi-i scapă o înjurătură. Tot răsucindu-se în pat a sfâşiat apărătoarea de ţânţari. O s-o dreagă servitorul, dar e tare neîndemânatic. O să se străduiască mult şi bine cu aţa şi cu acul, iar un răstimp Gilles nu se va mai putea culca. Din pricina acestui ultim pocinog care pune vârf tuturor celorlalte îi vine să plângă. Înainte de-a ieşi, inginerul îşi mai aruncă pe umeri o pătură. Cu toate că lâna îi ţine cald, el dârdâie în noaptea tropicală.

În aşteptarea lui, Dorzit şi Van Rielst s-au aşezat în jilţurile de pe terasă. Când soseşte, ei nici nu se ridică să-l salute. Continuă liniştiţi să-şi bea whiskyul pe care l-au cerut servitorului. Lalande, când are câte-un atac de friguri, nu-i e silă numai de negri. Îi urăşte şi pe albi. Ăştia doi, cu feţele lor roşii şi umflate, îi sunt cât se poate de nesuferiţi. Lalande ascultă plictisit lămuririle lui Étienne. Are, într-adevăr, un post emiţător, dar nu-l foloseşte niciodată. Tare ar vrea să-i trimită dracului cu apelul lor de alarmă cu tot! Ce-i interesează pe aceşti indivizi josnici un apel de alarmă? Nu suntem oare cu toţii în stare de alarmă în ţara asta prăpădită? Dar Gilles se stăpâneşte. După toate câte le-a îndurat pe pământul ăsta al Africii, atât ar mai lipsi ca şefii lui să primească rapoarte nefavorabile despre el. A învăţat, din experienţă, să se ferească de albi. Nu seştie niciodată cu cine sunt în legătură. Îşi trece mâna jilavă pe fruntea care şiroieşte de sudoare. Durerea de cap îi ciocăneşte tâmplele. Apoi, împreună cu servitorul, scoate aparatul din cutia în care-l pusese. Îl aduc pe terasă. Étienne îi ajută să-l monteze. Lalande se aşază în faţa aparatului şi răsuceşte comenzile. La primele hârâieli suspină uşurat, Se întreba tocmai dacă aparatul mai funcţionează şi se temea să nu se fi stricat de-a binelea. Treptat, sunetele devin tot mai desluşite. Un val de muzică de jaz se revarsă în noapte. Tânguirea ascuţită a saxofoanelor îl face pe Dorzit să tresară. Sub efectul ultimului pahar de *whisky*, începuse să moţăie în jilţul său.

Lalande caută un alt post. Se aude un cântec de

Chevalier; un disc tocit care fâşâie în chip neplăcut; o

vechitură de peste douăzeci de ani.

Din aparat se aud acum frânturi de emisiuni. Din nou muzică, apoi ştiri în limba spaniolă, fornăitul unei voci americane, întretăiate toate de pârâituri şi de pârţâieli.

Lalande continuă să caute.

Şi deodată, vocea pe care o auzise Étienne mai înainte repetă cu o limpezime uimitoare:

— Alo, aici KTX... KTX... apel către toate posturile. Mă auziţi? Trec pe ascultare.

De data asta cei doi albi s-au ridicat în picioare. Necunoscutul ăsta care li se adresează din depărtare a devenit deodată o făptură vie, aşa cum fusese şi pentru Étienne. Se apleacă amândoi asupra aparatului în timp ce Lalande, care se ridicase de asemenea în picioare, trece pe emisiune:

— Chem KTX... KTX... Aici TRZ... TRZ... mesajul a fost auzit... Trec din nou pe ascultare...

Orele 23, 10 (GMT) – Pe vasul MARI A SORENSEN.

Evenimentul e atât de neaşteptat, încât Olaf şovăie câteva clipe înainte de-a răspunde. De când tot repetă apelul său la fiecare sfert de ceas fără să primească răspuns, ajunsese să se împace cu gândul că nu-l aude nimeni, să se convingă că vor rămâne izolaţi în ceaţă şi în bezna nopţii arctice. Vocea care le-a răspuns este aceea a unui bolnav istovit de friguri şi de oboseală. Şi totuşi ea îi pare lui Olaf neobişnuit de caldă şi de prietenoasă. Larsen s-a ridicat în picioare. S-a apropiat de aparat. Şi-o fi dând el seama de ceea ce face? A pus mâna pe umărul băiatului. Atingerea asta neaşteptată îl stinghereşte pe OIaf, i se pare; aproape necuviincioasă... Mina tatălui îl apasă ca ceva străin şi trebuie să-şi impună voinţa ca să nu se descotorosească de ea printr-o mişcare bruscă. Larsen simte că Olaf se crispează, îşi dă seama de dezgustul pe care îl încearcă fiul său. Îşi retrage laba-i lată acoperită cu păr lung roşcat şi-i o lasă să cadă din nou pe masă; încurcat, Olaf pleacă ochii.

În timpul acestei scene mute, Lalande dă lămuriri despre el şi locul de unde vorbeşte şi întreabă ce poate

face pentru cei care au lansat apelul de alarmă… Larsen şi Olaf îşi întorc în acelaşi timp capetele şi caută pe harta din perete regiunea Congo Belgian. La fereastra postului de comandă a apărut un cap bărbos. E omul de veghe care a înţeles că’s, a primit în sfârşit un răspuns prin radio. Zâmbeşte arătându-şi dinţii înnegriţi de mestecatul tutunului, care se contopesc cu perii ţepoşi de pe faţă.

— Aş vrea o consultaţie medicală, explică Larsen. Am pe vas un bolnav care mă îngrijorează. M-aţi înţeles?

Şi face semn fiului său să treacă pe ascultare.

Se înţeleg cu destulă greutate. Lalande vorbeşte puţin englezeşte. Larsen de asemenea, numai că accentul lui nu înlesneşte lucrurile. În cele din urmă se resemnează şi trece microfonul fiului său…

Dorzit se amestecă şi el:

— Ce simptome are boala?

La celălalt capăt al undei căpitanul dă semne de nerăbdare. De ce se amestecă ăştia? E treaba medicului. Să se aducă unul la microfon şi se vor lămuri. Olaf nu vrea să transmită răspunsul ăsta şi are dreptate: nu trebuie să-i supere pe singurii radio-amatori care le-au putut prinde apelul. Şi începe să explice că bolnavul are o temperatură foarte ridicată; dureri aproape în tot corpul, o umflătură în coapsă.

— De unde-a fost îmbarcat?

Larsen îşi înăbuşă din nou un strigăt de mânie. Cu ce drept se amestecă ăştia în treburile lui? Când se» vor hotărî oare să cheme un medic?

Olaf răspunde:

— Bolnavul a fost îmbarcat la Anvers, dar venea din Indiile Olandeze.

Orele 23, 15 (GMT) – Lamina din Titule.

Când a auzit rostindu-se numele oraşului său, Lalande a tresărit ca şi cum apelul ar fi fost o comunicare adresată lui personal. Anvers, două silabe care au pentru el o putere de evocare aproape magică: cheiurile, mulţimea deasă şi neagră de pe străzile care duc în port, siluetele vapoarelor ancorate…

Întrucât priveşte pe ceilalţi, pomenirea Indiilor Olandeze i-a luminat. După înşirarea simptomelor bolii, diagnosticul e limpede pentru oamenii aceştia din colonii. Nu poate fi vorba decât de o boală tropicală. Cui să ceară ei o consultaţie? îl înlătură cu toţii pe medicul local, Leuwels, oare e îndobitocit de climă şi de băutură. Ignoranţa acestuia a ajuns de pomină. Se hotărăsc să încerce a găsi un specialist prin radio.

— Alo KTX... aici TRZ... nu părăsiţi postul. Vom încerca să facem legătura cir Institutul Pasteur din Paris.

Orele 23, 20 (GMT) – În Golful Neapole

Un port de pescari ale cărui case, ghemuite una lângă alta, urcă spre vârful dealului. Străzile sunt pustii sub lumina lunii. Un câine străbate piaţa încrucişându-se cu un trecător întârziat. Vântul plesneşte pânzele corăbiilor gata să-şi ia drumul în larg, cu un felinar mare aprins la pupă. Un peşte sare deodată din apă şi cade cu un plescăit răsunător pe suprafaţa mătăsoasă a mării.

La capătul satului se află o clădire modernă. Una din îngrămădirile acelea îngrozitoare de beton care au crescut de câtva timp ca nişte ciuperci ia marginea satelor ale căror culori se contopesc în mod armonios cu priveliştea. La catul al treilea al clădirii se vede o fereastră luminată. Domenico d'Angelantonio şade în faţa postului său de emisiune. E un om de vreo cincizeci de ani, înalt, slab, chel, cu faţa ca de ceară tărcată de o mică mustaţă neagră. Stă cu pălăria pe cap şi e, îmbrăcat cu un halat lung, de culoare roşie închisă, căruia anii i-au tocit coatele şi i-au destrămat marginea de jos a pulpanelor.

Alături de el, doi pescari, tatăl şi fiul, îi urmăresc cu atenţie fiecare mişcare.

— Alo, aici d'Angelantonio: *Lola-Lota*?

Vasul de piraţi *Lola-Lola* pluteşte în imediata vecinătate a coastei golfului Neapole, cu cala ticsită de lăzi cu ţigări americane de contrabandă.

Aparatul de radio al lui d'Angelantonio face legătura între vas şi pescarii care trebuie să preia încărcătura de tutun.

Câteva clipe ţăcănitul telegrafului Morse umple încăperea.

— Ce spun ăia? întreabă unul din pescari.

D'Angelantonio îi face semn cu mâna să tacă.

Aparatul începe să pârâie îngrozitor. Paraziţii se ţin lanţ. Ca să nu-şi deştepte vecinii, radiotelegrafistul micşorează intensitatea sunetului.

Şi pe dată se aude o voce, cât se poate de desluşită:

— Aici TRZ... TRZ... comunicare urgentă... Am vrea să intrăm în legătură cu Parisul. Dacă ne-aţi auzit, răspundeţi...

Domenico îi înlătură cu un gest plin de nerăbdare pe nechemaţii aceştia care-i stingheresc audiţia. El se ocupă, de treburi serioase. Adevărul este că n-are vreme să asculte neroziile radio-amatorilor.

Se căzneşte să restabilească legătura cu vasul pirat.

— Alo, căpitane, mă auzi?

Dar căpitanul nu-l aude. Între el şi d'Angelantonio se află nepoftitul acesta care repetă:

— Aici TRZ... TRZ... comunicare urgentă. Am vrea să intrăm în legătură cu Parisul. Trec pe ascultare.

Ţăcănitul aparatului Morse, mai întâi îndepărtat, devine tot mai desluşit şi încetul cu încetul iese biruitor. Ţăcănitul acesta se traduce printr-o curbă care se desenează pe aparatul de înregistrare al unui automobil de reperare goniometrică al poliţiei.

Comisarul Ippolito şi-a culcat ambele mâini pe pulpele-i dolofane.

— Ei sunt, spune operatorul.

— Pe ei atunci! porunceşte poliţistul.

Automobilul porneşte. Ippolito tremură de bucurie.

Îşi iubeşte meseria. De luni de zile urmăreşte vânatul acesta. O să izbutească oare acum să-l prindă? Ippolito are „numai patruzeci de ani şi a şi ajuns comisar. Ar putea, de cele mai multe ori, să-şi lase subordonaţii să lucreze pe teren, iar el să conducă munca din birou. Dar n-o să facă asta niciodată. Mai întâi pentru că năzuieşte sus şi-apoi pentru că învălmăşeala şi tumultul sunt pentru el o ieşire

necesară: numai în felul acesta poate să-şi moţească instinctele care l-ar pe banca acuzaţilor dacă n-ar fi preferat ducă el pe alţii acolo.

— De data asta am pus mâna pe postul clandestin, repetă operatorul.

Faţa lătăreaţă a comisarului se luminează de un zâmbet. Postul acesta misterios de emisiune i-a pricinuit multe griji. Din păcate n-a izbutit încă să-l descopere. Oamenii cu care are de-a face sunt de o dibăcie şi de o prevedere nemaipomenită. Postul nu emite decât timp de câteva minute în fiecare noapte. Regiunea în care operează e foarte întinsă şi după reperările făcute până acum rămâne să se mai cerceteze o zonă de peste o sută de kilometri pătraţi.

Deodată automobilul se opreşte. Emisiunea a luat sfârşit. Ippolito desface o hartă. Înseamnă cu o cruce locul în care au ajuns. Apoi aprinde o ţigară şi aşteaptă ca inamicul său tainic să iasă din nou la iveală, ceea ce i se pare îndoielnic. Domenico, sfârşind comunicarea, transmite pescarilor instrucţiunile căpitanului de pe vasul pirat.

— Întâlnirea va avea loc la orele trei dimineaţa. Dacă plecaţi la orele două şi jumătate veţi întâlni *Lola-Lola* la ora exactă. Transbordarea se va face în largul mării. Camioanele vă vor aştepta la locul şti ut… Eu voi rămâne pe loc. În caz că se vor da noi ordine, vă voi înştiinţa.

În aparatul lăsat deschis răsună din nou, poruncitor, apelul africanilor:

Aici TRZ… TRZ… apel urgent… Ajutaţi-ne să stabilim legătura cu Parisul…

Domenico ridică din umeri, apoi strigă:

— Carmela!

O fată tânără se iveşte în – pragul camerei învecinate. E greu să crezi că un om urât şi şubred ca d’Angelantonio a putut zămisli asemenea mândreţe de fată. Oacheşă, cu ochi minunaţi, forme pline, bine înfiptă pe picioare, Carmela, deşi are numai şaisprezece ani, priveşte bărbaţii în faţă şi-i înfruntă.

— Însoţeşte-i, îi spune tatăl.

Pescarii o urmează. Ea se leagănă puţin în mers, un obicei rău pe care l-a căpătat de curând. D'Angelantonio se întoarce la postul său.

— Aici TRZ... comunicare urgentă.

Orele 23, 30 (GMT) – La mâna din Tituie (Congo Belgian).

Lalande îşi pierde răbdarea. Tăcerea asta în care i se pierde apelul i se pare un act de duşmănie. În starea de mare încordare pricinuită de boală, orice împotrivire se preface, la el, într-un izvor de ascuţită suferinţă. Sub pătura care i se pare deodată ca de plumb, se schimonoseşte de furie neputincioasă, întărâtat de bezna ce-l învăluie şi pe care n-o poate străpunge. Mâinile i se încleştează pe comenzile aparatului, genunchii, scuturaţi de friguri, zvâcnesc. Pătura îi alunecă de pe umeri. Se apleacă s-o ridice.

— Om fi poate şi noi în vreo zonă de tăcere, îşi dă cu părerea Étienne.

Lalande ridică din umeri. Negru nerod! N-a prins adineauri mai mult de zece posturi, unul după altul? E sigur c-a fost auzit de undeva, dar de unde?

— Trec pe ascultare... anunţă el prin aparat.

Tăcere. Şi sforăitul regulat al lui Dorzit, bărdaca asta plină de *whisky*, revărsată în jilţ cu picioarele întinse şi crăcănate. Van Rielst nu doarme. Roteşte în jurul lui o privire sticloasă, de o nerozie desăvârşită. Lalande se pomeneşte gândind: dacă i-aş repezi un pumn în obraz ar băga oare de seamă? Iar dacă l-ar simţi, ar fi în stare să răspundă? Tare ar vrea să încerce, să vadă ce-are să se întâmple, Dar se înfrânează. Gândul de-a ridica braţul pentru a lovi îl face să simtă cum i se urcă sângele la cap... Se uită din nou la Étienne. Pare într-adevăr isteţ şi dezgheţat. O maimuţă, o maimuţă răpănoasă, îşi repetă Lalande ca să se convingă; când ăştia fac pe evoluaţii sunt şi mai primejdioşi. Poartă ei încălţăminte, dar cu degetele picioarelor încă mai pot apuca. Nu m-aş mira să se fi înfruptat şi el la niscai ospeţe cu ceva carne de om! Şi unul

ca ăsta umblă să salveze nişite pescari cu care n-are nici în clin nici în mânecă şi de care, la urma urmei, nici n-ar trebui să-i pese. Lalande îşi dă foarte bine seama că în împrejurarea de faţă nu e nepărtinitor, ba e chiar nedrept. Ei şi? îl doare capul, rinichii, spinarea, îl dor toate, dârdâie de frig şi de febră; trăieşte de luni de zile în satul ăsta afurisit în care, până la urmă, are să şi crape, iar acum au venit să-l scoată din pat pentru a-l sili să lanseze prin radio apeluri unor oameni care nu răspund! Şi după toate astea mai trebuie să fie şi nepărtinitor? De ce?

Orele 23, 30 (GMT) – În Golful Neapole.

Cârmei a i-a însoţit pe pescari până la poarta grădinii care dă în stradă. Unul din oameni fu ispitit să facă un gest îndrăzneţ, dar fata i-a luat-o înainte. S-a uitat la el aşa de crunt, încât omul a simţit nevoia să se apere, mormăind că nu voise să facă nimic.

Poarta scârţâie. Carmela o închide încet, în timp ce pescarii se îndepărtează. Gennaro ţâşneşte din umbră. Pândea în dosul porţii. E scund, bondoc, îndesat; şi negru ca un cărbune. Are părul inelat şi lucios, ochii întunecaţi, faţa smeadă.

Cârmei ar ide:

— M-ai speriat!

Gennaro o apucă de braţ şi i-l strânge.

— Mă doare.

Dar nu face nimic ca să se desprindă din strânsoare. Dimpotrivă, se lipeşte de bărbat cu tot trupul. Gennaro e mulţumit c-o face să sufere. Îi place să se simtă puternic şi ar vrea ca tuturor fetelor să le fie frică de el. Carmela îi vorbeşte încet, gura ei. atinge aproape buzele tânărului.

— Trebuie să plec. Tata stă astă-seară la aparatul lui de radio. Nu veni înainte de ora trei!

Gennaro îi petrece braţul pe după mijloc. Ea se pleacă sub îmbrăţişare, tremurând. Dar cum şi-a întors capul spre fereastra luminată, el o linişteşte:

— Fii pe pace, nu se uită!

Chiar dacă bătrânul d’Angelantonio, „doctorul” cum i se spune prin partea locului, l-ar zări, credeţi că Gennaro

s-ar teme? El nu se teme de nimeni „iar Carmela face tot ce vrea, fără să ţină niciodată seama de părerea lui taică-său. Vor avea însă împotriva lor gura lumii, legile bunului renume aşa cum sunt înţelese acolo şi care sunt mult mai înfricoşătoare decât mânia bătrânului pirat.

Carmela scapă din braţele lui Gennaro.

— Pe curând! mă duc sus.

Gennaro nu răspunde. După ce face câţiva paşi… Carmela se opreşte şi-i spune:

— Ce-o să faci până atunci?

— O să-mi găsesc eu ceva de lucru.

— Adică?

— Am să mă plimb.

— Pe unde?

— Pe-acolo.

Şi arată într-o doară spre plâjă.

— Singur?

El nu răspunde. Carmela repetă:

— Singur?

Zâmbetul obraznic al lui Gennaro o întăritä.

Fata se apropie, îi pune mâna pe obraz şi-şi înfige unghiile în el:

— Mă iubeşti?

— Ştii foarte bine.

— Vreau să mai aud o dată.

— Te iubesc.

Poate că suferinţa lui Geilnaro e prefăcătorie. Carmela se aplecă spre el ca pentru o sărutare:

— Dacă mă înşeli…

Gennaro scoate un strigăt de durere şi-şi freacă urechea. Muşcă putoarea! De data asta Carmela se depărtează fugind. Aude râsul ei limpede de dincolo de uşa care se trânteşte cu zgomot.

Orele ¡3, 40 (*GMT*) – *La mâna din Tiiuie* (*Congo Belgian*).

Loiseau se uită la Ceas (un ceasornic elveţian cumpărat de la un camionagiu pe care l-a pisat până ce acesta s-a hotărât să i-l vândă). Ce-o mai fi cu Maria? Poate

c-o fi şi născut. De ce-am plecat oare? se întreabă Étienne. Numai dei-ar putea să se întoarcă la Zobra! Dar cum? Atât de mult doreşte să fie din nou lângă nevastă-sa, încât e hotărât să facă cei douăzeci de kilometri pe jos. Dar o să-l lase ăştia să plece?

Dorzit, care s-a trezit tocmai atunci din somn, se uită la el neîncrezător şi, ca şi cum ar răspunde gândurilor lui Étienne, rânjeşte:

— Ce, te grăbeşti să afli că porţi coarne? Plodul tău va avea culoarea cafelei cu lapte. Cum te văd şi mă vezi!

Étienne nu răspunde. Nu i-a trecut niciodată prin minte că Maria l-ar fi putut înşela. La amintirea nevestei lui se simte inundat de-o undă de duioşie… În clipa asta ea trebuie să se chinuiască, să strige-Toate femeile trebuie să strige, aşa i-a spus mamă-sa. Şi el e departe de ea, Cumetrele susţineau că are să se chinuiască toată noaptea. Dar ce ştiau ele? Fiecare naştere e o nouă minune, şi, de fiecare dată, Dumnezeu se apleacă asupra oamenilor ca să binecuvânteze un cămin. Căminul lui Loiseau e un cămin fără prihană, cinstit. E un câinin creştin. Păcatul de care se învinovăţeşte adesea Étienne, când se spovedeşte, e păcatul trufiei. Are oare dreptul să se socotească mai presus decât fraţii lui de sânge numai pentru că ei au rămas păgâni iar el a fost mântuit? Asta ar trebui să-l înveţe ce e umilinţa. Dar nu-l învaţă. În ciuda bunăvoinţei lui, nu se poate opri să nu creadă că, de pildă, Dorzit şi Van Rielst sunt nişte păcătoşi sortiţi iadului, pe când el se va duce cu siguranţă în purgatoriu, iar de acolo în rai.

Lalande şi-a rezemat capul de speteaza scaunului. Sudoarea îi curge pe obraz. O picătură groasă i se prelinge de-a lungul nasului. O lasă să-şi facă drumul. Picătura alunecă, şovăie o clipă la vârful nasului, creşte, se umflă şi în cele din urmă cade pe pătură. Lalande e istovit. Nu mai reacţionează de loc.

Étienne se apropie de microfon şi cheamă:

— AIIQ, aici TRZ… Dacă mă aude cineva, îl rog fierbinte să-mi răspundă. Nu vă mulţumiţi cu gândul că înştiinţarea noastră a Fost auzită poate şi de alţii. Pe o

noapte ca asta sunteţi probabil singurii cu care am putut intra în legătură. Ascultaţi: e în pericol viaţa unui om. Avem un bolnav pe un vas. Încercăm să-l salvăm. Ajutaţi-ne… TRZ, TRZ… chemaţi TRZ.

Dorzit şi Van Rielst au sărit în sus şi acum se uită la negru cu atenţie. În privirea lor nu se „mai citeşte batjocură. Lalande pare a se deştepta şi el din amorţeală şi spune:

— Poate că n-or fi ştiind franţuzeşte. Am să repet ceea ce ai spus în limba engleză.

Orele 23, 41 (GMT) – În Golful Neapole.

D'Angel antonio şi Carmela stau aplecaţi deasupra aparatului.

— Ce spun? Nu pricep nimic.

Fata îi face semn să tacă. E prea târziu însă: vorbele lui au acoperit cuvintele englezeşti. Carmela a avut de-a face cu marinarii americani1 la o vârstă când se învaţă cu uşurinţă limbile străine.

— Vorbesc despre un om în primejdie…

— Atunci să răspundem!

Prima pornire a lui d'Angel antonio e totdeauna cinstită. Iar dacă acum se află amestecat în treburi necurate, e din pricină că împrejurările l-au copleşit prea de multe ori. Ce1 puţin aşa susţine el. Ar putea fi adevărat dacă se poate socoti că slăbiciunile unei firi pot fi urmarea împrejurărilor. Familia d'Arâgelantonio e o familie onorabilă. Cel puţin aşa era până când Domenico a risipit averea familiei. Incapabil să muncească, neavând mei o dată o îndeletnicire precisă, şi-a dus viaţa căznindu-se să ticluiască cele mai năzbâtioase afacerii din care niciuna nu era întemeiată pe realitate. Nereuşita încercărilor nu l-a descurajat de loc. Dimpotrivă: de fiecare dată o lua de la capăt cu aceeaşi înflăcărare, alunecând mereu tot mai jos, din concesie în concesie. Şi-i pe nesimţite, treptat, a ajuns părtaşul contrabandiştilor. La început se bucura de oarecare trecere printre cei care calcă legea, ceea ce îl îndreptăţea să se poarte cu ei cu o bunăvoinţă cam trufaşă. Dar stângăciile lui l-au făcut să-şi piardă repede prestigiul

şi asta a însemnat prăbuşirea. Nimeni nu-şi dă seama atât de bine de umilirea asta ca fiica lui. Mama a părăsit-o de mică, atunci când s-a despărţit de Domenico pentru a pleca după un negustor bogat din Calabria. Carmela n-a mai revăzut-o niciodată. Fata a crescut ca o floare sălbatică. A trăit de capul ei. Şi-a iubit totdeauna cu înfocare tatăl, dar totodată l-a şi dispreţuit, obişnuindu-se să-l (trateze ca pe un copil. Pentru a-i face plăcere, Carmela brodează stema familiei pe batiste, dar e cea dintâi care-şi bate joc de lucrul acesta cu Gennaro şi prietenii lui.

— Am să răspund acestui apel, zise hotărât Domeniico.

Orele 23, 42 (*GMT*) – *La mâna din Tituie* (*Congo Belgian*).

Cei patru oameni încep să-şi piardă nădejdea de-a mai primi vreun răspuns.

— Repetaţi comunicarea în două limbi, propune Dorzit.

Ei o rostesc din nou. Étienne îşi dă seama, că repetând propriile lui cuvinte a pus mai puţină râvnă în ele decât prima oară, când îi ţâşniseră dintr-un imbold lăuntric, îi pare rău că nu fusese auzit atunci. Poate că a» r fi izbutit să zdruncine nepăsarea vreunui radio-amator.

Tresare. Lalande, după ce a repetat apelul în englezeşte, a trecut pe ascultare: se aude o voce fornăită:

— TRZ... TRZ... chem TRZ. Comunicarea a fost auzită.

Orele 23, 43 (*GMT*) – *Undeva în Golful Neapole* în automobilul goniometric, al poliţiei, comisarul Ippolito a desfăcut o hartă a regiunii. Scoate din buzunar un creion şi. Înseamnă cu câte o cruce cele trei locuri din care a auzit postul de emisiune clandestin. Încercuieşte partea care trebuie cercetată şi strâmbă din nas. Treizeci de kilometri pătraţi. Nici în noaptea asta n-o să poată descoperi locul în care. Se află postul. Iar mâine emiţătorul contrabandiştilor va fi poate departe.

— Tot mai vorbesc, spune operatorul arătând spre

curba care se desenează pe aparatul de înregistrare.

Numai de-ar vorbi mai mult! Ippolito se apleacă spre geamul din faţă, de parcă ar vrea să grăbească mersul vehiculului.

— Înainte, porunceşte el, strângând din dinţi.

Automobilul porneşte pe şosea, hurducându-se.

Domenico n-a pierdut vremea degeaba. A izbutit să stabilească legătura care i-a fost cerută cu Parisul.

— Alo, alo. Paris! Mă auziţi?

Orele 23, 45 (*GMT*) – *Paris*.

O încăpere spaţioasă într-un apartament din Champ-de-Mars. Prin geamul mare, se vede Turnul Eiffel şi o întindere de acoperişuri cenuşii, sclipind de un roi de lumini.

Un bărbat stă în faţa aparatului său de radio. Să tot aibă patruzeci de ani. Faţa îi e palidă şi îngustă, iar ochii de-o stranie fixitate. Rosteşte cu o voce seacă:

— Foarte bine. Vo. i încerca să fac legătura cu Institutul Pasteur. De unde vorbiţi?

— Din Italia.

— Din ce loc anume?

— Din Italia de Sud.

— Daţi-mi ¡indicativul!

Domenico încearcă să ocolească răspunsul:

— Chemaţi-ne din nou şi cât mai curând: Voi aştepta. Rămân pe ascultare.

Dar francezul stăruie:

— Daţi-mi indicativul 1

— TRP 45.

D’Angelantonio a dat un indicativ la întâmplare. Apoi taie legătura ca să nu i se ceară şi alte lămuriri.

Paul Corbier se întoarce spre nevastă-sa. Ochii îi sunt stinşi şi nemişcaţi: e orb.

— Caraghioşi corespondenţi, mormăie el, nici nu-şi bart capul să ne dea indicativul cum trebuie.

Laurette stă într-un jilţ. scund şi împleteşte. E în capot. Poala cămăşii îi cade în cute trandafirii peste papucul roşu, decolorat. Pe vremuri, când Laurette

rămânea seara acasă, îşi ungea faţa cu pomadă: e prielnică pielii. Acum nu mai iese seara şi nici nu se mai îngrijeşte. Fiindcă cel care se îngrijeşte o face de obicei pentru altul. Şi cum acest altul e orb, Laurette nu se mai îngrijeşte de loc. La ce bun să vrei să placi unui bărbat care nu vede? Iată de ce arată Laurette puţin cam veştedă. Şi totuşi nu are mai mult de treizeci şi cinci de ani.

— Trebuie chemat Institutul Pasteur, spune Corbiier. Vor o consultaţie.

Laurette se ridică numaidecât, îndatoritoare şi nepăsătoare totodată ca în toţi anii aceştia din urmă:

— Vrei să telefonez eu?

El o opreşte cu un gest.

— Zadarnic: n-o să se ostenească nimeni pentru asta.

Un răstimp de tăcere. Laurette s-a deprins de mult să tălmăcească gândurile soţului ei.

Acrit de nenorocirea care a dat peste el, Corbier simte nevoia, să se arate nemulţumit de tot şi de toate.

— Îi ştiu eu pe medici. Dinspre partea lor poţi să şi crapi.

Dacă atunci când a fost rănit medicii-militari ar fi ¡intervenit la vreme; puteau să-i salveze măcar ochiul stâng…

Corbier oftează: n-are noroc; s-a brodit că această comunicare să-l nimerească tocmai pe el, ca să-i zgândăre vechile răni1.

„Te scoate din sărite” gândeşte Laurette. Bărbatul el îşi petrece zilele mânuind aparatul de radio pe care şi l-a construit singur; asta e toată viaţa lui acum şi de câte ori n-a regretat că n-a avut prilejul să ia parte la una din acele acţiuni internaţionale de ajutorare care justifică rostul radio-amatorilor! Laurette aşteaptă să vadă ce va face. Aşteptarea e de scurtă durată. Corbier hotărăşte: trebuie ca Laurette să se ducă la Institutul Pasteur pentru a îndupleca vreun medic să vină în faţa aparatului.

Ea trece în camera alăturată.

— Te îmbraci?

Laurette nu răspunde: el cunoaşte în cele mai mici

amănunte fiecare din mişcările ei, ca şi cum ar vedea-o. De când a orbit, viaţa Laurettei e toată lumea lui. Acum ascultă cu luare-aminte foşnetul stofei.

— Îţi pui rochia albastră?

Întrebarea asta nu-i chiar o întrebare. E o constatare.

Îşi trece cu gingăşie mâna peste cele două rânduri de nasturi de sidef care împodobesc corsajul.

Unul din ei trebuie întărit. Corbier trage puţin de el pentru a se asigura că n-o să cadă chiar aşa repede.

Laurette se aşază în jilţ şi-şi trage ciorapii. Dantela cămăşuţei ei e destrămată ici şi colo.

Corbier îi explică:

— Ca să – ajungi la Institutul-Pasteur, mergi ¡pe Bulevardul Tour-Maubourg şi pe la Palatul Invalizilor… E drumul cel mai scurt.

Orele 23, 50 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN

Corespondentul din Congo Belgian anunţă tocmai că s-a făcut legătura cu un radio-amator francez care va înştiinţa Institutul Pasteur.

— Cu atât mai bine, oftă Olaf.

Observaţia asta, deşi foarte firească, a fost făcută de Olaf pe un ton care l-a izbit numaidecât pe Larsen. Acesta. Se uită ţintă la fiul său; apoi, bănuitor, îl întreabă:

— De ce spui: cu atât mai bine?

— Pentru că oamenii sunt îngrijoraţi.

— N-au de ce să flie îngrijoraţi. Dacă e cineva bolnav pe vas, asta mă priveşte pe mine.

Olaf nu răspunde. Între tată şi fiu prinde fiinţă chipul unei femei. De ce i-a dus gândul pe amândoi, în acelaşi timp, la Cristina?

Pentru a risipi vedenia asta care-l tulbură, Larsen spune:

— Data viitoare voii cerceta din nou, şi de aproape, contractul cu Compania. Plătesc prea puţin pentru încurcăturile în care mă pun.

— Deocamdată se reziliază destule contracte, ştii doar.

Bunul-simţ al lui Olaf, care nu e altceva decât spirit

de contradicţie – el are acelaşi fel de-a răspunde ca şi mamă-sa – aţâţă mânia neîndreptăţită a căpitanului.

Larsen bate cu pumnul în masă:

— Oamenii vor mânca întotdeauna peşte. Compania va avea întotdeauna nevoie de pescari. Şi tocmai pe noi o să ne lase fără lucru?

Degeaba te înfurii dacă nu ţi se răspunde. Olaf rămâne mult. Larsen continuă, fără nicio legătură:

— Să se distribuie o raţie de rom…

— Cui?

— Cui vrei să se distribuie? întregului echipaj!

La ieşire, Olaf dă peste Michel, bucătarul. E aşezat pe podea cu pisica în braţe şi, îndată ce-l vede pe Olaf, spune:

— Merge din ce în ce mai prost.

O cutie de conserve se rostogoleşte pe punte şi set înţepeneşte între funii. Cei doi oameni se uită după ea, apoi îşi înalţă capetele.

— Distribuţie suplimentară de rom, vesteşte Olaf.

Michel fluieră lung, pune pisica jos, care începe să alerge spre cutia de conserve, şi-l urmează pe Olaf pe scaradormitorului.

Un marinar bătrân, Peter, care şade pe pat cu o gheată în mână, bate cu pipa cuiele care-i i? s din pingea.

— De când umblu pe mare, n-am pomenit niciodată să se prindă balenă pe-o vreme ca asta.

Ceilalţi îl ascultă în tăcere. Mai toţi sunt întinşi pe culcuşurile lor; dar nu doarme nimeni. Un pescar face o pasienţă cu nişte cărţi slinoase, alţi doi joacă barbut.

Bătrânul marinar continuă:

— Pe o vreme ca asta balena se dă la fund. Du-te după ea dacă poţi…

Când îl vede pe Olaf intrând, amuţeşte.

Tânărul se apropie de culcuşul bolnavululi. Acesta şi-a tras pătura până sub nas. Nu i se mai văd <decât fruntea şi ochii, strălucind de febră.

Olaf îl priveşte în tăcere:

— Nu se mai văită?

— Deocamdată nu!

Cel care a răspuns e musul Edmund. E tare micuţ pentru cei unsprezece ani ai lui. Roşcat, cu părul vâlvoi, nasul cârn, nările deosebit de marii şi, singurul lucru frumos în obrazul acesta pocit şi pistruiat, nişte ochi mari şi verzi.

Olaf dezveleşte bolnavul, dar îl acoperă numaidecât. Omul geme prelung. În încăpere domneşte o tăcere apăsătoare. Se aud pârâiturile lemnăriei vasului, vântul care suflă pe punte, respiraţia oamenilor şi zgomotul zarurilor care se rostogolesc pe podea. Se aude în sfârşit zăngănitul bidonului care se ciocneşte de paharele pe care Michel le ţine toate într-o singură mână. Apoi se iveşte bucătarul în persoană, care pătrunde în dormitor aplecându-şi capul:

— Cănile…

Pescarii i le întind; Michel trece printre ei, ridicând butelca din care curge o licoare brun-aurie. Edmund are dreptul numai la două degete de rom. Bucătarul dă şi de cana bolnavului, dar Olaf nu-i dă voie s-o umple.

Orele O, 10 (GMT) – Paris.

La Institutul Pasteur.

Internul de gardă, doctorul Guy Mercier, citeşte în biroul său un raport care-l absoarbe. Rezultatele obţinute în Canada de către specialiştii în tratamentul la frig sunt nemaipomenite. Mercier a avut întotdeauna încredere în terapeutica frigului.

Îşi întrerupe lectura pentru a se întreba dacă nu l-ar putea înduplecа pe Laine să folosească noile metode pentru îngrijirea băiatului de curând intrat în tratamentul lui. Dar ştie dinainte ce-i va răspunde şeful. Laine e prea conservator. Zadarnic o să-i vorbească el despre asta. Aşa că Mercier îfşi continuă lectura. E un om de vreo treizeci de ani, nici frumos nici urât: mic, părul castaniu şi miliţois, trăsături neregulate şi frunte înaltă; îmbrăcat cuviincios, dar nu cu prea multă îngrijire. Gulerul cămăşii începe să i se tocească, unul din colţuri e boţit, haina îşi pierde linlia, rar pantalonul e necălcat de câteva zile. După înfăţişare ar

părea mai degrabă un om năruit dacă n-ar avea o privire atât de inteligentă.

Infirmiera a intrat fără să bată la uşă.

— Iar a venit smintita alia de la radio. Stăruie; vrea, cu orice preţ, să vorbească cu tine.

Mercier surâde către tânăra femeie oacheşă, ale cărei forme pline se trădează prin bluză.

Se ridică şi. Se îndreaptă spre uşă. Trecând prin faţa infirmierei, nu-şi poate înfrâna dorinţa de-a o ciiupi. Ea îi zâmbeşte, se apropie şi se lipeşte de el fără să spună nimic.

— Şi cum arată nebuna?

— O femeie oarecare.

I-a răspuns la repezeală. Dar se dezmeticeşte numaidecât şi adaugă, înfuriată:

— Ce-ţi pasă cum arată?

— Vreau pur şi simplu să ştiu.

— Când nu /te văd *eu*, treacă-meargă. Dar nu ţi se pare că-i prea de tot să mă înşeli chiar sub ochii mei, alici în spital?

Izbucnesc amândoi în râs. Mercier o ia de mijloc. Ar vrea s-o sărute, dar ea îl îmbrânceşte, arătându-i uşa deschisă:

— Fii atent!

Laurette aştepta pe sală. Când îl vede pe medic, fata ei veştedă se luminează de un zâmbet. Se grăbeşte spre el:

— Guy, dumneata eşti?

El n-a recunoscut-o. Femeia îi aduce aminte: Juan-les-Pins, vara lui 1942… făceau parte din acelaşi grup de prieteni. Era în foarte bune relaţii cu verii lui, Jacques şi Colette.

Acum Mercier îşi aminteşte totul. Îşi aminteşte de fata aceea blondă şi minunată de care se îndrăgostise şi căreia îi făceau curte toţi camarazii lui. Într-o zi i-a cerut o consultaţie. Şi ca să poată fi examinată şi-a desfăcut rochia la piept. Punându-şi urechea pe umărul Laurettei, Guy se tulburase atât de tare, încât începuse să se bâlbâie şi era cât pe-aci să se înşele în punerea diagnosticului. Era şi a»

um tot aşa de înăltuţă, de bălaie şi de mlădioasă şi poate tot atât de desăvârşită ca forme şi proporţii, dar şi –, a pierdut strălucirea. Un crin înalt şi veşted, se pomeneşte el gândind. Ea îi surâde şi el îi răspunde. Dar dinţii ei s-au îngălbenit puţin; el îşi dă seama de asta şi-şi spune: peste trei ani va fi o femeie bătrână. Şi fără să vrea, îi vine pe buze întrebarea:

— Ce s-a întâmplat cu dumneata, Laurette?

Orele O, 15 (GMT) – În Golful Neapole.

Indicatorul aparatului goniometric, acest neîndurat denunţător, a călăuzit automobilul poliţiei până în satul în care trăieşte Domenico d'Angelantonio. Maşina se opreşte la poarta unei clădiri mari din beton armat. Ippolito şi oamenii lui coboară. Apoi urcă scara pe nerăsuflate. După ce au sunat la primele două uşi şi au pus întrebări portarului, se îndreaptă fără şovăire spre uşa „doctorului". La zbârnâitul puternic al soneriei, Domenico deschide. Are o înfăţişare foarte demnă în halatul lui lung. Ippolito îl împinge cu brutalitate în cameră şi intră urmat de oamenii săi.

De la primele întrebări, d'Angelantonio ridică braţele spre cer şi se apără foarte revoltat:

Un aparat de emisiune, la el? Şi în ce scop? Din păcate, mijloacele lui materiale nu-i îngăduie asemenea cheltuieli. Ar trăi el oare aşa cum trăieşte dacă şi-ar putea permite luxul acesta? Comisarul îşi poate da singur seama cât de modestă îi e locuinţa şi în ce stare jalnică îi sunt mobilele.

Ippolito îl întrerupe:

— Don Domenico, spune el, eşti singurul om cu carte din satul ăsta de analfabeţi. Cunosc aici pe toată lumea. Şi nu se găseşte nimeni, în afară de dumneata, oare să poată mânui un aparat de radio.

Poliţistul a atins punctul slab al „doctorului": învăţătura. Dar Domenico nu-şi pierde cumpătu. Dimpotrivă, se simte la largul lui. Face apel la spiritul de solidaritate al comisarului. Oamenii de un anumit nivel sunt făcuţi să se înţeleagă între ei. De la cine altul s-ar

putea aştepta la puţina îngăduinţă dacă nu din partea celor care, ca şi el, au învăţat carte? Când Domenico se dezlănţuie, nu se opreşte cu una cu două. Vorbeşte de copilăria lui, de tinereţea lui paşnică petrecută în sânul unei familii de vază. Toată regiunea îi cunoştea părintele şi-l respecta. Domenico păstrează de la el o amintire de care, în ciuda loviturilor soarteli, n-a vrut niciodată să se despartă: inelul moştenit de la bătrânul. nobil, pe care e săpată stema familiei. Şi vâră inelul sub nasul poliţistului, care începe să-şi piardă răbdarea. Dar d'Angelantonio are o nesecată poftă de vorbă. Aminteşte despre studiile lui de drept de la Universitatea din Neapole, anul acela unic de pe urma căruia se făleşte cu titlul de „doctor", apoi îşi deapănă lungul şir de nenorociri: un război, două războaie, fasciştii, nemţii, americanii. Ascultându-l, ai spune că toate, calamităţile astea au căzut numai i asupra lui: o adevărată cabală. Vorbeşte apoi şi despre afacerile lui personale, de amărăciunile pe care le-a încercat, fără să-i scape niciun amănunt; scoate dintr-un sertar nişte dosare şi flutură documentele din ele ca pe nişte steaguri.

Ippolito, care nu mai nădăjduieşte să-l vadă tăcând, dă ordin oamenilor să înceapă percheziţia. Ei atâta aşteptau şi se răzbună cumplit pentru îndelunga răbdare ce le-a fost impusă, răvăşind încăperea cu desăvârşire; în câteva clipe, aceasta fu prefăcută într-un adevărat câmp de bătălie. Dar nil găsiră nimic.

— Ce-i în dosul uşii acesteia?

La întrebarea asta nelegiuită, d'Angelantonio ridică braţele într-un fel care aminteşte pe sfântul Ambrosie oprind intrarea barbarilor în biserica ce-i poartă numele.

— Dormitorul fiicei mele.

Ippolito nu se lasă tulburat nici de gestul lui i, nici, de tonul cu care a rostit cuvintele acestea.

— Spune-i să se îmbrace şi să iasă!

D'Angelantonio ia atunci o atitudine mai puţin trufaşă:

— Trebuie să ţii seama, domnule comisar: e v, prba de o fată!

Dar argumentul nu-l înduioşează pe poliţist.

— Dacă nu vrei să deschid chiar eu uşa, spune-i să iasă singură!

Ippolito bate în uşă şi strigă:

— Poliţia! Până în cinci minute trebuie să ieşi din cameră, domnişoară! Dacă nu, intrăm noi.

Domenico îl apucă pe comisar de unul din nasturii hainei:

— Dacă ai şi dumneata vreo iată, te rog fierbinte…

— N-am nicio fată. Sunt holtei.

D'Angelantonio îşi ridică braţele:

— De vreme ce trebuie să vă îndepliniţi datoria, faceţi ceea ce credeţi. Mă supun. *Dura lex, sed lex*".

Apoi deschide uşa camerei şi aprinde lumina. Carmela e în pat, jucând de minune rolul domnişoarelor trezite brusc din somn.

— Cine sunt oamenii ăştia?

— Ţi-am mai spus o dată, poliţia. Ne vom retrage pentru o clipă ca să te poţi da jos din pat.

Atenţia comisarului fu numaidecât atrasă de mărimea neobişnuită a patului şi de faptul că stinghia cobora până în podele.

Domenico face o ultimă încercare:

— Domnule, socotesc că am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a vă fi pe plac. Dar cereţi un lucru care mi se pare că întrece măsura, având în vedere sfiala firească a uneii tinere fete şi cinstea unei familii.

— Am spus cinci minute; noi ieşim.

Şi pentru prima oară, d'Angelamtonio se răzvrăteşte:

— Faceţi cum credeţi de cuviinţă. Dar Carmela nu se va da jos din pat.

Apoi se întoarce către fiica lui:

— Să nu te mişti cumva de-acolo!

Povaţă inutilă. Carmela a şi părăsit atitudinea de fecioară ruşinoasă şi rosteşte:

— Dacă vreţi să mă scol, ar trebui să mă scoateţi din pat cu sila.

Comisarul şovăie. Încăpăţânarea asta n-a făcut decât

să-Îi întărească bănuielile. Dar o fată e totuşi o fată, şi el se întreabă cum să scotocească prin patul-Carmelei fără să se abată de la buna-cuviinţă.

O întreabă pentru ultima oară:

— Ai sau nu bunăvoinţa să te scoli din pat?

— În faţa atâtor bărbaţi? răcni tatăl. Niciodată!

— Ei, atunci dacă refuzi…

Ippolito face agenţilor un semn. Apucă el însuşi un colţ al saltelei, apoi o ridică toţi patru cu Carmela cu tot şi o aşază jos. În clipa în care salteaua se izbeşte de podea se aude foarte desluşit, venind de sub cearşafuri, un zgomot de fierărie. Sub saltea nici urmă de somieră. În locul ei, în lada patului, se iveşte un bogait material radiofonic, iar în mijloc casca de ascultat.

— E absolut totul, observă comisarul, nu lipseşte decât antena.

Ippolito se uită la Carmela. Ea şovăie o clipă, apoi vâră mâna sub cuverturi şi, fără să scoată un cuvânt, întinde antena poliţistului. Şi cum se saltă puţin pe saltea, de sub cămaşa strâmtă de noapte i se conturează formele sânilor ei tari. Toţi oamenii şi-au îndreptat deodată ochii în aceeaşi direcţie.

— Îmbracă-te şi urmează-ne, îi spune Ippolito lui d’Angelantonio.

Domenico se supune în tăcere. Dar mai înainte de a-şi scoate halatul, porunceşte:

— Carmela, întoarce-te cu spatele.

Ea îl ascultă, ridicând din umeri.

Pe când îşi trage pantalonii, „doctorul” încearcă să se dezvinovăţească:

— Aveam un post emiţător. Recunosc. Era o ocupaţie plăcută să pot sta de vorbă cu o seamă de prieteni risipiţi în toate colţurile lumii. Te simţi mai puţin singur, şi-apoi după toate nenorocirile care s-au abătut asupra mea…

Comisarul pune numaidecât capăt acestor lămuriri:

— Bine, bine. Dar grăbeşte-te.

— Sunt gata să plătesc taxa cuvenită. Ştiu că nu sunt în regulă cu lucrurile asistea. Spune-mi la cât se ridică

amenda şi am să fac tot ce-mli stă în putinţă…

— Şi contrabandiştii cât te plătesc pentru a le sluji drept legătură?

— Care contrabandişti?

Domenico pare cu adevărat indignat de bănuielile lui Ippolito.

— Nu cunosc niciun fel de contrabandişti. Ce-ţi închipui? Sunt un cetăţean vrednic de cinste. Când aţi venit, slujeam într-adevăr de legătură. Dar ştiţi cui? Unui vas care are pe bord un bolnav. Un act de omenie. L-am pus în contact cu un radio-amator care – s-a dus să caute un medic la Institutul Pasteur.

— Ai să fiii propus pentru medalia salvatorilor, rânjeşite poliţistul.

Orele O, 17 (GMT) – Paris.

Pe drum, Laurette istorisi lui Guy Mercier trista ei poveste. S-a căsătorit cu Paul Corbier în 1943. Era, pe vremea aceea, bărbatul la care visau toate fetele: tânăr, frumos, bogat, cutezător, cu un strălucit trecut de aviator, de vestit vânător şi de campion de tenlis. În 1944, Corbier, care avusese o purtare excelentă în timpul Rezistenţei, se angajă în Divizia a doua blindată. În câteva luni a fost înaintat în grad de două ori, citat de trei şi răsplătit cu o medalie. Apoi urmă accidentul acela groaznic în momentul intrării într-un oraş german când i-a explodat în mână o grenadă, intervenţia chirurgicală făcută în grabă, cu stângăcie, oscilările acelea între nădejde şi descurajare şi, în cele din urmă, după o ultimă operaţie, consultul pentru care au fost chemaţi câţiva dintre cei mai vestiţi OGU – lişti şi care au ajuns la concluzia îngrozitoare că Paul Corbier va rămâne orb. Laureitte nu cunoscuse decât un singur an de fericire. Soţia fericită, răsfăţată, invidiată, a unuia dintre bărbaţii cei mai ademenitori din Paris devenise îngrijitoarea unui om bolnav şi umilit. Sportul, marea patimă a lui Paul Corbier, îi era interzis infirmului pentru totdeauna; n-avea prea multe resurse intelectuale şi rămânea dezarmat în faţa suferinţei, a singurătăţii, a intimităţii cu el însuşi.

De îndată ce medicul intră în cameră, Corbier începu să cheme Italia:

— IRP 45… IRP 45…

— De ce n-o fi răspunzând oare afurisitul ăsta de post?

Corblier se înfurie, Mercier s-a aşezat lângă el. Aşteaptă. Laurette s-a dus în camera ei şi i-a lăsat singuri.

— Doctore, n-ai vrea să cauţi indicativul ăsta în *Call Book*? IRP 45, la *Italia*?

Mercier găseşte voluminosul tom pe policioara de lângă aparat. *Call Book* se aseamănă foarte mult cu o carte de telefon. Cuprinde numele tuturor radio-amatorilor din lume.

IRP 45 nu figurează nicăieri.

Corbier se frământă pe scaun.

— V-aţi uitat bine?

Pentru a-l convinge, medicul îi citeşte lista tuturor indicativelor italiene: se trece de-a dreptul de la IRP 40 la IRP 62.

— Peste putinţă, spune Corbier.

Orbul continuă să-şi lanseze apelul încleştându-şi mâinlile pe comenzile aparatului.

— Poate că e un post nou, spune Mercier.

Corbier strigă:

— Laurette!

Tânăra femeie apare în pragul camerei sale. Şi-a schimbat pieptănătura. Părul, până atunci lins, o face mai tânără. Şi-a refăcut şi fardul. Sforţarea asta pentru a şpare în faţa lui Guy aşa cum arăta în vara lui 1943 e mişcătoare, copilărească şi deşartă. Privirea şi-a pierdut vioiciunea, pielea nu-i mai e catifelată. Un crin care începe să se veştejească, îşi spune din nou Mercier. Dar constată că formele ei şi-au păstrat fineţea şi că picioarele ei lungi şi desăvârşite au rămas aproape ca odinioară. Ţine în mână o tavă:

— Un lichior, Guy!

Rosti numele lui ca o mângâiere. El îşi înălţă capul, privind-o drept în ochi, şi zâmbeşte:

— Cu plăcere.

Totuşi el nu bea niciodată lichioruri.

Laureitte pune tava pe o masă scundă, destupă sticla şi umple un pahar. Guy îi urmăreşte toate mişcările. Ea n-a scos niciun cuvânt, dar fiecare gest al ei vădeşte o însufleţire, o voioşie care nu scapă orbului.

Întinde paharul doctorului şi spune:

— De când nu mai ai veşti de la Jacques şi de la Colette?

Cuvintele îi sunt lipsite de însemnătate. Important e însă felul în care le-a rostit. Corbier se grăbeşte să intervină:

— Nu vezi că chem postul acela care nu vrea să răspundă? Dacă începi să vorbeşti n-o să mai auzim nimic.

Laurette se scuză cu smerenie:

— Iartă-mă, dragul meu.

Îşi dă seama c-a greşit, la fel ca şi Guy de altfel. El îşi întoarce privirile de la Laurette, care s-a aşezat, ca de obicei, în fotoliul vechi şi scund, încrucişându-şi ¡picioarele şi lăsând să se vadă dantela unei cămăşuţe care nu mai e cămăşuţa destrămată de adineauri.

Orele O, 20 (GMT) – în Golful Neapole.

Ippolito iese din casă îmbrâncind pe Domenico înaintea lui. Atraşi de zgomot, vecinii, în cămăşi de noapte, s-au adunat în curte şi pe scări.

La ivirea „doctorului”, care poartă o manta lungă încheiată în nasturi şi o pălărie cu borurile largi, amintiri din vremuri mai bune, se ridică de pretutindeni un murmur de compătimire.

— Domnule comisar, protestează Domenico cu o voce solemnă, am spus adevărul. Făceam legătura între un-vas de pescari şi Institutul Pasteur. Am dat şi un indicativ fals chiar, IRP 45… un indicativ care nici râu există. Puteţi verifica.

— Aşa e, se amestecă şi Carmela care, după ce şi-a pus un capot uşor, îşi urmează părintele şi pe poliţişti în curte. IRP 45 e un indicativ pe care l-a născocit tata. Jur!

Pâlcul de oameni îngrămădiţi în jurul automobilului

poliţiei nu pricepe mare lucru din convorbirea asta. Dar, oricum, e de partea „doctorului”. Un om atât de cumsecade! Totdeauna cuviincios. Totdeauna „binevoitor. Şi învăţat. Unde-o să ajungem? Ce barbarie, să îndrăzneşti să bagi la închisoare oameni dintr-ăştia care sunt mândria şi fruntea satului!

Simţindu-se sprijinită de vedini, Carmela s-a înfipt în faţa automobilului în care vor să-l urce pe tatăl ei.

— N-o să-l luaţi, strigă ea. N-o să mi-l răpiţi!

Din rândurile cumetrelor se ridică un murmur de aprobare. Are dreptate, mititica! Ce-o să se aleagă de ea dacă rămâne singură, fără sprijinul lui don Domenico? Poliţiştii ăştia trebuie să aibă o piatră în loc de inimă dacă sunt în stare să-i răpească unei fete atât de tinere părintele! Nu se tem de judecata nimănui? Carmela strigă, bate din picioare şi se înfierbântă atât de tare, încât până la urmă se convinge şi ea că e nenorocită. În câteva clipe toţi cei din curte, uitând istoriile care circulă pe seama domnişoarei, ca şi treburile necurate în care e vârât d’Angelantonio, fierb de indignare şi se pregătesc să-i ia cu orice preţ partea.

Ippolito a apucat-o pe Carmela de braţ şi încearcă s-o smulgă de lângă automobil; ea se zbate, zgârie, muşcă, plânge, cere ajutor.

— Ai noroc că eşti minoră, mormăie comisarul care nu îndrăzneşte s-o lovească. Dar îţi făgăduiesc că tatăl tău are să dea socoteală şi pentru tine.

Domenico asistă la toată scena fără să se clintească din loc. Din când în când dă din cap şi ridică ochii spre cer cu o mutră de martir.

Apropiindu-se de automobilul goniometric, Ippolito, care auzise ceva, strigă cu o voce tunătoare:

— Tăcere!

Răcni cu atâta forţă încât până şi Carmela încetă să se mai agite.

— Linişte-*!

Toţi cei din curte amuţesc. Din aparatul de radio aflalt în automobil, se aude glasul lui Paul Corbier care

cheamă:

— IRP 45… IRP 45… IRP 45… mă auziţi?

Ippolito face semn tehnicianului să răspundă. După câteva clipe, convorbirea prinde să se înfiripe:

— De ce n-aţi rămas la aparat? întreabă Parisul.

Comisarul răspunde voios:

— Înainte de-a vă supăra, spuneţi-mi cine sunteţi.

— Sunt postul căruia i-aţi cerut să caute un medic la Institutul Păşiteur. Medicul e lângă mine. Puteţi face legătura cu vasul?

— O să încercăm. Nu părăsiţi aparatul.

Comisarul porunceşte poliţiştilor care îl înconjoară pe Domenico:

— Duceţi-l înapoi în cameră. Să pună aparatul în funcţiune!

Vecinii nu-şi pot lămuri pridina acestei schimbări neaşteptate din partea poliţistului, dar văzând că „doctorul" d'Angel antonio se întoarce în casa cu un aer triumfător, scot un suspin de uşurare.

Orele O, 25 (GMT) – Pe vasul MARI A SE REN SEN.

Larsen şi Olaf se privesc cu nelinişte. Prin fereastra deschisă aud cum plânge musul. A fost bătut. Pescarii nu sunt oameni duioşi. Iar pe-o asemenea noapte devin şi Mali aspri.

— Aida de spune tatăl, n-o să i se tragă nicio nenorocire din asta!

— Îi va împietri inima, răspunde Olaf ca un ecou.

A plâns şi el, adesea, pe când era mus. Nimeni nu i-a cruţait coastele pentru faptul că era fiul căpitanului.

Olaf îşi umple paharul ochi.

— Bei prea mult, spune Larsen.

Tânărul nu răspunde şi dă romul de duşcă dintr-o suflare. Respiră lung, adânc, apoi îşi reazemă coatele de masă; împreunându-şi mâinile sub bărbie.

Larsen îşi umple pipa, pune punga lângă el şi îndeasă tutunul cu degetul lui gros şi murdar.

Din aparatul de radio, care continuă să funcţioneze, se aud scrâşnituri, ghiorăituri, chemări asurzitoare,

pârâituri bruşte.

Deodată se aude un glas. Vocea lui Lalande. Anunţă că s-a făcut legătura şi că un medic, doctorul Mercier, se află în faţa unui post de radio-amatori, gata să dea consultaţia cerută.

Convorbirea se leagă anevoie. Vasul e în comunicaţie cu Africa, africanii transmit mesajul la Neapole, de unde tehnicianul poliţiei, instalat la postul

4 – Dacă toţi oamenii – c. 6396 lui d'Angelantonio, trece ştirile lui Corbier. Întrebările şi răspunsurile urmează aceeaşi cale.

— Descrieţi simptomele bolii, cere Mercier.

— Temperaitiură ridicată, începe Larsen.

Cuvintele acestea trec din post în post.

— Face bale la gură… Bubuliţe pe tot trupul, o umflătură la coapsă…

De la Paris, Mercier întreabă:

— Ce culoare au bubuliţele?

— Roşie.

— Roşie, anunţă Lalande.

— Roşie, repetă tehnicianul poliţiei.

— Dureroase?

— Nu… nu… repetă corespondenţii de la un capăt la celălalt al lanţului.

Boala s-a declarat brusc?

Brusc. Omul s-a prăbuşit fără veste pe punte.

— Aveţi vreun animal pe vas?

Da. O pisică.

Umpleţi o seringă cu bale de la bolnav şi înfbetaţi-le pisicii.

Larsen şi fiul său n-au nevoie să vorbească pentru a se înţelege. Căpitanul ia o seringă din dulapul farmaciei.

— Puneţi-o la fiert, spune glasul din aparat.

Într-un colţ al camerei e o maşină de spiirt. Olaf umple o cratiţă cu apă şi dă foc spirtului cu bricheta. Tatăl pune seringa în cratiţă. Apa se încălzeşte repede. Ca să nu stea degeaba, Olaf se apropie de aparat şi anunţă:

— Apa fierbe. În câteva clipe voi injecta pisicii balele.

Ştirea trece din post în posit.

În camera lui d'Angelantonio, comisarul stă călare pe un scaun. Nu se poate stăpând să nu se uite din când în când la Carmela. E aşezată lângă tată-său, aproape de aparat. Capotul i s-a căscat puţin în dreptul genunchilor, lăsând să i se vadă cămaşa scurtă de bumbac şi pulpele negricioase şi musculoase care atrag, fără voia lui, privirea poliţismului.

Lalande s-a ridicat pentru a lua apă din răcitor. Medicul nu-i dă voie să consume băuturi reci, dar Lalande vibrează de nerăbdare numai la gându! răcorii pe care-o răspândeşte gheaţa. Drumul până la bucătărie i se pare nesfârşit. Răcitorul american, o enormă maşină albă şi lucioasă, se deschide scârştiind. Lalande n-are răbdare să-şi umple paharul, iiea cu lăcomie din sticlă.

Doctorul Mercier îşi aprinde o ţigară. A uitat să ofere una şi Laurettei. Cu toate acestea nu se gândeşte decât la ea. Încetul cu încetul chipul tinerei fete de la Cannes i-a reînviat în amintire atât de limpede, încât se întreabă cum de-o putuse uita. În vremea aceea frumuseţea Laurettei îl intimida. Şi iată că – astăzi ea se află în faţa lui şezând într-un fotoliu şi cerşindu-i un zâmbet. Aplecându-şi capul ei vede picioarele tinerei femei frecându-se nervos unul de altul; fără să-şi dea seama de ce, i se pare că vede în mişcarea aceasta o chemare. E atât de stingheriit. Încât se întoarce spre – soţul ei. Ar vrea să-i spună ceva, dar nu îndrăzneşte; se simte intimidat dintr-odată de mutra lui Corbier. Orbul şi-a piironit ochii săi stinşi asupra lui şi pare că-l spionează.

Apa clocoteşte în cratiţa lui Olaf. Seringa e gata. O scoate şi iese din cabină ţinând-o cu două degete.

Trecând pe puntte prin faţa musului, porunceşte:

— Du pisica în cabina căpitanului!

Apoi se îndreaptă spre scara care duce în dormitor. Pisica e în braţele lui Michel. Bucătarul, care nu putea dormi, se urcase cu animalul pe punte. Musul se uită speriat la Michel. Bucătarul a auzit şi el porunca lui Olaf. A văzut seringa şi ştie la ce trebuie să se aştepte. Nu se

clinteşte din loc. Musul se apropie. Ar vrea să-i ceară iertare, dar îi lipsesc cuvintele. Întregul echipaj ştie cât de mult iubeşte Michel animalul ăsta. În clipa în care musul ajunge lângă el, Michel dă drumul pisicii pe punte şi strigă:

— Şterge-o, Mustafa, fugi… Ca şi când ar fi priceput despre ce e vorba, animalul o rupe la fugă.

Băiatul ar fi vrut să se ia după pisică, dar cade. Michel i-a pus piedică. Musul simte numaidecât în coaste o lovitură de picior care-l face să se înfioare de durere. O ploaie de lovituri se abate asupra lui. Edmund nu se văită. Se mulţumeşte să-şi ferească faţa cu – amândouă mâinile. Michel ştie foarte bine că puştiul n-are nicio vină, dar simte nevoia să-şi verse mânia pe cineva.

Orele O, 30 (*GMT*) – *Paris*.

Mercier scoate din buzunar un ceas şi-l pune pe masă. Şi-a scos şi stiloul.

— Poţi să-mi dai o bucată de hârtie?

Laurette îi aduce un teanc întreg.

— Te pot ajuta, îi propune ea. Stenografiez de multe ori pentru soţul meu.

— Nu, mulţumesc. O să-mi iau notele singur.

Şi-a dat silinţa să răspundă pe un ton rece, profesional, dar n-a obţinut câtuşi de puţin rezultatul pe care-l urmărea. Laurette, observând schimbarea din purtarea lui Guy, departe de a se descuraja, încearcă un sentiment de bucurie. Ea ştie acum că nu-i e indiferentă. Şi închipuirea ei nestrunită construieşte în câteva clipe un roman în care medicul, îndrăgostit încă din anii îndepărtaţi de la Cannes, şi care n-a uitat-o: „se hotărăşte să se folosească de acest prilej neaşteptat pentru a-i mărturisi patima tăinuită atâta vreme. Ea nu merge mai departe cu închipuirea, dar duioasa privire în care îl învăluie pe Merclier îi trădează şi cele mai ascunse gânduri. Aparatul de radio se însufleţeşte:

— Injecţia a fost făcută, anunţă tehnicianul postului.

Meroier răspunde cu glas uscat. Intonaţia asta e menită mai degrabă celor de lângă el decât ascultătorilor

din depărtare. Laurette pricepe bine lucrul acesta şi zâmbeşte. Soţul ei caută, pipăind, o ţigară pe care şi-o aprinde cu bricheta de pe masă.

— Medicul dispune:

— Spuneţi căpitanului să urmărească cu atenţie reacţiile pisicii şi să mi le comunice treptat, fără să omită nimic.

Orele *O, 30* (*GMT*) – *Pp* vasal *MAR*! *A SORENSEN*.

Olaf pune pisica pe duşumea. Larsen spală seringa.

Animalul face câţiva paşi apoi, cu un miorlăit tânguitor, fuge sub divan.

La fereastra care dă pe punte s-au ivit capetele pescarilor care urmăresc scena cu multă curiozitaie. Olaf recunoaşte printre ei pe bătrânul Peter şi pe mus. Michel lipseşte.

Pisica începe să se întindă.

— Se pare că vrea să doarmă, rosteşte Olaf la microfon.

Ştirea trece de pe vas în Africa şi din Africa la incapole. Radiotelegrafistul poliţiei o transmite celor de la Paris.

Orete O, 35 (*GMT*) – *Paris*.

Medicul murmura:

— Are să mai doarmă puţin.

— E grav? întreabă Laurette.

Mercier nu răspunde. De data asta n-a mai încercat să simuleze nepăsarea. Neliniştea lui e vădită. Se apropie de microfon.

— Vreţi să comunicaţi căpitanului Larsen să izoleze numaidecât bolnavul? Şi să continue a ne comunica toate reacţiile pisicii. Rămân pe ascultare.

Şovăie puţin, apoi urmează cu un glas plin de convingere:

— Fac apel la siimţul de datorie al celor care asigură legătura dintre noi şi vas. Nu le e îngăduit, sub niciun motiv, să părăsească emisiunea. Repet: sub nici un motiv. Lanţul prin care sunt legat cu vasul nu trebuie să se rupă până când nu se va restabili o comunicaţie normală.

Orele O, 36 (GMT) – În golful Neapole.

Comisarul Ippolito strâmbă din nas. Iată-l, pentru moment, ţintuit locului. Nu se mai amuză. Vânătoarea s-a sfârşit. L-a prins în plasă pe d'ngelantonio. Nu e chiar un viriat de soi. dar dacă prin mijlocirea „doctorului" s-ar putea ajunge la hoţii de mare şi s-ar putea descoperi toată filiera contrabandiştilor, atunci nu s-ar mai putea spune că şi-a pierdut timpul degeaba. Stă în fotoliu şi cască de plictiseală. Cine l-a pussă facă pe copoiul? Carmela a aţipit 111 jilţ. Şi-a tras o cuvertură pe genunchi, aşa că nu i se mai văd picioarele. Capotul i-a alunecat puţin pe piept, dar până la urmă omul se satură de toate. Comisarul se gândeşte cu melancolie la patul lui.

Câteodată, observă tehnicianul pe un ton încurajator, vijelia magnetică încetează brusc după ce a atins punctul culminant.

— Dar cel mai adesea, se amestecă d'Angelantonio, ţine mai multe ceasuri.

Ippolito fulgeră pe „doctor" cu privirea. Se încumetă să-şi bată joc de el? Ochiul lui bănuitor nu desluşeşte însă nicio licărire de ironie pe faţa tatălui Carmelei.

Orele O, 37 (GMT) – La Tituie.

Tehnicianul a transmis ordinul medicului, iar Étienne a scos un oftat care-ţi sfâşie sufletul.

— Am să mă întorc pe jos, spune el.

Dar Dorzit, care simte nevoia să se înfurie pentru a rămâne treaz, urlă:

N-ai să te urneşti de-aici atâta timp cât vom rămâne şi noi! N-aii auzit ordinele?

— Dar nevastă-mea…

N-are nevoie de tirie ca să nască.

Negrul pare hotărât să se revolte:

N-aveţi dreptul să-mi interziceţi să plec…

— Ordinele sunt! ordine şi vrei nu vrei, trebuie să te supui. N-aveai decât să nu te joci cu aparatul de radio.

Van Rielst se amestecă şi el în vorbă, rostind apăsat:

— Maimuţoi răpănos!

Dorzit, îtn care zburdă alcoolul, îl apucă pe Étienne

de umăr şi-l scutură cu putere:

— Vii cu alte cuvinte să ne cauţi, să ne deranjezi, faci pe civilizatul, te ocupi de vapoare aflate în primejdie şi acuma ai vrea s-o ştergi. Nu-ţi dai seama cu cine ai de-a face?

Étienne are ochii plini de lacrimi: Maria e singură, se chinuieşte, strigă, iar copilul lui, micul lui negrişor, va veni pe lume fără ca tatăl să fie de faţă. Ce-or să spună păgânii? Or să spună că religia creştină a ajuns să smulgă din sufletul oamenilor până şi cele Mali elementare sentimente umane. Nu e vina creştinismului însă. E vina lui. Trufie şi iar trufie. A vrut să săvârşească lucruri prea mari, prea însemnate pentru el. Dar mila? A vrut să ajute nişte oameni nenorociţi şi acum iată-l pedepsit... Nu mai ştie dacă avea dreptate sau nu. Toate astea îl depăşesc. Ştie numai c-ar dori ca Părintele Gross, misionarul care l-a crescut, să fie lângă el pentru a-l sfătui.

Lalande sare tocmai atunci în ajutorul lui Étienne, ca şi când Părintele Gross i-ar fi cerut sprijinul său binevoitor.

— Eşti bun să nu mai ţipi? i se adresează el cu asprime lui Dorzit. Nu pot transmite comunicarea.

Iar negrului:

— Am să telefonez la jandarmeria din Zobra să vedem ce s-a întâmplat cu nevastă-ta.

Étienne zâmbeşte: o maşină l-a făcut să pătimească, o altă maşirfă îl va ajuta.

Se uită cu recunoştinţă la aparatul care stă pe masa inginerului.

Orele O, 40 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEM

Patru pescari îl transportă pe Erik în baraca de la pupa vasului, care slujeşte de obicei drept magazie. Bolnavul geme pe saltea. Pe punte, o pală de vânt pălmuieşte cu furie pilcul de oameni şi ridică pătura în aer. Unul din ei o culege de jos. Aşază salteaua pe duşumeaua barăcii, apoi ies.

— De ce-l izolează? întreabă Frank, omul care unge maşinile.

— Ordinul căpitanului răspunde scurt Olaf.

Frank dă din umeri. Nu asta voia el să ştie.

— Eu, spune bătrânul Peter căruia îi place să flecărească, am văzut o dată în Alaska un om care suferea de-o boală ciudată. Mai întâi a pierdut o ureche.

Ceilalţi încep să râdă. Bătrânul se supără:

— Dacă vă spun c-a pierdut-o şi i-a căzut jos! A ridicat-o. Apoi a pierdut o bucată de nas.

Se uită în jurul lui, dar de data asta nu mai râde nimeni. Peter încheie:

— Până la urmă omul s-a desfăcut tot în bucăţi.

— Bolnavul nostru e molipsitor, spune Frank. Conrad, care doarme de obicei lângă el, a avut adineauri vărsături. Aşa a început boala şi la el.

— Nu era nevoie să-i facă injecţii pisicii ca să afle asta, se amestecă în vorbă Michel, arţăgos.

— Dacă vrei să ştii părerea mea, mormăie al patrulea pescar, măsurile astea nu prevestesc nimic bun.

Peter stăruie:

— Asta nu e vreme de pescuit. Ce căutăm noi aici?

— Moşul are dreptate.

Frank dă un pumn vârtos în aer. Oamenii se întreabă ce rost au ei acolo.

Unii merg şi mai departe:

— Trebuie să ne întoarcem acasă!

— Ne-ajunge!

Frartk e cel mai hotărî! dintre ei:

— Am să-i spun lui Larsen că echipajul vrea să se întoarcă în port. Vă învoiţi?

Ei, asta e altă poveste. La întrebarea lui făţişă oamenii şovăie să ia vreo hotărâre. Simţul discipli noi e foarte dezvoltat la cei de pe mare.

Michel scuipă pe duşumea; e singurul care răspunde:

Eu mă învoiesc. Puţin îmi pasă de pescuit.

Dar tăcerea celorlalţi nu-i un îndemn.

Olaf s-a întors în cabină. Se aşază în faţa aparatului. Tatăl pufăie tăcut din pipă. Cei doi oameni se uită la Mustafa care continuă să doarmă, ghemuit la piciorul divanului.

Orele O, 45 (GMT) – Paris.

Mercier şi-a chemat la telefon infirmiera de la Institutul Pasteur.

— Martine, pergăteşte-mi, te rog, numaidecât serul care se află în dulapul din stânga, în fund… Nu: în fund, am spus. Aşa. împachetează cât se poate de bine cinci-şase fiole pentru a fi expediate mai departe. Te chem îndaită din nou. Mulţumesc. Da.

Acest ultim *da*, e răspunsul la o întrebare îndrăzneaţă de-a infirmierei. Martine întrebase:

— Mă iubeşti?

El i-a răspuns cu răceală, plictisit de această supărătoare vorbă de prisos. De altfel nici nu-i adevărat c-o iubeşte. Între ei n-a fost niciodată dragoste, ai numai camaraderie. Pentru ce-a simţit ea nevoia să-i pună întrebarea asta acum, prin telefon, în clipa în care el îi comunica ceva atât de serios? Din gelozie, fără îndoială. Mercier îşi aminteşte că plecând cu Laurette, nu şi-a luat rămas bun de la infirmieră; ea a aşteptat, cu siguranţă, întoarcerea lui.

Doctorul agaţă receptorul la loc. Şi se înapoiază lângă aparatul de radio. Întreabă pe Corbier:

— Nicio ştire?

— Nimic.

Medicul ia loc. Simte aţintindu-se asupra lui privirea plină de îmbărbătare a Laurettei. Şi ea se gândeşte tot la astla. Toate femeile sunt la fel. Se gândesc întotdeauna la acelaşi lucru. Chiar când echipajul unuli vapor întreg e în primejdie de moarte, când se pot salva din depărtare atâtea vieţi şi când ai prilejul să iei parte la una din acele neobişnuite întâmplări care-ţi reîmprospătează visurile tinereţii.

— Cum ţi se pare acest Millet, doctore?

Întrebarea asta neaşteptată a orbului i-a luat p.

Mercier prin surprindere. Trebuie să facă o sforţare pentru a-şi da seama că îi se cere o părere în legătură cu tabloul din perete. Răspunde la întâmplare:

— E foarte frumos.

— Îl am din familia mea. Când am împărţit moştenirea rămasă de la părinţi, fraţii mei, surorile şi cu mine ţineam cu toţii să punem mâna pe acest ta-Mou. Ne amintea toată copilăria noastră, odaia de primire a mamei şi multe altele. Deoarece nu puteam ajunge la nicio înţelegere, ne-am scriis cu toţii numele pe câte un petic de hârtie, le-am pus pe toate într-o pălărie şi am tras la sorţi. Am câştigat eu.

După. O clipă de tăcere, Corbier urmează:

— De atunci am cumpărat nenumărate picturi. După părerea experţilor se află printre ele şi câteva pânze preţioase. Dar mie îmi place mai mult acest Millet.

Mercier îşi plimbă buimăcit privirea pe zidurile goale. Nu vede nicio altă pictură în afară de aceea a lui Millet. Numai nişte pete mari, luminoase, arată locurile unde erau atârnate cândva tablourile.

Mimica rugătoarei a Laurettei îl lămureşte. Îşi aduce aminte c-a auzit o dată o poveste asemănătoare. Era vorba tot de un orb care se credea în poseslia unui număr de lucruri preţioase ce fuseseră vândute de ai lui din pricina lipsurilor.

Pentru a rupe tăcerea asta de neîndurat, el îi spune lui Corbier:

— Vrei să chemi vasul ca să aflăm dacă n-a mai intervenit nimic nou?

Orele O, 47 (GMT) – Zobra.

Brigadierul fu trezij brusc de soneria telefonului. Ti trebuie oarecare timp ca să priceapă ce-i spune inginerul de la mâna din Tituie. În cele din urmă faţa i se luminează. Nu-i vorba de cine ştie ce sarcină plictisitoare, ci de-o simplă informaţie.

— Nu, domnule inginer. Nevasta lui Loiseau n-a născut încă. Cum de ştiu asta? Pentru că o aud de-aici cum ţipă. Nu „domnule inginer, eu cred că mai are… De unde ştiu? Fiindcă nu strigă destul de tare. Am avut trei copii. Ne-am înţeles, domnule inginer. Am să vă dau de ştire numaidecât.

Orele O, 48 (GMT) – Mina din Titule.

Lalande agaţă receptorul telefonului la loc. Zâmbeşte. Loiseau zâmbeşte şi el, cu gura până la urechi. Zâmbeşte şi Dorzit. Van Rielst de asemenea, arătându-şi dinţii îngălbeniţi de tutun. Postul de radio cheamă:

— Restabiliţi legătura cu *Maria Sørensen*, cere tehnicianul poliţiei italiene.

Orele O, 50 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Pisica se trezeşte. Se întinde domol. Apoi se freacă de picioarele divanului.

Se aude o bătaie în uşă.

— Intră, strigă Larsen.

În cameră pătrunde un om înalt şi palid; are ochii de culoare deschisă, puţin holbaţi. De cum îl văd, căpitanul şi Olaf îşi dau seama despre ce e vorba: Conrad e bolnav şi el. Pe îmbrăcămintea lui se văd urme proaspete de vărsătură.

— Lasă-ţi pantalonii în jos.

Bolnavul îşi arată pântecul umflat şi acoperit de pete. Pe coapsă umflătura caracteristică.

— Staii jos.

El se supune. De când a intrat în cameră a devenit parcă mai galben, ochii şi-au pierdut orice expresie. Prosopul murdar pe care şi l-a înfăşurat în jurul capului se desface şi cade jos. Pare că nici nu-şi dă seama de asta.

— Bubuliţele astea, te dor?

Căpitanul le atinge. Apasă cu tot dinadinsul una din ele, dar omul nu reacţionează.

— Nu dor.

— Daţi-mi ceva de băut, cere Conrad.

Olaf ia un ibric şi se duce să-l umple la robinetul de pe punte. Pescarii se uită la el în tăcere.

Olaf ordonă:

— Mai duceţi o saltea în baracă.

Se întoarce în cabină, se apropie de bolnav şi, ferindu-se de el cu grijă, deşartă apa în gâtlejul însetat al acestuia. Conrad oftează prelung, apoi se ridică.

— Poţi merge până la baracă?

Conrad se întoarce spre căpitan. Pentru prima oară

de când a intrat în cabină, ochii lui prind viaţă. Se citeşte în ei o teamă îngroziitoare, animalică. Larsen îi ocoleşte privirea:

— O să fiu obligat să te izolez. Aşa cere regulamentul.

Trebuie să fie într-adevăr foarte neliniştit dacă simte nevoia să se justifice. Şi ce scuză şubredă! Larsen care invocă regulamentul! Nu s-a mai pomenit niciodată aşa ceva.

Dar căpitanul îşi revine:

— Hai, şterge-o…

Omul iese împleticindu-se. Când trece pe lângă pescarii care stau pe punte, aceştia se dau la o parte. Îl urmăresc cu privirea până intră în baracă.

Între timp, Olaf întreabă îngrijorat la microfon: Ce boală au?

Se aude răspunsul medicului, retransmis din post în post:

— Nu pot pune diagnosticul atâta timp cât nu am rezultatele definitive ale experienţei făcute asupra pisicii.

În vremea asta animalul începe să umble prin cabină.

Orele O, 55 (GMT) – Neapole.

Ca să le treacă de urât, comisarul, d'Angelantonio şi doi agenţi s-au apucat să joace cărţi.

— Mă întreb ce fel de boală or fi având, spune Domenlâco dus pe gânduri.

— Oricum, rosteşte radiotelegrafistul, e mai bine să fii în pielea noastră decât într-a lor.

— Jucăm sau pălăvrăgim? izbucneşte cu parapon comisarul.

Timp de câteva clipe nu se mai aude decât zgomotul cărţilor trântite pe masă şi scurtele anunţuri ale jucătorilor.

Carmela vline din bucătărie ţinând în mâini o tavă. Îşi cunoaşte îndatoririle de gazdă şi a pregătit cafea pentru toţi.

Luaţi o ceaşcă, domnule comisar?

Ippolito o priveşte ţintă în ochi. Nu află decât

candoare şi nevinovăţie. Ce chef ar mai avea să-i az vârle ceaşca în obraz! Dar îşi spune că asta n-ar duce la nimlic. Ia ceaşca cu cafea cu un mormăit care ar putea trece şi drept mulţumire. Dar îşi făgăduieşte să dea într-o bună zi ochi cu Carmela şi să-i plătească exact cu aceeaşi măsură. N-are, de altfel, niciun fel de îndoială; a cunoscut destule fete ca ea, aşa că ştie prea bine unde-o să ajungă.

Deocamdată Carmela nu se mai simte îngrijorată de viitorul ei. Se apropie de tată-său şi, aplecându-se, dă la iveală nişte rotunjimi care-i fac. pe poliţişti să se uite cu jind.

În aparatul de radio se aude deodată vocea lui Lalande:

— Se anunţă de pe vas că pisica dă semne de oarecare nervozitate.

Tehnicianul trece pe emisiune şi transmite:

— Comunicarea a fost auzită.

Apoi cheamă:

Alo, Paris… alo, Paris… Mă auziţi? Trec pe ascultare.

Corbier răspunde:

— Comunicarea a fost auzită. Trec pe: ascultare.

— Se anunţă de pe vas că pisica dă semne de nervozitate.

Orele 1 (GMT) – Paris.

Doctorul Meraier scrie în grabă o notă.

Laurette citeşte foaia peste umărul lui. El se întoarce pe neaşteptate şi Laurette roşeşte ca şi cum ar fi fost prinsă asupra unui lucru nepermis, ca şi cum s-ar fi trădat. Ea presimte că medicul a înţeles că, plecându-se asupra lui, a cedat unui imbold căruia nu i se poate împotrivi, nevoii de a se apropia de el şi de a-l atinge.

— E grav? întreabă ea ca să-şi ascundă stinghereala.

Mercier nu răspunde. Laurette înţelege că el n-a băgat de seamă nimic. Nici nu s-a uitat la ea. Nici măcar n-a auzit-o; mintea lui e frământată de greaua răspundere de-a pune un diagnostic. O clipă, Laurette afurisește în gând pe necunoscuţii cu care vorbeşte Guy lipsind-o de atenţia lui şi totuşi nu se poate opri să nu-l admire când se

aşază la microfon şi dă ordine posturilor de legătură să transmită întrebările precise pe care şi le-a notat pe hârtie.

Orele 1, 5 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN

Pe punte, pescarii, cu nasurile lipite de ochiurile ferestruicilor cabinei, urmăresc înmărmuriţi mişcările pislicii. Animalul se învârteşte după coadă. Întâi încet, apoi din ce în ce mai repede. Părui, lucind de sudoare, i s-a zbârlit. Ochii îi scânteiază ca fosforul. Larsen se întreabă, foarte neliniştit, cum se vor sfârşi toate astea. Îşi spune că trăieşte clipa cea mai" grea din viaţa lui de marinar. Lucrurile s-au cam încurcat: departe de portul de bază, izolat din pricina vijeliei magnetice şi cu totul neputincios în faţa acestei boli ciudate.

Îşi cunoaşte bine oamenii şi-şi dă seama că în sânul echipajului mocneşte răzvrătirea. Pescarilor li-e teamă şi împotriva spaimei raţiunea n-are nicio putere. În clipa de faţă ei sunt încă sub puterea disciplinei. Dar acest ultim zăgaz se poate rupe din nimica toată. Şi ce va face el atunci?

Pisica se învârteşte nebună. Pare a fi în prada delirului. Olaf a întâlniit privirea lui Midiei. Şi a văzut în ochii lui o vâlvătaie de ură atât de cumplită, încât i-a trecut un fior prin spate. Omul ăsta ar fi în stare să-l ucidă. Un bătrân zevzec, acest Michel... S-a însurat târziu, cu o femeie foarte urâtă dar foarte tânără, care l-a făcut de râsul satului. Michel lucra pe atunci la o fabrică de conserve, dar ca să nu-şi mai vadă nevasta s-a reîntors la călătoriile lui pe mare. Îi trimite însă regulat leafa. Cei de pe vas, îl respectă. E un pescar care-şi cunoaşte bine meseria. Nu s-a certat cu nimeni niciodată. Ţinea totdeauna pisica asta lângă el. Cine-ar fi putut bănui c-o iubea atâta? Animalele sunt anfmale, iar oamenii oameni. Dar Michel iubea pisica mai mult decât pe nevastă-sa şi, la drept vorbind, e un lucru pe care îl poate înţelege oricine. Ţinea la pisică mai mult decât la orice făptură de pe lume, şi Olaf ghiceşte că asupra lui va cădea mânia bucătarului. Nu era însă drept. Dar nici Michel nu e de vină. Olaf e cel care a poruncit să i se ia pisica. Animalul sare acum pe

mobile, făcând salturi de la un capăt la altul al camerei.

Scurtele informaţii pe care le dă Olaf trec din gură în gură de-a lungul lanţului posturilor de radio până ajung la medic.

5 – Dacă toţi oamenii – c. 6396

În cele din urmă pisica se rostogoleşte la picioarele divanului.

— Pare istovită, anunţă Larsen.

Orele 1, 10 (GMT) – În Golful Neapole.

Nu mai joacă nimeni. Cărţile, trintite pe masă, par nişte pete ciudate de diferite culori. Ceştile goale de cafea sunt împrăştiate prin cameră. Pe una din ele se vede urma roşie a buzelor Carmelei. E tot în capot, dar şi-a refăcut fardul. E singura dintre cei de faţă care ascultă cele transmise prin radio gândindu-se la altceva. Gennaro trebuie să vină curând la iniţâlnire. Ce se va întâmpla? De tatăl ei nu-i prea pasă, dar de Gennaro se teme. Şi, fără îndoială, n-are niciun chef să nimerească într-un cuib de poliţişti. Ea ştie că n-are stăpânire deplină asupra logodnicului ei: e prea frumos, prea sigur de el. Şi Carmela ştie tot atât de bine c-ar putea avea orice fată ar avea chef. Când i S-a dat, nădăjduia să-l lege de ea pentru totdeauna. Într-un fel a-şi izbutit. Gennaro e un om de onoare şi se simte dator să-şi respecte cuvântul. Dar făgăduiala asta nu-i decât o robie în plus pentru ea şi un nou drept dobândit de bărbat asupra ei. Gennaro e acum sigur că, orice ar face, ea nu-l va putea părăsi. Şi el ştie să tragă foloase din asta. Într-o zi se va însura cu ea, dar toată viaţa ea îi va fi roabă. El va avea toate drepturile, iar ea îi va datora cea mai strictă fidelitate. Carmela e resemnată. Toţi bărbaţii din sat sunt la fel. Soarta femeilor e să fie înşelate. Cu toate astea… iată, dintre cei cinci bărbaţi aflaţi acolo în cameră, nu e niciunul care să nu fi încercat, în seara asta, să-i dea a înţelege c-o place. Carmela nu-i o naivă, ea a priceput foarte bine ce se ascunde sub înfăţişarea morocănoasă şi purtarea ţepoasă a comisarului. E deprinsă cu linguşirile şi adesea îi place să le provoace. De altfel n-au nicio însemnătate! Acum e a lui. Gerânaro.

Tehnicianul poliţiei le aduce la cunoştinţă o ştire nouă: pisicii îi merge din ce în ce mai rău.

Domenico face o mutră scârbită.

— Mi-e groază când sunt chinuite animalele.

Ippolito îi aruncă o privire batjocoritoare. Dar „doctorului” nu-i plac glumele. Totdeauna a luat lucrurile în serios şi de aceea a rămas veşnic în marginea faptelor: şi în timp ce urmărea aparenţa lor amăgitoare, realitatea îi scăpa.

Orele 1, 12 (GMT) – Paris.

Merclier a acoperit cu însemnări foaia de hârtie din faţa lui. E încordat, e conştient de gravitatea diagnosticului pe care-l va pune şi cu toate acestea nu-şi poate alunga tulburarea stârnită de atenţia pătimaşă a Laurettei. Ea nici nu mai face sforţări pentru a-şi ascunde neastâmpărul. Aşteaptă un gest din partea medicului cu o nerăbdare atât de vădită, încât el îşi simte faţa cuprinsă de un val de căldură. În aceeaşi clipă se îmbujorează şi. obrajii Laurettei, ca şi când trupurile lor ar reacţiona simultan.

Corbier se frământă în jilţ. De pe buze îi scapă un suspin. Suflarea asta abia auzită sună în urechile medicului ca o. chemare plină de asprime. Mercier tresare şi aţâţarea lui se preface în mânie. Şi începe să dispreţuiască femeia asta care, de când l-a văzut, n-a făcut decât să-l provoace şi asta chiar în faţa soţului ei. Şi e cu atât mai mult supărat pe ea, cu cât mai adineauri, puţin a lipsit să nu se lase prins şi el în jocul acesta. În mânia lui îşi spune din1 nou, pentru a se convinge, că Laurette şi i-a pierdut toată frumuseţea: o fată bătrână, iată ce-a devenit. Şi încearcă să-şi închipuie trupul ei fin dar ofilit, cu muşchii vlăguiţi, cu carnea, care începe să se fleşcăiască. Deoarece nu izbuteşte să se convingă de adevărul acestei viziuni de loc ademenitoare, îşi spune că ea trebulie să se fi dat tuturor celor care au râvnit-o, ceea ce se vede chiar din purtarea ei.

Mercier nu mai poate suporta tăcerea din cameră. Dacă nu-i va spune numaidecât ceva care s-o descurajeze,

simte că va deveni părtaşul acestei femei cu nervii zdruncinaţi.

— Un pahar de apă, te rog.

N-a fost prea politicos. A spus-o pe tonul cu care se adresează infirmierelor de la spliital. Chiar când are de-a face cu Martine.

Laurette s-a ridicat îndată, dar lui îi şi pare rău că i-a dat prilejul să-i facă un serviciu. Ea profită de ocazie, arătându-se plină de zel.

— N-ai vrea mai bine o băutură alcoolică?

Fericit că are un motiv de nemulţumire, îi răspunde cu brutalitate:

— Am cerut apă.

De data asta a izbutit să fie aşa cum a dorit: uscat şi tălios. Nu mai poate fi vorba de nici unt echivoc: Laurette, pe care o tratează acum ca pe un potrivnic, cu vrăjmăşie, nu va mai putea lua cuvintele lui drept bunăvoinţă. Şi i se uită drept în ochi, cu duşmănie, pentru a-şi desăvârşi biruinţa. Ea nu pare însă că i-ar fi înţeles intenţiile. Sau poate că nu vrea să i le înţeleagă.

Îi zâmbeşte aproape cu duioşie, apoi iese din cameră. Mercier pricepe deodată că, în mânia lui, a judecat-o greşit: o „femeie lipsită de experienţă. Laurette nu şi-a înşelat niciodată soţul. Fără îndoială că acuma e gata s-o facă, medicul vede bine, dar ea nu-şi dă seama de asta. Deocamdată ea în

HHHBHHHHhHH cearcă numai sentimentul foarte plăcut, plin de duioşie, de-a se afla în preajma lui şi se lasă în voia admiraţiei pe care i-o inspiră şi a desfătării de a-i asculta ordinele. Ea ştie că soţul ei a ghicit totul. Au trăit prea multă vreme laolaltă ca să mai aibă taine unul faiţă de celălalt. Dar nu încearcă nicio remuşcare, pentru că nu se simte vinovată.

Din fericire aparatul de radio le întrerupe şirul gândurilor.

Orele 1, 13 (*GMT*) – *Pe vasul MARIA SORENSEN*.

După ce a zăcut mult timp nemişcată, pisica s-a rlidicat şi acuma se învârteşte în jurul camerei, de-a lungul

pereţilor. Nu mai aleargă. Fiecare pas pare a-i cere un mare efort. Se mişcă din ce în ce mai încet. Din când în când se opreşte scuturată de un tremur convulsiv. Apoi începe să umble din nou.

— Puterile îi scad văzând cu ochii, anunţă Olaf la microfon.

Ştirea trece prin tot lanţul de posturi. Când ajunge la doctorul Mercier, pescarii de pe vas se uită tocmai la bietul animal care merge în zigzag, lovindu-se de mobile ca şi cum ar fi beat. Mlichel a desprins cu unghia lui murdară o aşchie din cercevea şi o mestecă nervos. Edmund s-a aşezat pe punte, căci nu mai vrea să privească lupta asta cu moartea care-l răscoleşte. Musul ştie că slăbiciunea asta a luli îi va atrage glumele răutăcioase ale pescarilor şi că în cele din urmă zeflemelele lor se vor preface în lovituri, căci oamenii aceştia neciopliţi nu ştiu să facă altfel de glume. Dar e mai bline să pătimească de la ei1 decât să se uite, îngrozit, cum moare micul animal.

Prin ochiurile ferestruicilor se văd feţele nepăsătoare ale pescarilor. Stau acolo nemişcaţi, ca de piatră); în cabină e o tăcere apăsătoare, de plumb.

Pisica se poticneşte, cade şi se ridică. Mai face câţiva paşi, apoi se prăbuşeşte pe podea. Labele i se răsucesc în toate felurile, ca şi când animalul s-ar rupe în bucăţi. O zguduitură îngrozitoare îi scutură trupul care, deodată, se destinde. Larsen se apropie şi o pipăie. E moartă.

Ştirea trece din post în post. După un lung răstimp de tăcere, se aude chemarea lui Lalande:

— Căpitane Larsen, doctorul Mercier vă cere să îndepărtaţi pe toţi din cabină. Vrea să vă facă o comunicare personală.

Pescarii ies afară. Olaf închide ferestruicile.

— Sunt gata, răspunde căpitanul. Sunt numai cu fiul meu. Trec pe ascultare.

Răstimpul dintre întrebări şi răspunsuri e întotdeauna prea lung, dar de data asta celor doi oameni li se pare o veşnicie. În sfârşit, vocea lui Lalande se aude din nou:

— Medicul vă aduce la cunoştinţă că aveţi pe Vas o boală foarte grea, infecţioasă. Trebuie să luaţi grabnice măsuri pentru a evita mollipsirea; primejdia vă ameninţă nu numai pe voi şi echipajul vostru, dar şi pe toţi cei care se vor apropia după aceea de vas…

Orele 1, 16 (*GMT*) – *Neapole*".

— De ce n-o fi vrând să le spună numele bolii? întreabă Domenico, dând glas neliniştii celorlalţi.

— Nu vrea să-i sperie, rosteşte tehnicianul.

— Aşadar e foarte grav, spune Ippolito.

— În privinţa asta a fost cât se poate de limpede.

Acum vorbesc toţi deodată:

— Poate că medicul n-o fi sigur de diagnostic, spune la întâmplare Carmela.

— Zi mai bine c-o fi vorba de ciumă.

Ideea asta e a lui d'Angelantonio. Şi se agaţă numaidecât cu toţii de ea.

— O boală linfecţioasă…

— Care ar putea fi primejdioasă pentru tot echipajul şi pentru toţi cei ce se vor apropia mai târziu de vas.

— Ciumă sau holeră.

Carmela îşi face cruce. Ceilalţi se iau, rând pe rând, după ea.

Orele 1, 18 (*GMT*) – *Titule*.

Aceeaşi spaimă i-a cuprins şi pe oamenii care, acolo departe, în Congo, alcătuiesc o altă verigă a lanţului.

Dorzit, Van Rielst şi Étienne, care a încetat pentru o clipă să se gândească la nevastă-sa, îl ascultă cu nelinişte pe Lalande care continuă să transmită groaznica veste.

— Nu vă alarmaţi prea mult. Vi se va trimite cât mai grabnic cu putinţă un ser carie vă va îngădui să puneţi stavilă molimei. Deocamdată îndepliniţi cu toată grija instrucţiunile următoare… Luaţi o bucată de hârtie şi notaţi. Mă auzi, căpitane Larşen? Trec pe ascultare.

Lalande răsuceşte comanda aparatului şi se aude glasul lui Larsen:

— Comunicarea a fost primită. Dar aş vrea să aflu delia medic cum se cheamă boala de care suferă oamenii

mei. Trec pe ascultare.

Lalande răspunde: – Doctorul spune că numele bolii n-are însemnătate. Un termen medical n-o să-ţi fie de niciun folos. Ia dar un creion şi notează.

Orele 1, 20 (*GMT*) – *Paris*.

Mercier se scoală în picioare.

— Domnule Corbier, rămâneţi, vă rog, în ascultare. Eu mă voi ocupa de ser.

— Ce aveţi de gând, clocitore?

Orbul n-a scos de multă vreme niciun cuvânt. Mercier îi e recunoscător pentru intervenţia aceasta. Îl face să creadă că dincolo de neînţelegerea pricinuită de Laurette, există un teren pe care pot conlucra ca între bărbaţi în vederea aceluiaşi ţel. Şi din graba cu care-i răspunde se simte bucuria lui de-a fii cot la cot cu Corbier:

— Am să mă pun în legătură cu spitalul din Oslo. E portul cel mai apropiat de vas. Ei trebuie să aibă la îndemână avioane sanitare pentru cazuri urgente; dacă nu, vor cere ajutorul armatei. Eu le voi trimite serul.

— Sunteţi sigur că n-au şi ei ser?

— Absolut sigur. Voi mai cerceta, dar m-ar mira să aibă un produs pe care Institutul Pasteur îl fabrică în cantităţi foarte mici şi care nu slujeşte decât la combaterea unei boli tropicale necunoscută în Europa şi mai ales în ţările nordice.

— Atunci cum vă explicaţi ivirea acestei boii pe vas?

Întrebarea fusese pusă de Laurette, de aceea Mercier nu se poate reţine de-a nu răspunde cu un accent de plictiseală. De altfel i se adresează tot lui Corbier:

— Primul atins de boală, purtătorul molimei, a fost îmbarcat la Anvers. Venea din Indiile Olandeze.

— Care-i durata de incubare a bolii?

— Destul de scurtă. Asta mă face să presupun că omul s-a molipsit chiar înainte de-a se îmbarca, pesemne în portul Anvers, de la cineva de pe vasul cu care sosise.

— Şi-ar fi putut să-i molipsească şi pe ceilalţi?

— Da; de îndată ce s-a urcat pe vasul *Maria Sorenseti*.

— Pe toţi?

— Tot ce se poate.

— Aşadar, după părerea dumitale, boala se va întinde printre toţi oamenii echipajului.

— După un oarecare răstimp, da. Durata incubării depinde de puterea de rezistenţă a organismului. De aceea nu trebuie să pierdem nicio clipă.

Medicul, care începe să dea semne de nerăbdare, se îndreaptă spre uşă, dar Corbier îl cheamă înapoi:

— Când pleacă primul avion spre Oslo?

— Habar n-am.

— Laurette!

Ea a şi priceput ce vrea soţul ei şi ridică receptorul telefonului. După câteva clipe sunt în legătură cu aeroportul de la Orly. Răspunsul telefonistului e departe de-a fi satisfăcător: primul avion care părăseşte Parisul pentru Copenhaga-Stockholm pleacă abia a doua zi, la orele 9, 50, şi ajunge la Oslo spre seară.

— Ce-o să faceţi?

Mercier ridică din umeri. Cu ce drept se amestecă Corbier în treburile lui? El, care cu o clipă mai înainte se simţise atât de aproape de orb, iată-l că se întărâtă acuma din nou. Medicul dli. n el, oare nu-i obişnuit ca purtarea să-i fie dictată de un profan, iese numaidecât la iveală:

— Ce vreţi să fac? De vreme ce nu sunt alte avioane, voi trimite serul cu aviionul de mâine dimineaţă.

— Aşteptaţi oi clipă.

Mercier se uită fără să vrea la ceas. Nu-i un gest de nerăbdare. N-are niciun rost să se grăbească, avionul pleacă abia a doua zi. Orbul a cerut Lauretttei să cheme din nou aeroportul Orly. Ea îi trece aparatul.

— Vă rog să-mi spuneţi ce avioane pleacă de la Orly, cu începere din clipa aceasta, şi încotro?

Ascultă o clipă, apoi îl întrerupse pe telefonistul aeroportului:

— Orele două şi douăzeci? Mulţumesc.

Agaţă receptorul la loc:

— E un avion care pleacă spre Berlin la două şi

douăzeci.

Văzându-l pe medic că tace mirat, îl lămureşte:

— Nu pricepeţi? Berlinul se află la jumătatea drumului spre Oslo, dacă nu chiar şi mai departe. În împrejurări grave, radio-amatorii obişnuiesc să trimită medicamentele cu primul transport, înlesnind în felul acesta străbaterea unei prime etape. În timp ce pachetul călătoreşte, anunţăm lucrul acesta unui corespondent local. Acesta ia totul asupra lui şi se îngrijeşte ca pachetul să fie trimis numaidecât mai departe. La sosirea pachetului un alt radio-amator face, la rândul lui, acelaşi lucru. Şi astfel, din etapă în etapă, şi din radio-amator în radio-amator, se poate deseori câştiga câteva ore faţă de itinerarul oficial.

Medicul îl ascultă cu multă luare-aminte:

— Credeţi că putem folosi şi noi procedeul acesta?

Întrebarea lui n-are nicio noimă şi îndreptăţeşte răspunsul sec al orbului:

— Dar până acum ce-aţi făcut?

— Aveţi dreptate, vă cer iertare.

De data asta e rândul orbului să ia conducerea operaţiilor:

— Săriţi într-un automobil. Treceţi pe la Institutul Pasteur de unde veţi lua serul, apoi goniţi 1» Orly şi puneţi-l în avionul de Berlin.

— O să-i primească?

— Încredinţaţi-l oricărui călător care dă dovadă de bunăvoinţă, ca să-l treacă clandestin. E cel mai bun mijloc. Dacă nu izbutiţi în felul acesta, daţi-i unuia din oamenii echipajului. Cerându-i însă un serviciu pur ¡personal.

Metodele acestea nereglementare îl lasă pe Mercier perplex:

— Nu credeţi că dacă în –, aş prezenta în calitatea mea de medic de la Institutul Pasteur şi le-aş da explicaţiile necesare, aş pultea trimite serul pe cale oficială?

— Dacă vreţi să stricaţi totul, asta-i calea cea mai bună. De altfel mă îndoiesc că veţi ajunge Îs vreun

rezultat. Treaba asta nu e sarcina dumlitale. Nu rămâne decât să ne înmânaţi serul şi noi vom face restul.

De data asta Mercier a uitat toată bunăvoinţa cu care a început convorbirea. N-are de primit sfaturi de la Corbier, aşa că-i răspunde cu asprime:

— Nu voi preda serul nimănui. Îl voi trimite pe singura cale care mi se pare sigură. Cu avionul de mâine dimineaţă.

Corbier se îngălbeneşte de mânie:

— Refuzaţi să daţi medicamentul pe mâna radioamatorilor?

— Refuz să încredinţez viaţa mai multor oameni unor persoane cărora nu le neg bunăvoinţa, ci doar competenţa.

— Faceţi cum credeţi. Trimiteţi pachetul oficial, pe cale oficială. Nu puteţi însă refuza să ne vindeţişi nouă câteva fiole de ser pe care îl vom trimite noi, pe calea noastră.

Medicul nu prevăzuse această paradă de vorbe. Observă:

— Veţi avea nevoie de un certificat medical.

— Nu vă neliniştiţi. Vom găsi un medic care să ni-l dea. Laurette, cheamă-l pe Castel de la Hotel-Dieu…

Pentru prima oară, Laurette şovăie înainte de-a se supune.

Mercier nu se mai încăpăţânează:

— Nu e nevoile să telefonaţi, doamnă. Vă voi da serul chliar eu.

Niciunul din cei doi bărbaţi nu prevăzuse că sfada lor se va sfârşi cu ceea ce doreşte mai mult Laurette: să rămână vreme îndelungată numai cu Mercier.

— Vin cu dumneata, doctore.

În timp ce se duce să-şi ia haina, medicul şi Corbier rămân singuri. Nu mai au să-şi spună nimic; orbul îşi rumegă mai departe amărăciunea. A repurtat „fără îndoială, o mare izbândă timpunându-şi voinţa celuilalt, dar la gândul că nevastă-sa pleacă împreună cu acest Guy Mercier căruia i-a făcut toată seara avansuri, simte cum îl cuprinde spaima. Dar dacă Laurette are de gând să-l

părăsească! De când cu nenorocirea lui, nu s-a gândlit nici măcar în treacăt că nevastă-sa ar fi în stare să-l părăsească într-o zi şi că ar putea rămâne singur. În timp ce Mercier şi Laurette vorbeau despre Cannes şi-şi evocau amintirile, a trebulit să facă un groaznic efort ca să-şi înăbuşe dorinţa de a-i întrerupe şi de a-l pofti pe medic afară.

Numai din pricina asta s-a arătat el pe urmă atât de pornit. Dar nerăbdarea şi mânia lui fac loc deodată unei mari zăpăceli. Omul acesta care a dat toată viaţa lui dovadă de bărbăţie, se simte acum chinuit de spaimă. O spaimă nebună, nesăbuită, sfâşietoare, un adevărat vânt de panică ce-l paralizează în aşa măsură că se simte incapabil de-a face faţă împrejurărilor cu energia luli obişnuită. Altă dată n-ar fi şovăit să-şi exercite autoritatea şi să-şi oprească soţia de-a pleca împreună cu medicul. Dar iată, acum nu îndrăzneşte. Tace. Laurette, înfofolită în blana ei, înmănuşată, cu capul strâns într-o pălăriuţă pe care nu şi-a Mali pus-o de mult, răsare în prag şi spune cu voioşie:

— Sunt gata!

Mercier şovăie.

— Hai, duceţi-vă, spune Corbier fără bunăvoinţă „altfel va fi prea târziu.

Ies numaidecât. Orbul n-a răspuns mici măcar vorbelor de rămas bun ale lui Mercier.

— Te uiţi la blana mea? îl întreabă Laurette zâmbind. E aproape tot ce mi-a mai rămas din strălucirea de altă dată. Fac tot ce-mi stă în putinţă pentru ca Paul să nu-şi dea seama că situaţia noastră s-a schimbat. Se frământă de ajuns şi altfel. E de prisos să ştie că de la război încoace a trebuit să vând aproape tot ce era de preţ în casa noastră.

Mercier se uită la ea înmărmurit. Când e oare sinceră? Duioşia cu care vorbeşte de soţul ei nu pare prefăcătorie. Totuşi, când a ieşit din cameră „i-a aruncat o privire de biruinţă destul de semnificativă. Un singur lucru n-a luat în corâsideraţie medicul: că Laurette e cu desăvârşire ¡inocentă. Ce are să se întâmple acum? Ar

vrea să se simtă ceva mai stăpân pe sine. Şi se pomeneşte din nou mânios pe Laurette. De ce i-o fi făcut oare cunoştinţă cu soţul ei? Nu pui un viitor" amant faţă în faţă cu bărbatul, Mali ales dacă acesta e orb. Bărbaţii încearcă sfieli pe care femeile nu le pricep. Mercier, cu toate acestea, e foarte nedrept, dar nu-şi dă seama de asta. El nu vrea să înţeleagă, de pildă, că Laurette n-a premeditat ceea ce s-a întâmplat, că evenimentele s-au înlănţuit fără voia ei. Dar pentru a recunoaşte aceste adevăruri simple, ar trebui ca Guy să fie de bunăleredinţă. Dar nu-i.

Orele 1, 30 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

— Larsen măisoară cabina cu paşi mari.

— M-aş fi întors de multă vreme din drum dacă asta ar fi folosit la ceva. Dar suntem foarte departe «le portul cel mai apropiat. Nu ne rămâne decât să aşteptăm. E tot ceea ce putem face.

Olaf, aşezat în faţa aparatului, îşi priveşte părintele cu nedumerire. Nu l-a văzut niciodată atât de vorbăreţ. Bătrânul simte nevoia să-şi deschidă inima. Izbit el însuşi de cruzimea conştientă a observaţiei lui, Olaf întreabă:

— Să aşteptăm ce?

— Să ni se trimită afurisitul ăla de ser.

— Va sosi el oare la vreme?

— Dacă nu soseşte la timp, ne vom prăpădi cu toţii.

Olaf se joacă în neştire cu comenzile aparatului.

— Se uită la tatăl său care continuă să se învârtească prin cameră. Deodată, Larsen se opreşte, băgându-şi mâinile în buzunar:

— Ce spun oamenii?

— Li-e cam teamă.

Căpitanul ridică din umeri:

— De asta puţin îmi pasă. Un singur lucru vreau: să nu se rostească pe vas un anumit cuvânt.

— Un nume… de boală?

— Da.

— Oare tu crezi că…

— Nu ştiu mai mult decât tine.

Tânărul se cufundă din nou în tăcere. Ochii lui

limpezi sunt aţintiţii asupra cabinei fără s-o vadă. Se opresc o clipă pe peretele de lemn, par însă a căta mai departe. Îşi clatină uşurel capul. Legănatul acest a fi scoate din sărite pe Larsen. Părul bălai şi des al fiului său unduieşte spre stânga şi dreapta ca o bătaie regulată de pendulă. Îi vine să-l înşface de păr şi să tragă de el cu toată puterea pentru a-i smulge lui Olaf un strigăt, o împotrivire, un urlet care să-i dovedească faptul că fiul său e lângă dânsul.

— Ce te-a apucat, visezi?

Fără să vrea, a provocat criza. De data asta Olaf îşi dă drumul, gata să-l înfrunte. Nu se teme de furia părintească.

— Vreau să mă însor cu Cristina.

Pe faţa lui Larsen nu se citeşte furie, ci uimire. Cineva străin de el, o tânără cu părul lins, înnodat într-un conci mic şi vârtos după ceafă, o fată palidă, îmbrăcată în negru, a răsărit de foarte departe şi s-a aşezat între ei. Căpitanul nu înţelege nici cum nici de ce.

— La asta te gândeşti tu acuma?

— Nu numai acuma, ci toată vremea. Ştiu că tu nu eşti de acord. Dar hotărârea mea e luată. La întoarcerea noastră mă însor... Şi dacă din pricina asta va trebui să renunţ de-a lucra pe vasul 1 ăsta, n-ai decât să mi-o spui: am să-mi caut de lucru în altă parte.

Izbucnirea asta de sentimente înfrânate de-atâta vreme îi apare lui Larsen, în împrejurarea de faţă, de-o absurditate îngrozitoare. Fireşte, nici nu poate fi vorba ca băiatul să-şi strice viaţa însurându-se cu fata aceea lipsită de farmec. Abia acuma îşi aduce aminte că nevastă-sa i-a vorbit în mai multe rânduri de Cristina. Dar i se părea că i-a răspuns în aşa fel... încât a făcut-o să-şi ia pentru totdeauna nădejdea de la asemenea planuri. Ce rost ar mai avea o discuţie în plus? Fiecare lucru la timpul lui.

Mai întâi ar trebui să ştie dacă se vor întoarce acasă teferi şi când anume. Deocamdată acesta e singurul lucru care are însemnătate.

Olaf s-a înşelat asupra tăcerii tatălui său. Îl ştie iute

la mânie şi se miră de muţenia aceasta neobişnuită. O fi oare mai puţlin ostil planurilor lui decât îl socotea?

— N-am ajuns încă acolo, spune în sfârşit Larsen.

— Ba da, am ajuns. Cristina e însărcinată.

— Nătărăule!

Căpitanul aruncă fiului său o privire înveninată de ură. Bine, e adevărat că nu se înţelege cu Olaf, dar acesta e totuşi copilul lui. Altfel îşi ¡imaginase el viitorul băiatului. Se cuvine oare ca un om să muncească toată viaţa, să se jertfească şi să facă planuri în legătură cu familia lui, pentru ca într-o bună zi totul să se năruie din pricina toanelor neroade ale unuli băieiţândru? Copilul său îşi va orienta viaţa pe o cale greşită şi el va trebui să fie martor la toate prostiile acestea fără să se poată amesteca? auzi, Cristina e însărcinată! Soarta are de multe ori asemenea ironii., Larsen s-a bucurat întotdeauna că nu are fată, deoarece socotea că în felul acesta va fi la adăpost de acest soli de accidente. Şi acum, iată, Olaf îl sileşte să înfrunte tocmai situaţia de care credea c-a scăpat. Cristina e însărcinată – cu atât mai rău pentru ea, o priveşte. În focul mâniei sale, Larsen nu s-a gândit la asta decât o singură clipă. El ştie însă că o astfel de purtare ar fi nedemnă de el şi, de altfel, nu i-ar ierta-o nici băiatului. Lucru care-l face să fie cu atât mai pornit împotriva viitoarei sale nurori, prăjina aceea lungă, nesărată şi spălăcită, care a ştiut să-şi aranjeze cu atâta dibăcie treburile. N-ar fi crezut-o atât de intrigantă. Dar la o femeie viclenia aceasta e firească: aşa vin ele pe lume. Nu e nevoie să le înveţi. Ce-o fi găsit Olaf la ea? El n-a dat niciodată dovadă de pricepere în ceea ce priveşte femeile; nu l-au interesat decât cele foarte comune. Pornit să facă pe cocoşelul, caraghiosul ăsta mic trebuie să se fi simţit tare mândru de cucerire şi niicli n-a înţeles măcar că dintre ei doi, Cristina era cea care făcea afacerea cea bună. Larsen îşi aduce aminte că nevastă-sa i-a spus că Olaf e gelos. Poate fi cineva orbit în felul acesta? De cânte se temea? Cline ar fi vrut să-i răpească asemenea podoabă? Dacă nu dădea peste el, fără doar şi poate că nu

şi-ar fi găsit niciodată bărbat. Acum însă nu mai e nimic de făcut. Cristina e însărcinată. Şi trebuie să-Îi căsătorească. Olaf s-a ridicat, se apropie de ferestruică, o deschide şi se apleacă în afară.

— Ce faci acolo?

El nu răspunde şi tatăl, cuprins de-o bruscă nelinişte, se apropie de el. Olaf a început să verse.

Lansen scrâşneşte din dinţi pentru a nu începe să urle de deznădejde.

Orele 1, 35 (*GÂT*) – *Paris*.

În faţa porţii Institutului Pasteur, strada Vaugirard, se opreşte un taxi. Mercier coboară.

— Aşteaptă-măr spune el Laurettei.

Din întunericul automobilului, femeia surâde.

Şi în timp ce urcă scările şi străbate coridoarele, Merclier îşi spune că atitudinea Laurettei, de când a plecat de acasă, a fost mult mai rezervată decât se aştepta el. Deoarece vrea să fie absolut sincer cu el însuşi, îşi mărturiseşte că e oarecum, dezamăgit. La ce te aşteptai în fond, dobitoeule? Să-ţi sară de gât? Nu-i totuşi nici aşa de prost, nici aşa de înfumurat, dar după promisiunile pe care crezuse că le-a citit toată seara în privirile Laurettei.

6 – Dacă toţi oamenii – c. 6395 după surâsul triumfător din clipa ieşirii lor din casă, era aproape sigur că va fi încurajat să facă primul pas de îndată ce aveau să rămână singuri. Dar, dimpotrivă, de îndată ce s-au urcat în automobil, Laurette s-a retras într-un colţ şi era cât se poate de vădit că se ţine la distanţă. Mercier n-a înţeles câtă. nevinovăţie era în gesturile acelea îmbietoare ale Laurettei; abia în intimitatea automobilului şi-a dat tânăra femeie seama de caracterul cam echivoc al situaţiei; atunci Laurette s-a speriat puţin, dar Mercier n-a bănuit că era cu atât mai neliniştită cu cât se simţea mai puţin sigură de ea însăşi.

Martine recunoaşte pasul amantului şi deschide uşa laboratorului.

Infirmiera e mică de statură şi puţin butucănoasă faţă de Laurette, atât de gingaşă şi de mlădioasă. Mercier

a şi uitat că, adineauri, nevasta lui Corbiier i se păruse cam trecută. De cum a păşit pragul, Martine îi surâde cu toţi dinţii ei frumoşi şi cam neregulaţi. Spitalele sunt bine încălzite: sub bluza-i albă, femeia e aproape goală; ştie asta şi doctorul. Cu un gest pe care l-a mai făcut şi altă dată, îi mângâie rotunjimile bogate. Ea se lasă mângâiată, dar se eliberează imediat, neliniştită:

— Asta mi-ai cerut, nu?

Şi îi arătă pachetul de pe masă. Mercier cercetează ambalajul cu grijă. Face un semn de aprobare din cap.

— Câte fiole de ser ai pus?

— Şase, cum mi-ai spus.

— Foarte bine.

Medicul ia pachetul şi se pregăteşte să iasă.

— Ai fi putut să-mi spui cel puţin pentru cine sunt. Sau poate-ţi cer prea mult?

— Pentru un vapor.

Ca şi Laurettei acum două ore, i-a răspuns pe un ton tăios, profesional. Nici de data asta, şi mei

Martinei, nu-i scapă pornirea aceasta instinctivă de apărare:

— Când te întorci?

— Habar n-am; poţi să te duci acasă.

— Prefer să te aştept.

— Nu cred să scap până la ziuă. Rămân să ascult la un post de radio.

— Cu prietena ta de vilegiatură?

Mercier, care se simte cu musca pe căciulă, răspunde iritat:

— Cu prietena mea de vilegiatură şi cu bărbatul ei. E de necrezut că voi, femeile, nu vă gândiţi decât la un singur lucru!

Martine ridică din umeri. Ea nu se aşa păcălită de indignarea doctorului.

— N-ai decât să te culci cu ea, dacă-ţi place. Ştii că nu-ţi fac niciodată scene de gelozie.

— Nu vorbi prostii, te rog.

Ea îl însoţeşte pe coridor ca să-i mai arunce câteva

răutăţi:

— Nu te sfătuiesc să-i scoţi fularul de la gât. În afară de cazul că-ţi plac zbârciturile.

Mercier coboară scările fără să-i răspundă.

În faţa intrării, taxiul aşteaptă.

Doctorul dispare în maşină.

— Mă însoţeşti până la Orly?

Mirarea Laurettei pare sinceră.

— Când încep ceva, merg până la capăt.

Doctorul îşi spune că această frază ar putea avea două înţelesuri. Nu s-a gândit la asta când a rostit-o, dar nu i-ar displăcea ca Laurette s-o fi luat în înţelesul cel mai îndrăzneţ. Într-adevăr, ea a interpretat-o în felul acesta. Nu răspunde, cu se mulţumeşte doar să surâdă. Tot îi e frică, dar sentimentele ei evoluează cu o tulburătoare iuţeală. Teama s-a transformat într-o senzaţie foarte plăcută, în care se amestecă o supunere aproape bolnăvicioasă. Ea crede că începe să se împace cu ideea unui atac din partea bărbatului, când de fapt doreşte atacul acesta) din toată inima; l-ar fi vrut pătimaş chiar, şi tot sângele ei cheamă bărbatul care-i stă alături. Dar cu toate astea se sileşte să dea convorbirii lor cursul cel mai obişnuit. Mercier nu bănuieşte învolburarea care frământă inima şi simţurile vecinei sale. Uluit „o vede trăgându-şi poalele fustei peste genunchi cu: un gest mecanic şi-şi aminteşte că, la ea acasă „îi se păruse că-şi expune dantela, cămăşuţei cu oarecare bunăvoinţă. Numai înţelege nimic: renunţă să mai judece. Dar nervii au simţit ceea ce inteligenţa râu ghiceşte încă: îl cuprinde un val de ameţeală. Nu îndrăzneşte să încerce totuşi gestul care „fără îndoială ar fi de ajuns ca Laurette să-i cadă în braţe. Se sileşte să se stăpânească, să facă pe nepăsătorul. E acelaşi joc de caznă şi desfătare în care e prinsă şi Laurette.

Ajung la Orly numali cu câteva minute înainte de pornirea avionului spre Berlin.

Călătorii sunt în sala de aşteptare. E cu neputinţă să se apropie de ei. Abia s-au terminat formalităţile vamale. Mercier şi Laurette se îndreaptă către biroul personalului.

Un funcţionar îi opreşte. Pentru a păltirunde în această parte a aerodromului, e nevoie de o autorizaţie.

— Chemaţi aici pe unul din membrii echipajului „stăruie Mercier.

Funcţionarul îi aruncă o privire bănuitoare.

— Îi cunoaşteţi?

Spuneţi-le că sunt medic la Institutul Pasteur şi că doresc să le comunic ceva.

Omul rămâne pe gânduri şi zise pierd astfel câteva cilipe preţioase. Apoi dă din cap:

— N-am voie să-mi părăsesc postul.

— Atunci lasă-mă să intru eu, strigă doctorul.

— Nu pot. Trebuie să urcaţi la etaj şi să obţineţi o autorizaţie de la Direcţiune.

— Dar nu se poate. Până cobor, avionul va fi plecat de mult.

Funcţionarul ridică braţele ca şi când s-ar scutura de orice răspundere.

— Ce vreţi să fac eu? Ar fi trebuit să veniţi mai «devreme.

Mercier strânge pumnii: o să lase să se ducă totul pe gârlă din pricina acestui dobitoc care nu-şi cunoaşte decât consemnul?

Renunţă la orice fel de explicaţie. Poate că directorul aeroportului se va arăta mai înţelegător. În orice caz, alte speranţe nu există.

Întinde fiolele Laurettei:

— Păstrează pachetul ăsta şi aşteaptă-mă.

Şi pleacă în fugă.

Laurette zăreşte, printre zăbrele, echipajul avionului care se îndreaptă spre aeroport. Peste câteva clipe va fi prea târziu. Înnebuneşte la gândul că s-ar putea ca serul să nu plece. Cheamă pe unul din oameni. Al doilea pilot a auzât-o: se întoarce. Laurette îi face semn să se apropie. Aviatorul vine până la grilaj. Ascultă, puţin mirat, lămuririle grăbite ale Laurettei. E atât de enervată, încât cuvintele ei abia pot fi înţelese. Pilotul a mai avut prilejul să transporte medicamente, dar îi fuseseră trimise pe căi

mai puţin neobişnuite.

— Cine va veni să ia serul acesta la Berlin?

— Un radio-amator.

— Numele lui?

— Nu-l cunosc încă dar cineva se va prezenta, asta-i sigur!

— Cum să-l recunosc?

— Se va prezenta direct dumiitale.

— Spune-i să întrebe de Qilbert Sirnet.

Pilotul pleacă alergând să-şi ajungă din urmă „Tovarăşii.

— Există blondine care vin să te-agaţe până şi aici, spune râzând Carinont, primul pilot.

HHHHHHHHHHHHIHH

Sirnet anată pachetul şi-i explică ce însărăclinare i s-a dat.

— Crezi că s-ar putea să am neplăceri la vamă?

— În principiu transportul mărfurilor ne este interzis.

— Dar aici e vorba de medicamente.

— Eşti sligur? Ai deschis pachetul?

Sirnet şovăie o clipă. Apoi ridică din umeri.

— Îi acord toată încrederea.

Carmont zâmbeşte. Are douăzeci şi nouă de ani „trei ani mai mult decât Sirnet, ceea ce îi permite să-l ia de sus:

— Pentru că e femeie şi pentru că e frumoasă? îi cunoşti cel puţin numele şi adresa?

— R-N-am avut timpul să i le cer.

Acum îi pare rău. Cum a putut fi atât de prost? Suceşte şi răsuceşte pachetul în speranţa de a descoperi numele trimiţătorului. În adevăr, îl descoperă: Institutul Pasteur, Paris.

— Vezi? Sunt fiole cu ser.

— Poate. Dar asta nu te va ajuta să dai de urma blondei.

În timpul acesta Mercier se reîntoarce lângă Laurette care rămăsese lângă grilaj. Medicul e furios. A văzut avionul decolând.

— E de necrezut. Directorul era într-o conferinţă şi

nu m-a putut primi. Adjutantul lipsea. Iar secretarul n-a îndrăznit să-şi ia răspunderea. Trebuie să facem neapărat ceva pentru ca să se afle cum funcţionează aceste servicii în Franţa şi să se termine odată cu scandalul. Sunt sigur că prin metodele lor birocratice au pe conştiinţă un mare număr de vieţi omeneşti.

Văzând surâsul Laurettei, se opreşte:

— Unde-i pachetul?

Când îi povesteşte, victorioasă, cum a reuşit să trimită serul, el are o sinceră dorinţă de-a o săruta. Dar se mărgineşte numai s-o ia de braţ şi se îndreaptă împreună spre ieşire. O strânge puţin şi o dulce emoţie, o duioşie reciprocă, îi apropie. S-ar zice că soarta se distra în seara aceea făcându-i să trăiască toată gama sentimentelor pe care le pot încerca, unul pentru altul, un bărbat şi o femeie.

În taxiul care-i duce acasă, ea îşi lasă capul pe umărul lui. El îi mângâie uşor părul.

— N-aş fi crezut niciodată că vei avea cutezanţa să te impui piloţilor.

— Ah, dar nu mă cunoşti, răspunde ea surâzând. Când eram fată eram cea mai îndrăzneaţă dintre toate colegele mele. Aş fi putut înfrunta pe oricine. Nu mă temeam de nimic. M-am schimbat de atunci…

— Nu găsesc.

— Ba da. M-am schimbat în toate privinţele. N-am încă nici douăzeci şi nouă de ani. Bănuiai acest lucru? Nu. Nici nu m-ai recunoscut. La vârsta asta, şi mă simt bătrână. Trist lucru.

Ochii îi sunt plini de lacrimi. Doctorul ar vrea să-i spună câteva cuvinte de mângâiere, dar nu găseşte nimic potrivit. Laurette urmează:

— Sunt opt ani de când soţul meu a orbit, ani care se socotesc triplu. Nu mă plâng, ci numai constat. Când ne-am căsătorit, Paul era un om minunat.

— Aşa e şi astăzi.

— Nu poţi şti de câtă inteligenţă, sensibilitate şi gingăşie a dat dovadă faţă de mine. În general fiinţele

răsfăţate de soartă sunt egoiste. El n-a fost niciodată egoist faţă de mine. Cu toate astea, ce eram eu? O fată drăguţă cum sunt atâtea şi nimic altceva. N-aveam nici măcar avere. Paul era deştept, bogat, frumos, iubit de toţi, de bărbaţi ca şi de femei. Oriunde se ducea, era întotdeauna în frunte, îmi spuneam: nu e cu putinţă ca o fiinţă ca el să rămână mult timp lângă mine. O să mi-l ia alta. Niciodată nu i-am simţit însă slabindu-i iubirea. Era întotdeauna fermecător, plăcut, bine dispus. Până în ziua când…

Laurette izbucneşte în plâns. Scoate din geantă o batistă şi-şi şterge lacrimile, apoi continuă:

— Nu-i pot imputa nimic. Când s-a întâmplat nenorocirea, a fost de un stoicism nemaipomenit. Eu mă pierdeam cu firea însă. Plângeam eram deznădăjduită şi tot el mă îmbărbăta, tot el mă mângâia, ca şi cum eu aş fi fost aceea care şi-a pierdut vederea. Era sigur că se va vindeca şi până la urmă mi-a dat şi mie ceva din încrederea lui. Făceam în fiecare zi planuri de viitor. Imediat ce aveau să-i revină vederile, voia să plece în Italia.

— Cred că încetul cu încetul şi-a pierdut încrederea.

— Nu încetul cu încetul. Dintr-odată. Chiar în ziua consultului. Când doctorii i-au spus că nu mai era nicio speranţă şi că va rămâne orb pentru toată viaţa, am putut să-mi dau seama până în ce grad fusese convins că se va vindeca. În câteva ore s-a prăbuşit. Ca şi cum forţa care îl susţinuse până atunci l-ar fi părăsit brusc. În locul reazemului pe care îl avusesem întotdeauna în el, m-am trezit cu o biată făpitlură neputincioasă, tânguitoare, care se agăţa de mine şi pe care nu ştiam cum s-o ajut, pentru că eu însămi aveam nevoie de ocrotire. Credeam c-o să înnebunesc. Am vrut să mă sinucid, dar teama de ceea ce ar fi devenit Paul fără mine m-a împiedicat. Am biruit criza, dar cu ce preţ, ai putut-o constata singur.

Mercier ar vrea s-o oprească, se teme că va începe să plângă din nou. Dar Laurette continuă:

— Lasă-mă să vorbesc. Îmi face bine. Trebuie să

povestesc cuiva aceste lucruri. Dacă ai şti de când n-am mai văzut un prieten! Suntem veşnic singuri, ferecaţi în această casă. care se duce bucată cu bucată pentru că, peste toate celelalte, nu mai avem nici bani.

La. Început Mercier a judecat-o cu severitate pe Laurette, atunci când i s-a părut că era atrasă de el şi că voia să-l ispitească. A dispreţuit-o aproape, pentru că lua purtarea ei drept cinism şi neruşinare şi pentru că îl punea într-o situaţie falsă, supărătoare faţă de soţul ei. În ciuda tonului muşcător al ultimei convorbiri avută cu Corbier, mila lui Mercier era de partea orbului. Dar, după mica dezamăgire provocată de atitudinea Laurettei, după enervanta observaţie a infirmierei, dispreţuitoarea rezervă în care se zăvorâse făcuse loc unei dorinţe din ce în ce mai aprinse.

Iar în clipa de faţă se simte plin de o neţărmurită admiraţie şi duioşie pentru această tânără femeie care se sprijină pe umărul lui şi care i s-a ivit în viaţă cu trei ore mai înainte. Ar fi vrut să găsească mijlocul de a-i usca lacrimile, dar ştie că ea e fericită să le poată vărsa alături de el. Şi el e fericit. Fără cauză vădită, cu toate că are cel mai minunat motiv din lume: nu există o mai deplină bucurie ca aceea a iubirii care abia se înfiripă.

Orele 2, 10 (GMT) – Pe vasul. MARIA SORENSEN.

Pe vas nu poate dormi nimeni.

Pescarii s-au adunat pe punte. Cei mai mulţi s-au aşezat pe podea. Privesc marea întunecată şi vijelioasă, cerul încărcat. E frig, dar totuşi se simt mai bine acolo decât în cabina în care se află paturile bolnavilor.

La o clătinare a vasului, uşa barăcii în care sunt cei doi oameni se deschide, scârţâind. Toţi au ridicat capul şi privesc într-acolo. Uşa se bălăngăne după mişcările vasului. În cele din urmă unul din oameni, scos din sărite, se scoală şi-o închide izbind-o.

Frank, Michel şi alţi doi au început să joace cărţi. În faţa fiecăruia se află câte o grămăjoară de bani. Miza e mare. Pe vas, jocul cu bani e interzis, dar cine mai stă acum să ceară respectarearegulamentului?

Bătrânul Peter, care din pricina nervozităţii şi a nesecatei lui flecăreli a plictisit pe toată lumea, n-a mai găsit decât un singur ascultător: musul. Cu coatele sprijinite de parapet. Edmund îl ascultă cum îşi deapănă amintirile:

— În timpul celuilalt război, nu ultimul, ci cel din 1914, mă urc într-o zi pe punte şi ce crezi că văd? Marea acoperită cu tot felul de rămăşiţe… lăzi, mobile, pânze. Şi toate astea pluteau de-a valma cu nişte cadavre în uniformă engleză. Nemţii scufundaseră un vapor care venea din Indii.

— Da, îngăimă copilul pentru a spune ceva: trebuie să fi fost îngrozitor.

— De ce îngrozitor? se împotriveşte bătrânul, furios că fusese întrerupt. Tu nu deschizi gura fără să spui o prostie. Nu era de loc îngrozitor. Ţi-am spus doar că era în timp de război. Şi în război o privelişte ca asta e cu totul obişnuită. Se vede bine că habar n-ai ce înseamnă războiul. În timpul celuilalt din urmă barem marea era, ca să spun aşa, plină de epave.

În cabină, căpitanul l-a întins pe Olaf pe divan.

— Ţi-e mai bine?

Bolnavul – nu răspunde. Îşi trece peste frunte o mână fierbinte.

— Oboseală, enervare, spune tatăl.

Oare i s-a muiat inima chiar aşa de tare căpitanului Larsen? Pe cine vrea el să păcălească? Pe fiul lui sau pe sine? Fără doar şi poate, Olaf a* fost atins şi el de molimă. Dacă ar fi fost vorba de oricare alt pescar, de mult ar fi zăcut în baracă alături de ceilalţi bolnavi. De altfel ce rost mai are să amâne transportarea lui acolo? Va trebui să seresemneze şi să-l ducă şi pe el în baracă.

Tânărul îşi mişcă buzele, dar sunetele pe care le scoate sunt atât de slabe, încât Larsen nu-i în stare să audă nimic.

Se apleacă asupra lui:

— Ce? Ce spui?

Bolnavul spune ceva. Căpitanul devine nerăbdător:

— Încearcă să vorbeşti mai tare. Nu înţeleg.

Olaf rosteşte ceva mai desluşit câteva cuvinte:

— Luna a treia… Cristina e însărcinată de trei luni.

Larsen se ridică. Nu mai spune nimic. Se apropie de post cu un pas greoi, întoarce comanda aparatului şi cheamă:

— KTX… aici KTX… apel general. Mă auziţi?

Orele 2, 15 (*GMT*) – *Vltuie*.

— Vă aud, răspunde Lalande. Vorbiţi KTX…

— Legătura se întrerupe brusc.

Lămpile aparatului de radio s-au stins.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Étienne. Inginerul cercetează repede aparatul. Şi descoperă numaidecât cauza opririi: bateria, care n-a mai funcţionat de mult, s-a descărcat.

— N-aveţi baterie de schimb?

— Nu. Drept să vă spun, n-am pus niciodată aparatul în funcţiune.

Dorzit se scarpină la nas:

— Trebuie să facem ceva. Lalande ar avea chef să-l cârpească. „Bineînţeles, ghiftuitule, bineînţeles, porc bătrân:

sigur că trebuie să facem ceva! Ce aştepţi atunci?

Vrei să mă scol tot eu? Sunt bolnav. Îmi clănţăne dinţii de febră. Zac în pat de trei zile. Vii să mă stingereşti în plină noapte. Îmi bei whisky-ul, te lăfăieşti în fotoliile mele în timp ce eu nu sunt în stare să închid ochii pentru că trebuie să fac legătura între Neapole şi vasul ăsta de care nici nu-mi pasă şi când, în sfârşit, ai şi tu odată prilejul să fii de folos, nici nu vrei să te mişti!”

Deoarece Lalande n-a răspuns şi pare hotărât să nu se mişte de pe scaun, plantatorul se scoală cu greu. Îi zgâlţâie pe Van Rielst cu putere:

— Hai, scoală-te! Vom lua bateria de la automobilul tău!

Negustorul de bumbac se urneşte cu greu. Smiorcăie zgomotos. Dorzit îl îmbrânceşte:

— Pe-aici!

Iar către Étienne:

— Tu ia lampa şi treci înainte!

Orele 2, 20 (GMT) – Paris.

Mercier şi Laurette s-au întors cu taxiul în Champde-Mars. L-au găsit pe Corbier din cale-afară de nervos. În tot timpul absenţei lor a încercat să facă legătura cu un post de radio-amator din Berlin. N-a căpătat niciun răspuns. E cu putinţă oare să nu-l audă nimeni? În adevăr, ciudată noapte!

Doctorul îi propune să se adreseze unui post oficial. Privirea Laurettei îi atrage atenţia că a făcut o greşeală. Numai gândul că ar putea intra în legătură cu o organizaţie oficială îl întărâtă pe orb. La ce au folosit oficialităţile până în prezent? Din nenumăratele posturi de control răspândite în lumea întreagă s-a găsit oare vreunul care să capteze apelul de alarmă al vasului? Prin cine a ajuns comunicaţia până la Paris? Cine a făcut legăturacu Institutul Pasteur şi pe ce cale a plecat serul? Primirea pe care i-a făcut-o Direcţia aeroportului n-a reuşit oare să-l lămurească pe doctor că nu te poţi bizui decât pe bunăvoinţa câtorva oameni şi nicidecum pe organizaţiile înţepenite ale birocraţiei? Orbul strigă, se enervează, iar Mercier se gândeşte cu o duioasă milă la viaţa Laurettei, expusă fără încetare asprimii şi toanelor soţului ei. Se întoarce către ea. În spatele lui Corbier, care încearcă de data aceasta să facă legătura cu un corespondent din Brunschweig, privirile lor se înţeleg în taină.

Orele 2, 16 (GMT) – Brunschweig.

Corbier ştie că Eugen Hollendorf ascultă. Radioamatorul german e un vechi luptător. Frigurile de care s-a îmbolnăvit în Rusia i-au lăsat nişte dureri de cap cronice şi din pricina lor nu poate dormi. Sunt ani de când Eugen îşi petrece aproape toate nopţile în faţa aparatului său de emisiune.

— Mă auzi?

— Te aud, Corbier.

O vastă întindere de acoperişuri înghesuite unele în altele. Străduţe strâmte, datând din evul mediu. Ruine. Şi

printre ruine câteva case distruse numai în parte.

În aripile rămase intacte, viaţa îşi urmează cursul. Apartamentele sunt locuite. În ciuda orei înaintate, la o fereastră se vede lumină. Acolo locuieşte Hollendorf. E în vârstă de patruzeci şi opt de ani. Pe ţeasta lui mare, abia câteva smocuri de păr blond. Faţa răvăşită, brăzdată de cute adânci, îi dă o înfăţişare oarecum romantică.

A recunoscut îndată vocea lui Corbier.

— Te ascult.

S-au tutuit din clipa în care s-au cunoscut, prin mijlocirea antenelor, şi când au aflat că sunt amândoi victimele războiului. Aproape nu trece noapte ca să nu discute îndelung în timp ce totul doarme în jurul „lor. Aceşti doi oameni care nu s-au văzut niciodată şi-au încredinţat de multe ori taine pe care le ascund chiar şi faţă de prietenii lor cei mai apropiaţi.

Ascultându-l pe Corbier, neamţul dă din cap:

— Bravo Paul, straşnică treabă pentru radioamatori!

— Ai vreun corespondent la Berlin?

— Am mai mulţi. Am să-i pun numaidecât în mişcare.

— Aviatorul căruia i s-a încredinţat serul se numeşte Sirnet.

— Am însemnat. Are să-l aştepte cineva pe aeroport, la sosire. Îţi făgăduiesc. La revedere.

— Ţine-mă la curent cu ceea ce faci!

De îndată ce Corbier s-a retras, Hollendorf cheamă Berlinul. După câteva încercări, văzând că nu capătă răspuns, ridică receptorul telefonului:

— Domnişoară, aş vrea o legătură interurbană. O comunicare urgentă pentru Berlin.

Orele 2, 20 (GMT) – Tiiuie.

Aparatul lui Lalande e tot în pană. Dorzit şi Van Rielst au adus bateria automobilului, dar aparatul nu vrea să funcţioneze. Trebuie să fie altceva. Lalande roboteşte la el tot timpul: se străduieşte să-i dibuiască mecanismul. Dar, în starea lui de istovire, orice mişcare înseamnă pentru el un mare efort. Étienne încearcă să-l ajute cum poate mai bine. Cu şurubelniţa în mână, desface piesele după

îndrumările inginerului. Aparatul n-a fost îngrijit multă vreme, e într-o stare jalnică, rugina a şi început să-l distrugă pe alocuri.

— Atunci? întreabă Dorzit.

Întrebarea îl scoate pe Lalande din sărite:

— Atunci ce?

— Aţi descoperit cauza defecţiunii?

— Ar putea fi cel puţin şase.

— Ar fi foarte grav dacă n-ai putea drege aparatul.

— Crezi că e nevoie să mi-o mai spui? Îţi închipui poate că singur nu sunt în stare să-mi dau seama?

Tonul răstit al răspunsului îl indispune pe plantator care bombăne:

— Eu îţi vorbesc cuviincios, ai putea face şi dumneata la fel.

Lalande îşi iese din fire. Şi începe să zbiere cu o voce ascuţită:

— Vorbesc aşa cum vreau. Şi dacă nu-ţi place n-ai decât să pleci. Nu te-am poftit la mine şi nici nu te-am rugat să rămâi. N-am ce face cu dumneata aici. N-am nevoie de dumneata ca să dreg aparatul.

Dorzit ridică un pumn stacojiu şi gras. Van Rielst îl apucă de mijloc înainte ca acesta să fi lovit. Inginerul l-a văzut pe Dorzit apropiindu-se fără să facă nici cel mai mic gest de apărare.

— Dă-i pace, nu vezi că are friguri şi nu ştie ce spune?

Étienne s-a ridicat şi el, proptindu-se în faţa lui Lalande:

— E o prostie ceea ce faceţi. Ce câştigaţi încăâerându-vă?

Dorzit, foarte mulţumit de-a fi găsit! o victimă asupra căreia să-şi verse năduful, se leagă de negru:

— Ţine-ţi gura, maimuţoiule! Nu ţi-a cerut nimeni părerea. Aici e vorba de albi, ai înţeles? Dacă oameni de acelaşi sânge vor să se încaiere, n-au decât. Iar maimuţele să tacă! Nu-i treaba lor!

Inginerul s-a potolit. Nu se simte prea mândru de

sine şi-i pare rău c-a fost nechibzuit; izbutise până atunci aşa de bine să-şi ascundă sentimentele 1 În privirea duşmănoasă pe care o îndreaptă spre Dorzit se strecoară teama de a-şi fi făcut un vrăjmaş puternic. De douăzeci şi cinci de ani de când trăieşte pe meleagurile acestea, e posibil ca plantatorul să-şi fi făcut o sumedenie de cunoştinţe printre conducătorii societăţii lui. Un raport răuvoitor e uşor de trimis. Domnii care trăiesc la Bruxelles în birouri confortabile şi cu aer condiţionat, între mobile de epocă şi secretare bine îmbrăcate, înclină întotdeauna să judece aspru pe cei pe care îi trimit să crape sub soarele de la tropice. Un cuvânt viclean strecurat la timp te poate face să pierzi rodul muncii a treizeci de luni de arşiţă, de friguri şi de t, înţari. Lalande întinde mâna lui Dorzit:

— Iartă-mă. Nu voiam să te jignesc.

Dorzit îi strânge mâna în tăcere.

— Toţi suntem cu capsa pusă, încheie Van Rielst. Important e să restabilim cât mai curând legătura cu vasul.

Orele 2, 25 (*GMT*) – *Pe vasul MARÍA SORENSEN*.

Larsen, obosit să tot cheme zadarnic, se îndepărtează de masă. Legătura vasului *Maria Sørensen* cu restul lumii e din nou întreruptă.

Olăf a adormit întins pe divan. Sudoarea îi curge şiroaie pe frunte şi pe faţă.

Căpitanul, văzându-şi băiatul bolnav, încearcă o durere atât de cruntă încât îi vine să urle. Din copilărie nu i-a mai fost dat să sufere atât de mult. Primejdia prin care trece Olaf a stârpit în Larsen orice alt sentiment. Nu mai poate înţelege cum de-a fost cu putinţă să se întrebe dacă-şi iubeşte feciorul. Gândul de o clipă, că Olaf ar putea muri înaintea lui, îl năuceşte într-atât încât îi taie respiraţia. Ce-i mai pasă acum de Cristina? Dacă Olaf o iubeşte, n-are decât s-o ia de nevastă! Ce poate dori un tată, dacă nu fericirea fiului său?

Larsen îşi aminteşte de o convorbire avută mai de mult cu preotul satului: nevasta căpitanului se plânsese pastorului, iar acesta a făcut tot ce-a putut pentru a

restabili pacea căminului. De la primele cuvinte, căpitanul strigase cu mânie: Tot ceea ce fac, e spre binele ei! Dar preotul îl corectase: Binele ei aşa cum îl înţelegi dumneata. Larsen crezuse că-şi bate joc de el; fireşte, binele soţiei sale aşa cum îl vedea el. Cum ar fi putut să fie altfel? Preotul l-a privit drept în ochi şi l-a întrebat: te-ai gândit vreodată că ea ar putea avea asupra fericirii ei alte vederi decât ale dumitale? Larsen înţelese, dar nu cedă; o femeie habar n-are de ceea ce îi trebuie. Tatăl familiei e cel care hotărăşte soarta familiei sale. Aşa a fost de când lumea şi nu s-a plâns nimeni. Adevărul e că nici soţia lui nu se plânsese. După o oarecare împotrivire la începutul căsniciei, ea a înţeles că trebuie să se mulţumească cu viaţa pe care i-o oferea el. De atunci soţia lui n-a mai dat semne de răzvrătire. E asta o dovadă că era fericită? se întreabă căpitanul.

Şi-şi răspunde îndată: cine e fericit pe acest pământ? El care poartă toată răspunderea, care duce povara casei, care luptă să sporească avutul familiei, care comandă vasul şi care răspunde dd pescuit faţă de subalternii săi? îl ajută cineva în toată truda asta, îl înţelege barem cineva? îi e cineva recunoscător pentru toate sforţările acestea? Nimănui nu-i pasă de problemele care-l frământă. Luptă sân

7 – Dacă toţi oamenii – c.

gur. Fiecare e singur în viaţă. Nevastă-sa cu neastâmpărul ei şi cu năzuinţele refulate de-a lungul anilor, el însuşi, ba chiar şi Olaf. Dar băiatul are de partea lui pe fata aceea lungă şi bălaie. Trebuie să fi suferit cumplit în ultimele luni întrebându-se cum o să treacă peste piedicile care se ridicau în calea fericirii lor. Şi dintre aceste piedici cea mai de seamă era el, tatăl lui Olaf, omul care de la naşterea băiatului n-a avut altă ţintă în viaţă decât dorinţa de a-l face fericit. De ce se împotrivise el la căsătoria tânărului? Pentru că dorea ceva mai bun. Din pricina asta, iată-l vrăjmaşul propriului său copil. Olaf nu-l iubea. Şi pentru prima oară căpitanul îşi spuse că poate Olaf înţelegea şi el fericirea în felul lui propriu. Şi că poate

avea dreptate. De data „asta Larsen nu mai ştie dacă a avut vreun temei să facă ceea ce a făcut, purtându-se cu feciorul lui aşa cum se purtase tatăl lui cu el. În ceea ce-l priveşte, Larsen îşi iubise tatăl care rămăsese îndreptarul vieţii lui. Treptat, de-a lungul anilor, asemănarea lui cu bătrânul Gustav Larsen se făcea tot mai vădită. Dar se schimbaseră vremurile, cum spunea nevastă-sa. Şi fiul său îi era potrivnic. Poate că până la urmă tot s-ar fi însurat cu Cristina; femeile izbutesc întotdeauna să facă ceea ce vor. Atunci l-ar fi urât şi noră-sa, îl şi ura chiar, şi l-ar fi asmuţit pe Olaf împotriva propriilor lui părinţi.

Mama ar fi suferit din pricina asta şi l-ar fi învinuit pe el. Gândurile astea îi ridică lui Larsen tot sângele în cap. Să-i ia dracu' pe toţi! Bate cu pumnul în masă şi înjură în gura mare. Dar Olaf nu-l aude. El doarme mai departe pe divan. Tatăl îl priveşte cu duioşie; Doamne, de s-ar face bine! Însănătoşeşte-l, Doamne, şi-ţi făgăduiesc că-l voi lăsa să facă tot ce va voi… Chiar să se şi însoare cu Cristina…

Orele 2, 30 (*GMT*) – *Brunschwelg*.

Hollendorf ia un cleştişor de pe masă şi prinde o marcă poştală pe care o cercetează cu lupa. Unul din zimţii mărcii e îndoit. Îl netezeşte cu băgare de seamă. Din fericire, nu-i rupt. Întoarce paginile catalogului; exemplarul figurează. Caută şi preţul, dar vai, emisiunea pe care o posedă el are cea mai mică valoare.

Sună telefonul:

— Alo, spune telefonistul, vorbiţi cu Berlinul.

În cameră nu-i nimeni. Cea mai mare parte a încăperii e ocupată de un birou enorm. Mobila aceasta neagră, împodobită cu sculpturi greoaie, istoriseşte o lungă poveste despre tihnita viaţă burgheză pe care cele două războaie n-au putut-o încă da peste cap. Biblioteca tot aşa, cu o seamă de cariatide cu sânii goi, face şi ea parte din aceeaşi epocă; şi cărţile în legături tirainice şi tapetele verzi care cad în falduri bogate, covorul persan şi fotoliile de piele, puţin roase, statuetele chinezeşti din vitrină şi tablourile din şcoala germană de pe pereţi.

În acest îmbietor decor telefonul răsună prelung.

Zgomotul lui sfârşeşte prin a trezi o bătrână servitoare. Cu ochii cârpiţi de somn, femeia intră în cameră strângându-şi pe pieptul revărsat capotul şi târşâindu-şi papucii. Bătrâna ridică receptorul:

— Doctorul Müller nu-i acasă, spune ea cu un puternic accent ţărănesc. E la munte. Da, în vacanţă. Pentru câteva zile. Aveţi de comunicat ceva?

Orele 2, 35 (*GMT*) – *Paris*.

Francezii au aflat de la Hollendorf despre nereuşita primului demers.

— Am să chem alt număr.

— Stăruie. Trebuie să faci negreşit legătura cu Berlinul, îi spune Corbier.

— Fii liniştit. Nu renunţ eu cu una cu două.

O tăcere apăsătoare cuprinde încăperea. Toţi trei sunt cufundaţi în gânduri. Ce ştie Corbier? se întreabă doctorul. Era neîncrezător chiar de când am sosit. Iar de când ne-am întors de la aerodrom, are aerul că-i pe punctul de a izbucni. Invidiez seninătatea Laurettei. E drept că în iadul cu care-i ea obişnuită, prezenţa mea trebuie să însemne o uşurare. S-ar zice că e gata să înfrunte fulgerele soţului ei. Eu, în niciun caz. Hotărât, e o femeie ademenitoare şi are un zâmbet răpitor. De ce am fost oare dezamăgit revăzând-o? O găsesc mai frumoasă decât atunci când am cunoscut-o. E mai coaptă. Poate că a fost mai drăguţă ca fată, acum însă e neasemuit mai atrăgătoare. Laurette va deveni amanta mea de îndată ce-o voi revedea; vrea şi ea asta. Cât despre Corbier, n-am să-l mai revăd niciodată. Mi-ajunge seara asta chinuitoare. Şi când te gândeşti că tocmai nenorociţii de pe vasul aflat în primejdie au jucat rolul de mijlocitori între noi! Soarta bate câteodată drumuri foarte ciudate. S-o mai păstrez oare şi pe Martine? Deocamdată nu ştiu. E o femeie comodă şi cu pretenţii modeste. Laurette poate că nu va fi tot aşa. Va avea oare dreptul să se arate geloasă? La urma urmei e măritată. N-aş vrea să-şi părăsească bărbatul pentru mine. De altfel nici nu se gândeşte la asta, sunt sigur. Datoria ei o reţine lângă el. Cu atât mai bine, cu atât mai bine. În

felul acesta nu mă expun să fiu prea legat. Un bărbat are nevoie de oarecare libertate.

Laurette surâde, şi sub zâmbetul ei se ascund gânduri stranii. Ea încearcă să şi-l închipuie pe Mer-i cier în pielea goală. Reuşeşte foarte uşor. Asta nu pentru că şi-ar aminti de Cannes, ci pentru ca Paul, bărbatul ei, îi serveşte drept model. Doctorul e mai mic de statură, cu umerii mai înguşti. Judecându-l după mâini, trebuie să fie şi mai păros. Muşchii trebuie să-i fie mai moi. Corbier e un atlet. Laurette pipăie în gând corpul lui Mercier şi încearcă o plăcută senzaţie mângâind formele acelea bărbăteşti pe care-i face plăcere să şi le închipuie gingaşe, oarecum copilăreşti. Ceea ce e mai ciudat e că dacă ar întreba-o cineva pe Laurette dacă e gata să devină amanta medicului, ea ar răspunde, şi pe bună credinţă, că nu ştie încă nimic, dar că nu crede că-i în stare de aşa ceva. Asta e Laurette: visul e domeniul ei preferat. Aşa a fost din copilărie. Nesfârşitele zile petrecute în doi, după accidentul soţului, n-au făcut decât să-i dezvolte această înclinare. Ea nu vede în asta nimic rău şi nu-şi struneşte fantezia de loc. Femeia aceasta care n-a cunoscut toată viaţa ei decât un singur bărbat are o imaginaţie foarte cutezătoare şi nu se dă înapoi de la nimic.

Ce gândeşte Corbier? Soţul îşi închipuie că are în faţa lui o minge mare pe care o loveşte neîncetat. Balonul saltă în sus şi în jos, din ce în ce mai repede, şi deodată capătă formă şi chip. Capul lui Mercier. Doctorul primeşte palmele răsunătoare, îşi clatină capul, apoi o serie de lovituri sub bărbie, se izbeşte de perete şi în cele din urmă revine încetişor spre pumnul lui Corbier. Sânge. În sfârşit sânge care ţâşneşte din nas, din ochi şi din gură. Curge şi îi mânjeşte toată faţa. Mâinile lui Corbier se murdăresc şi petele astea roşii îi fac plăcere. I-a prins: pe Laurette şi pe Mercier. Deocamdată pedepseşte întâi pe bărbat. Iar după ce-l va fi scos din luptă, se va răzbuna pe femeie. Va fi o răzbunare înceată şi plină de rafinament. În primul rând Laurette, care se aşteaptă la o izbucnire ce nu se va produce, va crede c-a scăpat. Dar dezamăgirea va veni

repede de tot. Corbier se întreabă în ce fel va începe: cu aluzii înveninate, cu înţepături; sau, dimpotrivă, cu un atac brutal. Ar fi poate mai bine să lase să dăinuiască ameninţarea în aer. Timp de luni de zile o va sili să trăiască în spaimă, fără să ştie cum şi când va veni pedeapsa. Ea va tremura la fiecare gest de-al lui. Iată în ce fel li se va mai pipera viaţa care începuse să devină prea monotonă… Corbier îşi dă seama, cu groază, că-i pare rău că nu şi-a prins nevasta înşelându-l. Nu sunt astea semne de nebunie? N-a trecut decât o oră de când se simţea zdrobit la gândul că Laurette l-ar putea părăsi şi acum nu se gândeşte decât cum s-o chinuiască. Dar contradicţia nu-i decât aparentă. Suferă şi simte nevoia de a-i face şi pe alţii să sufere. Şi pe cine să chinuiască mai cu plăcere dacă nu pe femeia pe care o iubeşte?

Deodată aparatul se însufleţeşte. Tresar cu toţii.

Sunt italienii care-i înştiinţează că legătura cu Africa a fost întreruptă. Firişorul care-i leagă de vas s-a rupt. Ce se petrece?

— Continuaţi – să chemaţi Zobra, noi rămânem pe ascultare.

Din nou linişte. Dar intervenţia aceasta a lumii dinafară îi smulge pe toţi trei din reveriile lor.

— De ce nu le-ai spus numele bolii? întrebă Laurette pe doctor.

Puţin îi pasă de temeiurile tăcerii lui Mercier. Întrebarea nu-i decât un prilej de a-i spune o vorbă şi de a-i surâde. E o mărturisire de dragoste.

— I-aş fi neliniştit fără rost.

Glasul medicului e plin şi el de subînţelesuri mângâietoare.

Corbier intervine şi el la rândul lui. Vocea îi e aspră, iar tonul tăios ca de obicei:

— Nu trebuie să-ţi minţi niciodată bolnavii. El sunt cei mai îndreptăţiţi să cunoască adevărul.

Soţul s-a trădat. Laurette îşi muşcă buzele.

Corbier îşi întreabă deodată soţia:

— Ai plâns?

Înspăimântată de atâta agerime, femeia se bâlbâie

— Nu. De ce să plâng? De ce?

El nu răspunde. Apoi, pentru că ea stăruie, spune pe un ton dispreţuitor:

— Aşa am avut impresia atunci când v-aţi întors! Mercier scoate din buzunar o ţigară şi o aprinde.

Se fereşte de privirea Laurettei.

Orele 2, 4G (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Olaf a deschis ochii. Somnul i-a priit. Chipul i s-a mai înseninai Larsen îl priveşte năucit: să-i fi trecut criza? Să nu fi fost decât un rău trecător? Nu-i vine să creadă. Îşi repetase, pentru a se amăgi, că boala nu-i gravă, dar inima îi spunea cu tărie că băiatul era atins de aceeaşi molimă ca şi ceilalţi. Tot aşa crede şi acum.

Olaf se ridică. Privirea lui întâlneşte privirea tatălui. Cată repede în altă parte. Prefăcându-se că nu vede îngrijorarea cu care i se urmăreşte fiecare mişcare, se îndreaptă spre uşă.

— Pleci?

— Mă duc să le dau de ştire şi celorlalţi.

— Ce vrei să le spui?

— Ceea ce au: boala care bântuie pe bord.

— Nu ştii nimic nici tu.

— Atunci de ce ţi-e teamă? Am auzit la radio tot ce-ai auzit şi tu. Tăcerea doctorului e cât se poate de semnificativă. Au şi ei dreptul să ştie ceea ce ştim noi.

Căpitanul bate cu pumnul în masă.

— N-au alte drepturi decât acelea pe care le încuviinţez eu.

I s-a părut că Olaf s-a clătinat şi că s-a sprijinit de dulap pentru că era să cadă. Glasul i se îmblânzeşte numaidecât:

— La ce le-ar folosi?

— Să se apere, dacă mai e timp.

— N-au cum să se apere, gândeşte-te. Dacă ne mai rămâne ceva de făcut pentru ei, o să facem.

— Atunci să se pregătească de moarte. Să-şi exprime ultimele dorinţe. Să se roage. Să facă fiecare ce vrea. Dar

cel puţin nu-i mai lăsa să moară ca nişte vite, fără să priceapă ce se întâmplă cu ei.

— Dacă serul care ni s-a făgăduit a fost trimis la timp, vor fi salvaţi fără să-şi fi dat seama de primejdia prin care au trecut.

— Şi dacă ei preferă s-o cunoască? Dacă vreau să le spun eu?

Căpitanul i se aşază în drum:

— Îţi interzic să ieşi.

Olaf îl priveşte şi sângele îi năvăleşte în obraz.

— Nu cumva îmi interzici să şi mor? Am ciumă, holeră sau friguri galbene, nici eu nu ştiu bine ce. Ce rost mai au opreliştile tale! Sunt pierdut. Nu mă voi mai reîntoarce în port. N-o voi mai revedea pe Cristina, nu-mi voi cunoaşte copilul care se va naşte şi tu pretinzi să mă opreşti în numele disciplinei şi a tuturor minciunilor cu care m-ai adăpat atâţia ani!

Olaf înaintează. Larsen îi taie drumul:

— Cât timp voi fi eu aici, trebuie să mă asculţi.

— Vom vedea.

Olaf încearcă să-l dea la o parte. Tatăl îl îmbrânceşte şi loveşte. Olaf dă şi el. Pumnul său îl izbeşte pe Larsen în obraz. Căpitanul se apleacă şi încearcă să-l apuce de mijloc. Olaf se desface din sttânsoare şi-l loveşte din nou. Larsen, cu capul în piept, îl atacă. Olaf îşi pierde echilibrul. Se rostogolesc amândoi pe podea. Şi câtva timp se luptă lovindu-se cu sălbăticie, izbindu-se de mobile, agăţându-se de uşi şi de scaune. În sfârşit, biruie cel mai tânăr.

Izbeşte capul tatălui de podea, până ce Larsen nu mai mişcă. Apoi se ridică şi, împleticindu-se, ajunge până la uşă. Înainte de-a ieşi deschide un dulap, ia de acolo o sticlă de rachiu, o destupă cu dinţii şi bea până îşi pierde răsuflarea.

Orele 3 (*GMT*) – *Brunscliweig şi Berlin*.

— Vă dau legătura cu numărul cerut, anunţă vocea fornăită a telefonistului de la interurban.

Cu receptorul la ureche, Hollendori se distrează rânduindu-şi timbrele în ordinea mărimii. Are în faţa lui o

serie completă. <5 ravurile astea mici şi multicolore sunt fermecătoare. Cei mai mulţi dintre oameni nici nu le văd măcar. Le lipesc în grabă pe plicuri, aşa cum făcea şi Hollendorf înainte de război. Nici nu-şi dau seama că au în faţa lor privelişti, tablouri celebre, portrete de oameni mari. Au altceva de privit. Ies în oraş, hoinăresc pe străzi, colindă spectacolele, urcă munţii. Călătoresc cu trenul şi cu automobilul. Imaginile se perindă sub ochii lor şi din acest film continuu şi fără plată n-au nici vremea şi nici dorinţa să reţină amănuntele. Dar omul pe care boală l-a făcut prizonier şi l-a osândit să nu iasă din odaia lui, închis între patru pereţi, trebuie să-şi satisfacă nevoia de spectacol cu cele mai neînsemnate lucruri. Nimic din ceea ce-l înconjoară nu scapă atenţiei lui. Hollendorf a învăţat să perceapă, de când e bolnav, forma, culoarea şi cele mai mărunte particularităţi ale obiectelor din preajmă. El cunoaşte graiul lucrurilor, s-a aplecat asupra lumii neînsufleţite cu tot atâta luare-aminte cu care se interesează şi de puţinele persoane care mai vin să-l vadă. Înainte de război era inginer şi conducea o uzină. Acum e ţesător: meseria pe care o făcuse în prima tinereţe şi pe care o iubeşte, pentru că datorită ei a scăpat de mizerie. În timpul zilei lucrează singur în camera lui înconjurat de fire de cânepă care, încet-încet, se preschimbă în ţesături şi cărora le vorbeşte ca şi cum acestea l-ar înţelege.

În sfârşit se aude în receptor un glas. Un mormăit neplăcut care arată cât de furios e Willy Grundel fiindcă a fost trezit brusc: buhăit, mătăhălos, cu gâtul gol, cu pijamaua desfăcută la pieptu-i păros, Willy Grundel urlă:

— Eşti nebun? Îţi închipui c-am să mă scol la ora asta ca să mă duc la Tempelhof?

Şi face o mişcare bruscă pentru a privi cadranul deşteptătorului cu cifre luminoase. Pătura verde alunecă şi cade jos. Herta geme în somn şi se răsuceşte în pat cu greutate. Explicaţiile lui Hollendorf nu potolesc mânia lui Willy:

— De asta există autorităţi: ca să se ocupe de asemenea lucruri. Nu e treaba particularilor. Adresează-te

poliţiei.

Herta s-a deşteptat. E o femeie blajină. Plimbă în jurul ei o privire liniştită. Protestările soţului îi smulg un surâs. Indignarea lui o înveseleşte. Îl mângâie încetişor pe braţ. Dar acest gest afectuos nu ajunge să-l liniştească:

— Faptul că am un post de radio-amator nu-i un temei să mă poţi tulbura oricând. Când nu sunt pe ascultare, am dreptul să mă odihnesc. Eu lucrez ziua, noaptea dorm!

Şi agaţă receptorul fără să-i lase lui Hollendorf timpul de a-i aduce şi alte argumente. În timp ce se apleacă pentru a ridica pătura, mormăie:

— Ar trebui să fie interzis să se dea legături telefonice la o oră ca asta.

Herta izbucneşte în râs. E albăşi blondă, cu un obraz rotund numai gropiţe şi cu ochi foarte mici, înecaţi în grăsime.

— Tu iei totul în glumă, mai bombăne Willy, dar se simte pe jumătate dezarmat.

Herta nu răspunde. Grundel stinge lumina. În beznă, sub cuvertură, un picior obraznic şi plinuţ îi gâdilă pulpele. La început Willy se preface că nu bagă de seamă. Nu vrea să se potolească prea repede. Apoi cedează. La prima mişcare pe care o face ca să se apropie, Herta se lipeşte de el cu tot trupul ei durduliu. El o ia în braţe. Herta are sânii dulci şi puţin cam veştezi, cu un mic sfârc trandafiriu.

Orele 3, 20 (*GMT*) – *Tituie*.

În sfârşit, Lalande a reuşit să pună din nou în funcţiune postul de radio. Ceilalţi l-au privit lucrând în tăcere, fără a mai îndrăzni să se amestece. Dar la primele pârâituri au suspinat uşuraţi cu toţii.

— Legătura cu Italia a fost restabilită. Tehnicianul poliţiei, care începuse să-şi piardă nădejdea de a-i regăsi, comunică vestea aceasta bună la Paris. Dar legătura cu vasul e mai greu de restabilit. *Maria Sørensen* nu răspunde. Să se fi schimbat oare condiţiile atmosferice? Lalande se întreabă dacă n-ar putea fi auzit mai bine cu o antenă. Dorzit a înţeles. Se ridică. Étienne se ţine după el.

— Putem cere o mână de ajuttlor şi servitorilor dumitale?

— Bineînţeles.

Dar plantatorul nu se poate stăpâni niciodată multă vreme. Mai ales când lucrează. De pe verandă, Lalande îl aude înjurând, strigând, făcând gălăgie, ocărind negrii. Ridică din umeri. De când s-au certat de la obraz, Dorzit nu-i mai e aşa de nesuferit. Acum îşi revarsă ura asupra lui Van Rielst care-l priveşte, năuc, din fotoliu. Inginerul se simte mai bine. Febra a scăzut. Lucru de necrezut după toate imprudenţele din noaptea aceea, sculându-se din pat şi târându-se afară în verandă. Criza, care-şi urmează cursul, pare să slăbească. Sau poate că încordarea nervoasă e un bun leac împotriva bolii. I-e sete. Dar nu îndrăzneşte să se scoale. Trece pe rând de la emisiune ia ascultare. Se teme să nu piardă vreun apel.

Pe măsură ce-şi recapătă puterile, se înflăcărează tot mai mult pentru opera de salvare pe care a început-o. E totuşi foarte puţin obişnuit să salvezi câţiva oameni pierduţi pe mare, la mii de kilometri depărtare, făcând să le parvină o consultaţie medicală de la un doctor din Paris. Înclinarea pe care a avut-o întotdeauna pentru aventurile cercetăşeşti l-a hotărât să primească acest serviciu în Africa. Spera să găsească aici o viaţă activă, furtunoasă, cu orizonturi largi chiar, de unde s-ar fi reîntors mai tare, mai bogat. În loc de asta, alunecase numaidecât într-o rutină de slujbaş provincial, se zbătuse cu felurite greutăţi mărunte, iar problemele ce i se prezentaseră erau probleme de contabil. Poate că, ia urma urmei, fusese vina lui. Faptul că s-a lăsat înghiţit de mlaşitiina în care trăieşte, demonstrează că-i un om lipsit de avânt. Lalande ştie demult că nu-i un om deosebit. Niciodată însă n-a îndrăznit să şi-o mărturisească atât de deschis ca în noaptea asta. Trebuia totuşi ca într-o bună zi să-şi dea seama şi de asta. Ce trebuie să facă un tânăr de vârsta lui când constată că e lipsit de avânt? În primul rând să nu îngăduie nimănui să bage de seamă. Asta e prima reacţiune a lui Lalande. Să se prefacă. Există mulţi oameni

fără vreo valoare deosebită care ocupă situaţii nemeritate. Va fi şi el unul dintre aceştia. Având însă avantajul lucidităţii şi al faptului de a se cunoaşte bine. Nu pricepe pentru ce descoperirea aceasta sau mai bine zis deşteptarea aceasta a conştiinţei îi face plăcere. E ca şi cum s-ar fi descotorosit de o greutate apăsătoare. A trecut timpul de-a mai crede în eroism, muncă, intransigenţă. Totul este să-i faci pe ceilalţi să creadă în lucrurile acestea. E mai uşor? Poate. Lalande se simte foarte capabil de prefăcătorie, dar îl cuprinde un nou val de îndoială. Nu cumva începe iar să se înşele supraestimându-se?…

Orele 3, 25 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

În cabina comandantului, scaunul din faţa postului de radio e gol. Aparatul a rămas deschis pe recepţie. Dar nimeni nu aude chemarea lui Lalande.

Ciumă! Vestea s-a răspândit pe bord ca fulgerul. Pescarii au tălmăcit lămuririle lui Olaf în chipul cel mai simplu şi mai tragic.

De altfel n-au reacţionat numaidecât. La început au rămas câtva timp tăcuţi. Nu puteau înţelege. Cu. Încetul, gândul ăsta a pus stăpânire pe mintea lor. I-a cuprins frica. O teamă animalică, din ce în ce mai mare, care a luat repede proporţii uriaşe. Un adevărat vânt de groază a zguduit nava până în temelie. O spaimă ancestrală, venită din străfundul făpturii lor, îi face să-şi piardă cumpătul: rătăciţi… palizi, cu părul zbârlit, cu ochii îndobitociţi ţipă toţi deodată.

Sudălmi, blesteme, afurisenii se ridică din toate părţile.

Frank îşi smulge cămaşa, apoi pantalonii. Sedespoaie în dormitor până la piele ca să vadă dacă pe corpul lui nu se găsesc urme suspecte. Liniştit după examenul făcut, se îmbracă iar. Ceilalţi fac la fel; în câteva clipe încăperea colcăie de oameni în pielea goală care se cercetează unii pe alţii. Din teama de a se molipsi, se feresc să se atingă. Nimeni nu mai vrea să se apropie de culcuşurile bolnavilor. Toţi se privesc ca nişte duşmani, cu ură, cu neîncredere. Fiecare e singur şi gata de a pune mâna pe orice fel de

armă pentru a se apăra de primejdie. Edmund şi-a descoperit pe piept un coş. Şi îndată au fugit de lângă el toţi. Copilul, îngrozit, rămâne singur în mijlocul lor şi se uiltă la mica umflătură care i se pare dintr-odată enormă. Ochii i se umplu de lacrimi. Murmură:

— Nu-i cu putinţă…

Dar pe feţele celor care îl înconjoară, Edmund nu desluşeşte nici milă şi nici chiar interes. Feţele oamenilor arată numai spaimă şi scârbă.

Peter îl priveşte ţintă. Apoi se uită la Olaf care a căzut pe podea, istovit de lupta cu tatăl său şi de goana nebună de la un capăt la celălalt al navei ca să răspândească tragica veste. În mintea bătrânului imbecil, Peter, încolţeşte un gând nesăbuit. Şi începe să strige:

— Cei pe care trebuia să-i atingă molima, i-a atins. Ceilalţi sunt teferi, cu condiţia să nu se lase molipsiţi.

Asta n-are niciun înţeles, fireşte. Dar cum te mai poţi aştepta să se strecoare cea mai mică rază de lumină în minţile lor înnebunite de groază!

— Cei pe care trebuia să-i atingă molima, i-a atins. Ceilalţi sunt teferi…

Ei repetă cuvintele lui pentru că au nevoie să creadă în ele pentru a nădăjdui. Vor să se convingă că teribila boală nu-i va atinge.

— Dar trebuie evitată molipsirea.

O roată de figuri ameninţătoare, de pumni ridicaţi încercuieşte pe Edmund şi pe Olaf. Sunt împinşi spre uşă după ce au fost siliţi să-şi ia aşternutul pe care cei sănătoşi nu voiesc să-l atingă. Ei urcă scara, ies pe punte şi se îndreaptă spre baraca unde zac ceilalţi bolnavi.

Dar pescarii simt nevoia să se agite. Trebuie să facă ceva pentru a izgoni gândurile şi a nu rămâne faţă în faţă cu această frică de moarte care-i obsedează. Au nevoie să se convingă că luptă împotriva primejdiei şi că nu stau cu mâinile în sân. Prezenţa, la câţiva paşi de ei, a nenorociţilor care gem dincolo de zidul despărţitor, îi înnebuneşte.

— Ardeţi-le boarfele!

Propunerea asta vine de la unul din ei. Coboară cu toţii iarăşi în dormitor. Servindu-se de batiste, de cârpe şi de orice le stă la îndemână ei adună şi duc pe punte cufăraşele, lucrurile personale, cearşafurile şi păturile pe care le-au atins cei molipsiţi. Din toate acestea fac un morman asupra căruia Frank toarnă gaz. Peter aprinde bricheta. Gazul ia foc şi flacăra distruge în câteva clipe totul. Feţele şi umbrele oamenilor devin diforme sub această lumină sinistră. În împrejurări fireşti toţi aceşti oameni, care n-au spiritul de observaţie prea dezvoltat, n-ar fi remarcat niciodată frângerea aceea ciudată pe care licărirea jucăuşă a flăcărilor o impune siluetei lor, dar spaima care a pus stăpânire pe ei le înfăţişează în chip neliniştitor lucrurile cele mai obişnuite. Repede de tot, ei împrăştie jăratecul călcându-l în picioare; ultimii licurici de sub spuză se sting, iar tăciunii care mai ard încă sunt aruncaţi în mare. Întunericul domneşte din nou asupra navei.

Bezna îi înspăimântă. Acum se tem de orice. Un nou glas se ridică, stupid:

— Daţi-le drumul pe mare…

Cine a fost primul care a strigat asta?

Oamenii au pierdut orice urmă de judecată şi sunt în stare de toate violenţele.

— Pe mare! Pe mare!

Să pună bolnavii într-o şalupă şi să-i lase în voia valurilor? Asta-i ideea la care s-au oprit mai întâi. Niciun glas nu s-a ridicat în apărarea nenorociţilor care cu câteva clipe mai înainte fuseseră tovarăşii lor. instinctul orb de conservare, aţâţat, a făcut, din echipaj o hoardă de bestii dornice să-şi înece spaima în faptele cele mai smintite.

— Nu trebuie să iasă din baracă, strigă unul.

— Să aruncăm baraca în mare.

Au apărut câteva securi; de unde, nu se ştie. Michel, bucătarul, a coborât în bucătărie şi a deschis dulapul cu merinde. Se întoarce pe punte cu braţele încărcate cu sticle. Paharele se umplu. Rachiul trece din mână în mână şi înfierbântă şi mai mult spiritele.

Uşa postului de comandă se deschide. Larsen se iveşte pe punte.

— Oamenii se uită la el năuciţi, ca şi cum ar fi uitat că e şi el pe vas. Apariţia căpitanului impune tăcere; simţul disciplinei e adânc înrădăcinat în lumea matrozilor. Larsen e foarte palid. Veşmintele îi sunt în dezordine. O vânătaie îi brăzdează fruntea ca o pată lată şi neagră. O şuviţă de sânge îi curge din buza spintecată, murdărindu-i cămaşa şi jiletca.

Larsen se postează în faţa uşii de la baracă. Înfipt bine pe picioarele sale depărtate unul de altul, scoate încet un revolver din buzunar, apoi anunţă liniştit:

— Primul om care face un pas, primeşte un glonte în cap.

Are tot dreptul să procedeze aşa. Orice tribunal îi va da dreptate şi-i va condamna pe agresori care probabil nu se vor mai putea îmbarca apoi pe niciun vapor.

Pescarii ştiu asta. Nimeni nu se mişcă.

Orele 3, 30 (*OMT*) – *Paris*.

Hollendorf a anunţat tocmai că sforţările lui de a facg legătura prin telefon cu radio-amatorii din Berlin au rămas fără rezultat. Va continua să transmită apelul pe calea undelor.

Mercier aruncă o căutătură plină de îngrijorare spre Corbier; privirea moartă a orbului e pironită asupra lui şi tânărul crede că în ea poate citi o ameninţare nelămurită. Se urăsc. Totuşi nu cutează niciunul să rupă legătura aceasta care-i obligă să lupte cot la cot pentru a salva nişte necunoscuţi. Ei continuă să joace comedia solidarităţii umane pe care relaţiile lor personale o dezmint. Există în acest fapt o contradicţie care-i stinghereşte. Sunt francezi şi lipsa de logică îi supără.

Între aceşti doi oameni zbuciumaţi, Laurette se simte eu desăvârşire în largul ei. Îl învăluie pe Mercier cu o privire afectuoasă. În purtarea ei nu se vede nicio urmă de prefăcătorie. Dacă soţul ar putea-o vedea, şi în felul lui o vede, ea nu şi-ar schimba comportarea. Se simte atrasă de doctor şi nu poate rezista; de altfel, chiar dacă ar fi în

stare să reziste, tot n-ar face-o.

— Crezi că Hollendorf va reuşi să se facă auzit? întreabă doctorul.

— De ce să reuşească, dacă până acum a dat greş?

Corbier îşi dă seama că a răspuns cam tăios. Şir cu evoce mai binevoitoare, adaugă:

— E drept că dintr-un minut în altul condiţiile atmosferice se pot schimba.

Simt cu toţii nevoia să facă ceva. Nu pot rămâne nepăsători faţă de nereuşita tuturor sforţărilor.

113

Cheamă la telefon aeroportul Tempelhof din Berlin. Totodată încearcă să reia legătura, cu Italia prin radio.

8 – Dacă toţi oamenii – c. 6396

Orele 3, 35 (GMT) – În golful Neapole.

Vântul fierbinte al Africii, sirocco, însufleţeşte portocalii. Pe drumul îngust, Gennaro înaintează încet, cu amândouă mâinile în buzunare, fluierând. A întârziat puţin la întâlnire. Nu se grăbeşte fiindcă ştie că fata îl aşteaptă. Carmela trebuie să fi stat de veghe până la ora aceea cu ochii pe ceas şi să-şi fi pândit tatăl. Iar când a fost sigură că doarme, s-a dus să tragă zăvorul uşii de la intrare. Lui Gennaro nu-i rămâne decât să împingă uşa. Va trece prin sufragerie în vârful picioarelor. Cunoaşte bine încăperea şi ştie de care mobilă trebuie să se ferească pentru a nu se lovi. Carmela îi va cădea în braţe imediat ce va fi trecut pragul odăii. Sărind din pat, ea va ieşi în întâmpinarea lui, desculţă şi într-o cămăşută scurtă care o acoperă abia până la jumătatea coapselor. Lui Gennaro îi place cum i se ghemuieşte în braţe. E rar ca o fată să-ţi lase impresia unei dăruiri totale. Pentru un bărbat e foarte plăcut. Gennaro se întreabă dacă va fi întotdeauna aşa. Carmela e femeia lui. Dar ar prefera ca ea să rămână la tatăl ei şi să continue s-o vadă pe ascuns, ca acuma. O să se învoiască oare? Până în clipa de faţă Carmela a făcut întotdeauna tot ce-a vrut el. Dar tatăl? Bătrânul d'Angelantonio ar dezlănţui un tărăboi nemaipomenit dacă ar afla vreodată de legătura lor. De aceea trebuie să se ferească cu orice preţ de a fi surprinşi.

Gennaro a trecut de poartă şi urcă scara căznindu-se ca treptele să nu-i trosnească sub picioare, împinge uşa de la intrarea apartamentului. Văzându-l pe comisar cu oamenii lui, Gennaro face calea întoarsă… începe să coboare scara, dar poliţiştii se mişcă iute de tot. În câteva clipe băiatul e prins şi adus în faţa lui Ippolito.

— Asta e contrabandistul pe care îl aşteptai?

D'Angelantonio, mirat, nu răspunde.

— Asta e, nu-i aşa? Îţi aduce mesajul de la vasul corsarilor.

— Sunteţi nebuni, protestează Gennaro, indignat. N-am fost contrabandist în viaţa mea.

— Atunci ce cauţi aici?

Gennaro nu răspunde. Ippolito se adresează lui d'Angelantonio:

— Ce caută tânărul acesta la dumneata, la ora asta?

— Nu ştiu, se bâlbâie bătrânul.

Douăzeci de ani de experienţă l-au învăţat pe comisar să recunoască pe cel ce spune adevărul. Accentul lui d'Angelantonio nu lasă nicio îndoială. El îl măsoară pe Gennaro de sus până jos şi spune cu un glas răguşit:

— Aştept să fiu lămurit.

Dar celălalt nupare dispus să-şi descleşteze gura. Se mărgineşte să ridice din umeri cu obrăznicie.

— Foarte bine, încheie comisarul. Am să te arestez şi am să te ţin la puşcărie până când ai să spui de ce ai venit.

Atunci intervine Carmela:

— A venit pentru că avea întâlnire cu mine.

Ochii tuturor s-au îndreptat spre ea. Fata îi înfruntă cu îndrăzneală. Ippolito se sileşte să nu zâmbească. Gennaro protestează:

— Pentru ce le-ai spus? Nu mi-era frică de puşcăria lor.

— Nici mie nu mi-e frică de adevăr. Poate să afle toată lumea că te iubesc.

Brigadierul se apropie de comisar pentru a-i da unele lămuriri: Gennaro Sarda e cunoscut în regiune ca vânător de fuste. Chiar alaltăieri se pare că Mauro, cârciumarul, l-a

prins cu nevastă-sa Concettina.

— E adevărat? îl întreabă pe Gennaro Carmela.

Gennaro nu răspunde. Ea lasă capul în jos. După intervenţia ei plină de curaj, lovitura e dureroasă.

O. lacrimă pe care n-a putut-o reţine îi alunecă de-a lungul obrajilor şi se rostogoleşte pe masă.

— Să-ţi fie ruşine! lună tatăl.

Se repede asupra Carmelei şi înainte ca cineva să-l poată opri, începe s-o pălmuiască. Ea primeşte loviturile fără să clintească, fără să-şi ridice braţul pentru a se apăra. Gennaro se apropie. D'Angelantonio, turbat de mânie, vrea să se arunce asupra lui, dar comisarul îi ţine calea:

— Liniştеşte-te! O să vă răfuiţi când veţi fi singuri.

Gennaro spune domol:

— Don Domenico, nu cer decât să mă însor cu Carmela.

— Hoţule, se repede bătrânul, tâlharule! În casa mea… Chiar în casa mea! Să vii să-mi iei fata în timp ce eu dorm!

— Vă repet, don Domenico, sunt gata să îndrept totul.

— Să îndrepţi, ticălosule! Atât ar mai lipsi: să nu te ţii de vorbă. Însă înainte de asta am să depun o jalbă la poliţie. Vreau să stai puţin la închisoare. Nu poţi înşela bună-credinţa oamenilor fără pedeapsă. Eu care-ţi vorbeam prieteneşte când te întâlneam pe stradă, eu care ţi-am cunoscut familia 1 Nici prin gând nu mi-ar fi trecut că eşti un criminal.

— Am greşit, vă cer iertare.

— Ceri iertare! Ai scăpa prea ieftin după isprava asta!

— Eu sunt de vină, ţipă Carmela. Îl iubesc. Ştiu bine ce fac. Eu l-am chemat aici.

— Taci! Nu te-a întrebat nimeni nimic.

— Şi dacă vreau să vorbesc? La urma urmei lucrurile astea mă privesc pe mine!

— Îţi poruncesc să-ţi ţii gura.

— Mie nu-mi închizi gura cu una cu două!

Dar Gennaro ţine partea tatălui:

— Carmela, nu te amesteca. Lasă-ne să discutăm numai noi, bărbaţii.

Carmela se potoleşte numaidecât.

D'Angelantonio continuă ameninţător:

— Am să te pârăsc la poliţie.

De data asta comisarul îşi pierde răbdarea:

— Poliţia suntem noi. Avem şi altceva de făcut decât să ne ţinem de aventurile galante ale fiicei dumitale.

Nu-i aşa de uşor să-l sileşti pe „doctor" să tacă. Când simte că are dreptate, nu se lasă intimidat cu una cu două.

— Cetăţenii au dreptul să fie apăraţi. Acest individ a pătruns în casa mea noaptea…

Îl arată cu degetul pe Gennaro care cere iertare, umilit:

— Aveţi dreptate, don Domenico. Vă respect, v-am respectat întindeauna, atât pe dumneavoastră cât şi familia dumneavoastră. Dacă vreţi să mă bateţi, loviţi-mă. Aveţi tot dreptul.

— Sigur că am dreptul. N-am nevoie să-mi spui tu asta. Nu-mi faci niciun hatâr.

— Nu mi-aş fi îngăduit niciodată asemenea lucru.

— Am zis aşa pentru că mi-ai vorbit pe un ton care nu-mi place.

Discuţia s-ar fi putut lungi mult de tot, dacă nu-i întrerupea radio-tehnicianul strigând:

— Terminaţi o dată, ce dracul Nu se mai aude nimic. Parisul cere legătura cu nava.

Orele 3, 40 (GMT) – Titule.

— Vaporul ăsta afurisit nu mai răspunde, repetă Lalande. Iar radio-tehnicianul italian:

— Parisul vă roagă să stăruiţi.

— Stărui de mult.

— Nu vă descurajaţi.

— Am înţeles.

Încă unul care face pe comandantul. S-ar spune că numai el răspunde de salvarea vasului *Maria Sørensen*.

Mare chef ar avea Lalande să-l dea dracului, dar se stăpâneşte. Va trebui ca de aici încolo să privească viaţa cu totul altfel, plecând de la principiul că trebuie să înlocuiască prin însuşiri de caracter ce se pot dobândi calităţile înnăscute care-i lipsesc. Îşi făgăduieşte să se potolească şi să-şi păstreze cumpătul. Asta ar trebui să-i vină uşor. Până acum era pătruns de marea lui valoare şi socotea că toate greutăţile întâlnite erau tot atâtea nedreptăţi. Acum, de când a ajuns la o mai justă preţuire a meritelor sale, va avea mai puţine motive să se creadă un om neînţeles. Din când în când Lalande face astfel de cotituri neaşteptate. De fiecare dată îşi închipuie că-i alt om şi-şi descoperă însuşiri şi cusururi nebănuite. Şi-şi făureşte atunci un plan de viaţă corespunzător, potrivit cu noua imagine pe care şi-a făcut-o despre el. Acţionează în mod conştiincios potrivit planului respectiv timp de câteva zile până când, deodată, începe să se îndoiască de ultima lui constatare. Adevărata lui natură biruie. Dezamăgit, se lasă în voia melancoliei, a pesimismului, îşi chinuie subalternii şi se frământă el însuşi cât e ziulica de mare rumegându-şi nenorocirile care, în cea mai mare parte, sunt imaginare. Până când, deodată, crede că a descoperit pricina ghinionului său: iarăşi o bruscă şi fulgerătoare revelaţie după care porneşte, cu înflăcărare, către noi speranţe, către noi şi fatale înfrângeri.

În clipa asta Lalande vede totul în trandafiriu: cheamă vasul care nu răspunde. Se îndârjeşte. Vasul trebuie să răspundă. Pentru el. Pentru folosul pe care îl va trage din asta. Puţin îi pasă de echipaj.

Se gândeşte numai la el: adineauri se văzuse în ipostaza unicului salvator al pescarilor aflaţi în primejdie. Acum se vede exploatând cu îndemânare acţiunea aceasta de binefacere, strădania atâtor oameni, numai în folosul lui personal. El e cel care a menţinut legătura cu vasul ore întregi, luptând cu febra şi cu somnul. Va trebui să scoată lucrurile acestea în evidenţă, să-şi umfle rolul avut cât mai mult cu putinţă. Se va scrie despre el şi în ziare. Isprava lui va ajunge până la urechile patronilor săi. Şi va fi

probabil răsplătit cu o altă slujbă, mult mai însemnată.

Orele 3, 50 (GMT) – Pads.

Nimic nou în Africa. Legătura n-a fost încă restabilită. Nimic nou la Brunschweig. Hollendorf n-a putut vorbi cu Berlinul.

Mucurile de ţigară se îngrămădesc în scrumiere.

Corbier ciocăneşte nervos în aparatul de radio. Zgomotul îl scoate din sărite pe medic care-şi stăpâneşte cu mare greutate pornirea de a-i striga să înceteze. Laurette a observat lucrul acesta şi-i zâmbeşte. Înseninat, îi surâde la rândul lui şi el. Corbier spune:

— Interurbanul... mai am mult de aşteptat?

— Aşteaptă. Puţină răbdare.

— Cheamă din nou.

Ascultătoare ca întotdeauna, ea se ridică şi formează numărul.

— Berlin, o oră de aşteptare.

— Dac-ai cere o comunicare urgentă?

— Lucrurile nu s-ar schimba prea mult. Linia e foarte aglomerată.

Laurette pune mâna în faţa aparatului:

— Ce să fac?

— Cere totuşi o comunicare urgentă.

Ea se supune. Dar nu se poate împiedica să nu se gândească la faptul că pe nota de plată a telefonului din luna următoare va găsi câteva mii de franci în plus de care nu vor fi niciodată despăgubiţi. Abonamentul la radio costă scump, mai ales când faci pe salvatorul. Şi, pornind de la aceasta, mintea Laurettei începe să vagabondeze. Seara aceasta îl va costa pe bărbatul ei mai mult decât îşi închipuie. Cât despre ea, nu-i de loc îndreptăţită să poarte pică radioamatorilor. Căci mulţumită acestora l-a întâlnit pe Mercier. De urmările acestei întâlniri nu ştie nimic. Dar a şi trăit câteva ceasuri de care nu-i pare rău. Ceasuri neobişnuit de bogate. Va trebui să se mai gândească o dată, îndelung, să-şi recapituleze totul ca să nu uite nimic. Va avea cu ce să se nutrească săptămâni întregi de singurătate. Poate că lucrurile nu se vor opri totuşi aici;

Laurette n-are o minte clar-văzătoare. Nu e în stare să şi-l închipuie, pe Mercier făcându-şi loc în viaţa ei şi cu atât mai puţin ce ar fi viaţa ei împreună cu el. Ea se lasă în voia întâmplărilor, fără a face nici cea mai mică încercare de a le schimba. Dacă ar încerca să raţioneze, şi-ar spune că e zadarnic să încerci a-ţi conduce singură soarta; ea te îndreaptă acolo unde trebuie. Această inconştientă supunere în faţa destinului i-a inspirat întreaga viaţă; l-a acceptat pe Mercier când a venit, îl va accepta şi dacă rămâne, se va resemna dacă pleacă, tot aşa cum l-a primit şi pe Corbier, tot aşa cum a suportat şi accidentul care i-a răvăşit viaţa. Ea s-a bucurat ori s-a întristat în faţa întâmplărilor aşa cum şi strămoşii ei ţărani au primit, bucuroşi sau plini de amărăciune, grindina sau soarele, seninul lunii sau revărsarea apelor: într-o pasivitate totală.

— O oră, spune Corbier. E prea târziu. Avionul va fi atunci sosit.

Laurette şi Mercier tresar. Gândurile lor erau foarte departe.

— O oră, pentru ce?

— Pentru legătura cu Berlinul, bineînţeles. Nu ne-a înştiinţat telefonista că va trebui să aşteptăm o oră?

— Da, aşa a spus.

— Atunci ce te miră?

— Păi… nimic.

— Parc-ai fi căzut din lună.

— Ce idee!

— Sunt sigur că şi doctorul e de părerea mea. Ce ai de spus, Mercier?

— O cunosc prea puţin pe doamna ca să mă pot pronunţa.

— Eşti un fătarnic. Guy tresare.

— Cum?

— Atât cât sunt de fătarnici toţi oamenii bine crescuţi. Ce credeai c-am vrut să spun?

— Păi… nimic… Ai un fel ciudat de-a vorbi.

— Nu-ţi place? Ar trebui să fii obişnuit totuşi cu bolnavii.

— Ai dreptate. Îţi cer iertare c-am uitat.

— Eu sunt acela care trebuie să-ţi ceară iertare. Laurette se întreabă cum va izbuti să pună capăt acestei convorbiri.

— Pot să vă ofer puţină cafea? E tot ce a găsit de spus. Mercier zâmbeşte:

— Cu plăcere. O să-mi facă bine.

— Mie să nu-mi dai, răspunde tăios orbul.

Orele 4 (GMT) – Brunsckweig.

Fritz Hollendori se ridică greoi. Se îndreaptă spre încăperea alăturată. Cum de nu s-a gândit mai devreme? Acolo stă dezlegarea problemei care-l nelinişteşte.

Un copil de vreo zece anişori doarme în patul lui. Hanzi e singurul supravieţuitor din bombardamentul care a nimicit casa lui Hollendorf, unde au pierit soţia şi fiica lui. Bărbatul îşi priveşte fiul cu duioşie apoi, după o ultimă şovăire, se hotărăşte să-l scoale, Hanzi se trezeşte tresărind:

— Ce s-a întâmplat?

— Îmbracă-te.

Hanzi se freacă la ochi:

— Dar e încă întuneric. Trebuie să fie foarte devreme.

— Nu ca să te duci la şcoală. Ascultă-mă. Am să-ţi încredinţez o misiune foarte importantă.

Ochii copilului se închid de somn. Tatăl se duce în bucătărie, dă drumul la robinet şi moaie în apă o mănuşă de baie pe care o aduce şiroind.

— Udă-ţi faţa. Asta are să te trezească.

Planul lui Hollendorf este următorul: singurii oameni care pot transmite în mod rapid o ştire la Berlin sunt americanii. Deci lor trebuie să li se adreseze. Dar la ora patru spre ziuă e greu să găseşti militari dispuşi să ia o hotărâre care le depăşeşte competinţa. Nu rămâne decât o nădejde: ciubul ofiţerilor. Câteodată aceştia stau la club până târziu noaptea. Trebuie încercat totul. Hollendorf nu îndrăzneşte să-şi părăsească aparatul de radio. Poate că totuşi va avea norocul să facă legătura cu un radioramator

care să binevoiască a se duce la Tempelhof. Şi apoi Hanzi are mai multe posibilităţi decât el să se strecoare în clubul ofiţerilor. E şiret ca o maimuţică. Greutăţile de după război au fost pentru copii o şcoală tare aspră.

— Dacă izbuteşti să convingi vreun ofiţer să ne ajute, roagă-l să vină până aici. Explică-i că e ceva foarte urgent. Că e vorba de un vapor cu oameni bolnavi pe bord, căruia încercăm să-i trimitem nişte fiole cu ser.

Pentru a fi sigur că fiul său s-a trezit, Hollendorf îl trage după el în bucătărie şi-i pune capul sub robinet.

În timp ce Hanzi se îmbracă, el scrie în grabă bileţelul pe care trebuie să-l ducă acesta.

Orele 4, 10 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Lalande şi-a ţinut făgăduinţa fată de tehnicianul poliţiei italiene. La răstimpuri foarte regulate, aproapela fiecare cinci minute, repetă apelul.

Pe puntea vasului se târăşte un om. De câtva timp picibarele nu-l mai ascultă. E ameţit. Urmăreşte cu spaimă progresele bolii de care e atins. Numai de n-ar fi băgat de seamă şi ceilalţi. Se teme mai mult de tovarăşii lui decât de boală. Ca să se ferească de ei, se trage mai la o parte. În dreptul cabinei de comandă aude apelul la radio. O voce îndepărtată şi stăruitoare repetă: „Mă auziţi”? Glasul acesta îl umple de o nemăsurată nădejde. Îşi adună toate puterile, tot curajul, pentru a striga: – Radio, repede! S-a făcut legătura! auzit şi Larsen. Aruncă o privire asupra pescarilor care-l înconjoară. E sigur că-i are în mână din nou: n-o să se mai mişte niciunul. Poate să se îndepărteze de ei fără teamă. Se întoarce la postul de comandă. Tocmai când voia să închidă uşa Frank, care l-a urmărit, îl împiedică şi intră după el. Căpitanul are o scurtă şovăire dar se hotărăşte să nu reacţioneze. Se îndreaptă către post, în timp ce încăperea se umple treptat. Oamenii vor şi ei să ştie ce s-a întâmplat. Acum, după ce au luat cunoştinţă de primejdia care-i pândeşte, au tot dreptul.

Prin mijlocirea lui Lalatnde şi a tehnicianului italian convorbirea dintre medic şi Larsan se înfiripă; medicul întreabă:

Eşti bun să-mi dai lista completă a medicamentelor dan f armacii a voastră?

La un semn al căpitanului, unul dintre pescari desprinde dulapul din perete şi-l deşartă pe masă. Larsen citeşte denumirea doctoriilor. Greşeşte uneori numele, dar medicul îl îndreaptă. Deodată Mercier îl întrerupe:

— Câte fiole?

Căpitanul deschide ultima cutie pe care o numise şi numără:

— Douăzeci de fiole.

— Până la ce dată poate fi folosit produsul? E notat undeva pe învelişul pachetului. Caută bine.

Larsen găseşte data.

— Foarte bine. Vei face câte o injecţie tuturor oamenilor de pe vas.

Căpitanul mai pune o întrebare:

Ce s-a întâmplat cu serul care trebuia să ni-l „trimiteţi?

— A fost expediat.

Într-adevăr, serul fusese trimis, serul era pe drum. Dar va sosi oare la timp? Se află acum pe un avion francez care zboară spre Berlin. Cutia e pe podea, la picioarele unui aviator care se numeşte Ernest. E tot ceea ce ştie Laurette despre omul căruia i-a încredinţat preţiosul pachet. Ar fi de ajuns dacă cineva s-ar duce la Tempelhof să ia în primire coletul la sosirea avionului. Dar Corbier şi Hollendorf vor reuşi oare să înştiinţeze la timp un radio-amator? Acesta va voi să ia asupra lui trimiterea pachetului mai departe? Dacă nu vor izbuti, atunci lanţul acesta format dintr-atâţia oameni binevoitori, care trece prin Africa, Neapole, Paris şi Brunschweig se va rupe şi tot ce s-a făcut până acum nu va fi de niciun folos.

Orele 4, 30 (GMT) – Brunschweig.

Clădirea pe care au refăcut-o americanii pentru clubul ofiţerilor e aproape nouă şi de o arhitectură ultramodernă. Ea aminteşte, prin ciudata ei îndrăzneală, clădirile care au răsărit ici şi colo în Germania în cei mai înfloritori ani ai Republicii de la Weimar. Stilul ei a fost

foarte criticat în oraş şi mai mult încă, în cercurile armatei de ocupaţie. Multă vreme s-a ruşinat Statul-Major al regiunii de faptul că s-a lăsat convins de un arhitect de avangardă, într-o epocă în care un trecut de încercat antinazist era o suficientă recomandare pentru un om ca să poată obţine orice comandă. Apoi într-o bună zi, fotografii de la *Life* descoperiră imobilul şi totul se schimbă. S-a vorbit în jurnale despre asta ca de un exemplu al contribuţiei aduse, de armata americană la opera de înfrumuseţare a oraşelor germane. În cercurile sus-puse se socotea ca un fapt definitiv dovedit că cercul ofiţerilor din Brunschweig e o operă arhitectonică remarcabilă. Toţi funcţionarii americani susţineau lucrul acesta sus şi tare cu atât mai multă convingere cu cât cei mai mulţi dintre ei n-ar fi băgat niciodată asta de seamă dacă nu li s-ar fi atras atenţia.

Pentru a ajunge la club Hanzi porni pe calea cea mai scurtă, care urcă de-a dreptul, tăind cotiturile. Când ajunge sus, abia îşi mai poate trage sufletul. Clădirea se înălţă pe o colină care domină oraşul. Copilul se strecoară fără greutate în parc. De-a lungul faţadei patrulează o santinelă. La vederea copilului soldatul îşi încruntă sprâncenele. E un om scurt, îndesat, bălan, cu o bărbie ascuţită şi cu ochii în fundul capului. Războiul l-a plimbat pe acest fost argat de fermă prin vreo şase ţări, fără ca noile privelişti să-l fi făcut să-şi uite satul natal. Nimic din ceea ce a văzut şi a cunoscut nu i-a făcut vreo impresie deosebită, după cum niciun cuvânt străin nu i s-a putut întipări în minte. Ceea ce vrea băieţelul acesta care se căzneşte să rupă câteva cuvinte în limba engleză nu-l interesează de loc, după cum nu-l interesează niciuna din manifestările oamenilor de prin partea locului. El are o datorie: să stea de pază. Şi şi-o îndeplineşte conştiincios şi nu poate fi abătut din calea lui. Domnii ofiţeri americani nu pot fi tulburaţi. Santinela alungă piciul acesta supărător cu un semn scurt. Dacă Hanzi e toitl atât de încăpăţânat ca şi potrivnicul său, în schimb e mai viclean. Fără să stăruie, el se mulţumeşte să dea o raită în jurul clădirii şi se opreşte

să se uite pe fereastră.

Cinci oameni stau în jurul mesei verzi sub un uriaş candelabru de cristal de Boemia care scânteiază cu toate luminile: patru dintre ei ar dori din toată inima să pună capăt partidei de poker începută la ora zece; şi un al cincilea din pricina căruia ceilalţi nu îndrăznesc să propună încetarea jocului. De la începutul partidei Charles Bellamy pierde mereu. A pierdut toată seara. Şi continuă să piardă şi la ora asta înaintată din noapte. S-a îndatorat faţă de ceilalţi jucători cu solda lui de locotenent aviator pe mai multe luni de zile. Se întreabă cum va face ca să poată plăti? Şi ceilalţi îşi pun această întrebare. Toată lumea ştie că Charles, agent comercial în viaţa civilă, nu are para chioară. Şi partida se lungeşte la nesfârşit şi de câte ori se împart cărţile Bellamy se mai afundă puţin în datorii. Blestemate cărţi I În cei douăzeci şi şapte de ani de viaţă, Charles s-a jurat de o sută de ori să nu mai pună mâna pe ele. Dar nu se poate. Când te-ai născut jucător, rămâi aşa toată viaţa. Juca de la vârsta de zece ani. De când joacă niciodată n-a avut ghinion ca ăsta. Partida i se pare atât de ticălos de nedreaptă, încât aşteaptă să se întâmple ceva care să-l scoată din bucluc. O schimbare a norocului, o serie de lovituri fericite. Îşi face în minte socoteala cam ce-ar mai putea amaneta, cam ce bani ar putea împrumuta. Totalul nu va atinge nici; măcar jumătatea sumei pe care a pierdut-o. Ştie bine că tovarăşii lui fac aceleaşi socoteli ca şi el. Că nu le face plăcere gândul că s-ar putea să nu pună mâna pe bani. Sunt tovarăşi buni, aproape prieteni, dar nu e niciunul care să renunţe la ceea ce i se cuvine. Setea de bani înăbuşe celelalte sentimente. De altfel nici Bellamy n-ar dori să i se facă daruri. Ca toţi jucătorii, ţine şi el să-şi plătească datoriile. Dar cum? I se pare c-a alunecat într-o groapă, că a căzut într-o prăpastie. Nu pentru că urăşte primejdia: acesta-i tot hazul jocului. A trecut de nenumărate ori pe lângă catastrofă. Până acum a evitat-o întotdeauna. De data asta însă, i s-a înfundat. Nu-i mai rămâne decât soluţia clasică a jucătorului ruinat: un glonte de revolver în

cap, o moarte cavalerească. Ideea i se pare caraghioasă lui Bellamy, demodată. El nu-i de viţă nobilă. Asemenea ispravă aparţine altor vremuri: se potrivea aristocraţilor din celălalt veac sau rămăşiţelor burgheziei decadente din Europa. Ceea ce îi trebuie lui Charles, pentru că asta i s-ar potrivi mai bine firii sale, e ceva îndrăzneţ, violent, cutezător. Din nenorocire, războiul s-a sfârşit. Dacă nu s-ar fi terminat, ar şti el ce trebuie să facă: să se arunce asupra duşmanului. Şi şi-ar lăsa acolo pielea sau s-ar întoarce cu o medalie de aur; ei, şi câte parale face o medalie? E gata să izbucnească în râs. Îşi bate joc de el însuşi, de toată obsesia asta a lui. Îşi şopteşte că i-ar place să fie cu câteva zile mai bătrân. Pentru că în clipa aceea, într-un fel sau altul, problema va fi rezolvată. Dar cum? Tocmai asta ar vrea şi el să ştie. Îşi spune: e de necrezut cât sunt de plictisit. Un al doilea Charles asistă, zeflemitor, la necazurile tizului său. Şi’s, e distrează punând rămăşag pe şansele de salvare ale celui dintâi. Zece la sută? Douăzeci? Da, douăzeci. Unu la cinci. Nu-i rău. Tare-ar vrea să joace la ruletă în condiţii atât de promiţătoare!

Hanzi, dintr-o săritură, s-a cocoţat pe tocul, ferestrei. S-a izbit de geam. Ofiţerii, ridicându-şi capul, îl zăresc. Hanzi le face semn să se apropie. Bellamy se scoală şi deschide fereastra. Îl apucă de braţ. Plantonul care aleargă, furios şi amărât că a fost luat prin surprindere, vrea să-l reţină. Soldatul nu mai termină cu scuzele. Bellamy îi face semn să se liniştească. N-are nimeni intenţia să-l învinovăţească de nepăsare. Să lase copilul în pace. Hanzi sare în salon şi priveşte năucit pe americani. Lumina candel abrului îl orbeşte.

Bellamy îi pune mâna pe umăr:

— Ia spune, piciule, ce s-a întâmplat? Cum se face că nu te-ai culcat până la ora asta?

Ceilalţi ofiţeri s-au ridicat şi ei şi-l înconjoară pe Hanzi, bucuroşi de această diversiune care le îngăduie să întrerupă partida.

Hanzi e sfios. Nu-i în stare să scoată niciun cujvânt. Deschide gura să vorbească şi începe să se bâlbâie. Îi

întinde lui Bellamy biletul dat de taică-său. Aviatorul îl citeşte la iuţeală:

— De care vas e vorba?

— Nu ştiu.

— Tatăl tău e radio-amator?

Hanzi se întreabă dacă a fi radio-amator e un lucru permis sau nu. Există atâtea lucruri interzise în ultimul timp, dar pe care oamenii le fac totuşi! Copilul n-are încredere în trupele de ocupaţie şi, în îndoiala în care se află, se zăvoreşte într-o rezervă plină de prudenţă:

— Nu ştiu.

— Cum nu ştii? Tatăl tău are un post de emisiune; uite, scrie asta chiar el.

— Are unul, dar nu ştiu dacă se foloseşte de el.

Bellamy ridică din umeri. Copilul-ăsta e un zevzec. Faptul îl sâcâie cu atât mai mult cu cât, de când l-a văzut pe Hanzi, a înţeles că numai soarta e aceea oare i l-a trimis ca să-l scoată din încurcătură. Avea mare dreptate să-şi spună că şansa de unu la cinci pe care mizase pe propria lui salvare fusese bine cântărită, dar jocurile nu se încheiaseră încă. Bila continua să se rostogolească mereu. Trebuia să se oprească pe un număr bun.

Bellamy îşi pune mantaua:

— Plec cu el.

Biletul trece din mână în mână. Tovarăşii lui vor să-şi spună şi ei părerea; cea mai bună soluţie ar fi dacă s-ar chema prin telefon un post american. Posturile oficiale de radio sunt mai la curent cu felul acesta de salvare. N-are niciun rost să însărcinezi pe cineva să ia serul la sosirea avionului francez; ar trebui să mai ştii şi cum să-l trimiţi la Oslo. Spitalul militiar e cel mai indicat să ducă afacerea la bun sfârşit. Sau poliţia. În orice caz nu se poate face nimic fără intervenţia autorităţilor.

Bellamy e de altă părere:

— E o treabă prea lungă şi prea încurcată. Va sosi prea târziu.

— Şi tu crezi că vei ajunge mai repede?

— Fără îndoială, deoarece nu voi cere învoirea

nimănui.

— Învoire pentru ce?

— Habar n-am. Ca să fac ceea ce trebuie. Mă voi lăsa călăuzit de inspiraţie.

— Vorbeşti fără nicio noimă.

— Vom vedea.

— Îţi baţi joc de noi?

129

E cu putinţă oare ca aceştia să nu înţeleagă că în seara aceea Bellamy e în măsură să ducă la bun

9 – Dacă toţi oamenii – c. 6396

sfârşit orice însărcinare? Şi că pentru salvarea oamenilor acelora, cu care de altfel nu l-a însărcinat nimeni, nu-i va putea sta în cale nicio piedică? Că simte nevoia să acţioneze numaidecât, să se avânte în indiferent ce acţiune, cu condiţia să fie anevoioasă?

Are o inspiraţie de jucător:

— Punem rămăşag că trimit serul la Oslo?

— Fără ajutorul nimănui?

— Fără.

— Pe ce?

— Pe tot ceea ce am pierdut. Dacă nu reuşesc, plătesc dublu.

— În regulă.

— Faceţi socotelile în timpul lipsei mele. N-am nicio clipă de pierdut.

Porneşte spre uşă, dar după ce face câţiva paşi se întoarce înapoi. Scoate din buzunar un ceas masiv de aur şi-l pune pe masa verde:

— Vi-l las zălog.

Îl ia pe Hanzi de mână:

— Hai, ia drum!

Şi-a recăpătat vioiciunea într-o clipă. Fără îndoială, e salvat. Izbânda atârnă de cutezanţa, de dibăcia lui. Se şi simte biruitor. Din prag, mai strigă:

— N-ar strica să-mi uraţi totuşi noroc.

Urmează o ploaie de grosolănii. Această grindină de vesele sudălmi le uşurează inima după orele acelea de

tensiune. Bellamy izbucneşte în râs şi trag* după el copilul speriat.

Orele 4, 40 (GMT) – Paris.

Corbier e gata s-adoarmă. Capul i-a căzut pe piept. v\ re o atitudine de om învins. Oboseala a fost mai tare decât mânia. Laurette şi Mercier se simt complici. Ei nu dorm. Nici nu vorbesc. De frică să nu-l trezească. Gustă amândoi această dulce clipă de intimitate care-şi va avea însemnătatea ei în reveriile lor de mai târziu, fiindcă ceea ce a încolţit în noaptea asta între ei va trebui să aibă urmări. Ea îi arată sticla cu mâna; el îi înţelege invitaţia mută şi umple amândouă paharele. Laurettei nu-i e sete, dar bea totuşi, plină de recunoştinţă. Ţinând paharul într-o mână, stinge cu cealaltă lampa care se afla între ea şi Corbier, ca şi când ar fi vrut să ocrotească somnul soţului. De fapt Laurette a făcut gestul aceştia pentru ea. Temându-se ca semnele oboselii să nu i se fi întipărit prea adânc pe obraz, încearcă să le mascheze puţin în penumbră. Dar imediat ce a stins lampa şi-a dat seama că Mercier i-ar putea interpreta gestul drept o încercare de a asigura intimitatea apropierii lor, împiedicând în acelaşi timp deşteptarea soţului. Laurette roşeşte. Doctorul, care bagă de seamă tulburarea ei, se întreabă ce i s-o fi întâmplat. Ar vrea s-o liniştească dar cum nu ştie ce are, nu îndrăzneşte s-o întrebe. Telefonul suna smulgându-i din gândurile acestea ale lor.

Corbier se trezeşte tresărind.

La celălalt capăt al fluviului se află telefonistul aeroportului din Tempelhof, Willi Stromer. Ei încearcă să-i explice cum pot mai bine, în nemţeşte, ce ar dori de la el. Telefonistul e foarte puţin binevoitor: Willi e blond şi roz ca o fată, dar în ochii lui cenuşii şi severi nu se citeşte niciun pic de blândeţe. Cu un ton tăios, declară că n-are dreptul să transmită comunicări avioanelor care sosesc la aeroport. Dacă acest domn Sirnet se înfăţişează la el, va lua serul în păstrare: atâta e tot ce poate face.

— N-aţi putea depune medicamentul în primul avion care pleacă spre Oslo?

— Nu, domnule, lucrul acesta nu intră în atribuţiile mele.

Generaţia care a precedat imediat pe aceea a lui Willi se purta mai politicos cu străinii. Era formată din fiii înfrângerii. Noua generaţie şi-a regăsit mândria naţională. Lui Willi nu-i plac francezii în general. Cei de la capătul firului îl plictisesc: nu va face nimic fără ordine speciale. Iar cei care ar putea să-i poruncească nu sunt acolo. Dorm. În Germania, ca şi la Paris, şefii nu lucrează la ora patru dimineaţa. Vor fi la postul lor de-abia la ora nouă. Prea târziu? De ce? Ce, nu pot aştepta? Nu? Nu pot? Eli bine, cu atât mai rău pentru ei. Să se descurce cum or şti. Rareori s-a simţit Willi un personaj atât de important ca acuma, când şi-a luat tonul tăios faţă de aceşti pseudoînvingători care se enervează la Paris.

Mercier închide telefonul, furios.

Corbier prinde tocmai atunci la radio un mesaj din partea lui Hollendorf. Neamţul le aduce la cunoştinţă că a reuşit să câştige de partea lor un locotenent american, pe nume Charles Bellamy. Acesta va încerca să-l ajungă numaidecât pe Sirnet la Berlin şi să asigure transportarea serului, până la Oslo.

— Cheamă totuşi mai departe Berlinul, stăruie orbul.

— Bineînţeles. Nu mă las.

Amândoi socotesc tăcerea tadio-amatorilor berlinezi drept o înfrângere personală. Avionul francez va fi la Tempelhof peste o jumătate de oră.

Orele 4, 50 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

În dormitor, pescarii goi până la brâu, s-au aşezat la rând pentru a li se face injecţia. Căpitanul trece de la unul la altul ţinând în mână un tampon de vată şi o seringă.

— Asta sau nimic e totuna… mormăie Frank.

Larsen ridică din umeri:

— Ştii asta tot atât de bine ca şi mine.

Omul care a auzit cel dintâi apelul medicului şi care simţea criza apropiindu-se, a intrat de bunăvoie între bolnavii din baracă.

După terminarea injecţiilor, căpitanul se pregăteşte

să intre în cabina de comandă, când Frank îl opreşte:

— Trebuie făcut ceva.

— Ce vrei să fac?

Frank urlă:

— Nu putem rămâne totuşi pe loc şi pieri aşa, fără nicio măsură de apărare.

Revolta îşi arată colţii din nou. Se aud ţipete de pretutindeni. Larsen îşi măsoară oamenii liniştit:

— Aştept propunerile voastre.

Michel înaintează:

— Am eu una: ce-ar fi dacă am slobozi o barcă pe mare? Iar cei sănătoşi ar putea părăsi vasul.

— Pe o vreme ca asta? Eşti nebun!

— Avem mai multe şanse de salvare decât rămânând aici cu bolnavii.

Ceilalţi aprobă zgomotos.

— Dacă nu ne putem descotorosi de ei, barem să plecăm noi.

— E singurul mijloc de-a ne salva pielea.

— Prefer să lupt cu valurile decât cu boala.

— E de o sută de ori mai bine să riscăm înecul decât să cadă carnea de pe noi bucată cu bucată.

Căpitanul n-are chef să stea de vorbă cu ei. S-ar spune că-l învinuiesc că nu-i lasă să se apere. Face un gest de resemnare.

— Faceţi ce vreţi.

Strigătele încetează deodată. Acum, când li s-a dat câştig de cauză, pescarii se simt mai puţin siguri pe ei. Le-ar fi plăcut ca ordinul de părăsire a vasului să vie de la căpitan. Michel întreabă:

— Ne autorizaţi să plecăm?

Larsen îşi ia dintr-odată ţinuta lui de comandant:

— Nu, nu vă autorizez să plecaţi. V-o interzic chiar. Numai că, de câteva clipe am impresia că nu mai sunt stăpân pe vasul meu. Şi atunci vă spun: faceţi după cum vă taie capul. Sinucideţi-vă de frică să nu muriţi.

— Dumneavoastră nu veniţi cu noi?

— Sigur că nu.

— Din pricina… lui Olaf?

— Asta nu vă priveşte.

Poate că dacă Olaf ar fi fost sănătos şi ar fi ţinut cu orice preţ să plece, Larsen l-ar fi urmat ştiind totuşi bine că săvârşeşte o nebunie.

Până în ziua aceea nu-şi dăduse seama cât de mult îşi iubea fiul. Acum n-are decât o singură dorinţă: să se descotorosească de smintiţii aceştia şi să se întoarcă în baracă. Lui nu-i e teamă de molipsire.

Frank, ca şi cum şi-ar fi vorbit lui însuşi, întreabă cu glas scăzut:

— De ce aţi dat ordin să se oprească maşinile?

— Pentru că am transmis medicului din Paris coordonatele poziţiei vasului ca să ni se arunce serul cu paraşuta.

— Şi când va veni?

Larsen nu răspunde.

— Credeţi că-l vom avea la timp?

— Habar n-am. Dacă nu ai răbdare să aştepţi, atunci n-ai decât să pleci.

— E nevoie de câteva ore ca să trimiţi un medicament de la Paris. O fi oare pe drum?

Michel strigă:

— Ce le pasă lor, acolo? Ei nu sunt în primejdie de molipsire. Au tot timpul. Şi noi, între timp „putem crăpa.

— Să nu crezi că dacă latri ai să mă convingi, răspunde căpitanul. Sunt sigur că cei de acolo fac tot ce pot ca să ne ajute/ Vor reuşi oare? Asta e altă poveste.

Orele 5 (GMT) – Brunschweig.

Ajungând la aeroport, Bellamy se întâlneşte cu un tovarăş care se întorcea dintr-un zbor de noapte, încearcă să-l înduplece să-l însoţească până la Berlin. Celălalt şovăie. Bellamy stăruie. E vorba de o misiune foarte importantă, spune el. Dar celălalt ar vrea să vadă ordinul. Şi cum Bellamy nu-i poate arăta aşa ceva, aviatorul nu cedează. Nu-şi poate asuma asemenea risc. „Trezeşte din somn pe unul din şefi; repetă el, şi atunci te însoţesc cu plăcere”. Dar Bellamy nu vrea să trezească din somn pe

nimeni. Explicaţiile ar dura prea mult şi-ar fi prea încurcate. Apoi nici nu e sigur c-ar putea convinge pe cineva. Şi, în orice caz, ar sosi prea târziu. Fiecare minut e preţios. Lăsându-şi colegul uluit, aleargă spre hangarul unde se află avionul de vânătoare.

— Scoateţi avionul, porunceşte el mecanicilor. Trebuie să plec numaidecât.

Puţin miraţi, oamenii se supun.

Camaradul său îl priveşte de departe. Se întreabă dacă are dreptul să-l lase pe Bellamy să plece cu avionul lui. După o scurtă şovăire îşi spune că dacă nu s-ar fi oprit la ieşirea din aeroport, n-ar fi ştiut nimic. I s-a părut că Bellamy e peste măsură de enervat şi un schimb de cuvinte cu el n-ar fi dus la niciun rezultat. E ora cinci dimineaţa. E obosit şi vrea să se ducă la culcare. În timp ce se îndepărtează, mecanicii aduc avionul pe pistă.

— Benzină are? întreabă Bellamy.

Trebuie umplut rezervorul. În timpul acesta ofiţerul se uită la ceas. Îşi scoate o ţigară din buzunar, ar vrea s-o aprindă dar îşi dă seama că e primejdios şi îşi bagă bricheta la loc. Se plimbă de colo până colo cu ţigara în gură. Trebuie să izbutească. În momentul acela nu întâmplarea e stăpână pe soarta lui, ci el însuşi. Nu putea cere norocului ceva mai bun decât apariţia aproape miraculoasă a copilului la fereastra clubului, cu bileţelul în mână, iar misiunea aceasta i-a picat ca un dar minunat al cerului. Trebuie să câştige cu orice preţ rămăşagul. După asta nu va mai juca, s-a terminat. Bellamy a mai făgăduit o dată mamei sale, în chip solemn, că nu va mai pune mâna pe cărţi. Biata bătrână i-a dat atunci toate economiile ei ca să-şi plătească o datorie de onoare. A avut norocul să-i poată da banii înapoi foarte repede.

Bellamy avea o meserie bună. Neobosit, străbătea ai automobilul lui sute şi mii de kilometri pe toate şoselele Americii. I se întâmpla din când în când să-i fie lehamite de atâta drum. Dar îi era de ajuns să se gândească la faptul că ar fi putut fi conţopist pentru a se slimţi voios şi pentru a intona unul din cântecele acelea copilăreşti şi agresive pe

care le învăţase în tinereţea lui şi pe care le cânta cât îl ţinea gura, de unul singur, la volan. Hoinărelile acestea îndeamnă la reverie. Nu pentru că Bellamy ar fi o fire poetică, nici pentru că s-ar simţi atras în mod deosebit de priveliştile naturii, dar îl desfată să vadă defilând în faţa lui arbori, plante şi animale. Până la urmă a învăţat puţină botanică şi zoologie. Şi apoi întâlneşti fel de fel de oameni. În răstimpuri Bellamy ia cu el câte un călător care-i face semn să oprească. În felul acesta a trecut printr-o sumedenie de aventuri. De la gangsterul care încercase msi să-l atace, dar pe care-l redusese la tăcere şi-l condusese la postul cel mai apropiat de poliţie, până la acel ciudat refugiat ungur sau ceh care vorbea latineşte şi pretindea că în ţara lui e deputat; de la ziaristul francez care voifa să se documenteze asupra vieţii din America – fără să cunoască un singur cuvânt englezesc – până la copilul de zece ani care fugise de acasă ca să se facă marinar şi până la scamatorul care-l învăţase pe Bellamy o mulţime din cele mai reuşite coţcării. Şi apoi femeile, mai puţin numeroase însă, pentru că automobiliştii se opresc întotdeauna pentru ele.

Aproape toate primiseră să facă un popas într-un hotel. Ele ştiau că trebuie să plătească serviciul care li se făcuse. Unele dovedeau însă o rea-voinţă care-l jignea pe Bellamy: fără a se crede un Cassanova, el aştepta totuşi de la călătoarele acestea întâmplătoare puţină drăgălăşenie, oarecare bunăcreştere. Atât. Le lipsea mai ales educaţia. Dar pe de altă parte la ce te poţi aştepta de la nişte tinere care n-au nici măcar mijloacele de-a călători în condiţii normale? Erau, bineînţeles, şi excepţii: şi într-un sens şi în altul. Doris, blonda fată de bar, de care fusese aproape îndrăgostit timp de trei zile. Şi învăţătoarea aceea din Nord care nu-l lăsase nici s-o atingă şi care îl ameninţase cu văpăile Iadului! Toate aceste amintiri luminează cu un surâs buzele lui Bellamy. De fapt, femeile n-au jucat un rol prea însemnat în viaţa lui. Patima jocului e mai puternică în el decât orice. Maică-sa îi spune uneori c-ar trebui să se însoare ca să nu mai joace. El răspunde că e mai bine să

trăiască mai departe alături de ea şi bătrânica e mulţumită.

Mecanicul îi face semn că e gata, iar Bellamy se urcă în avion.

Orele 5, 10 (GMT) – Berlin.

La sosirea la Tempelhof, Sirnet n-a găsit radioamatorul care ar fi trebuit să vină după ser. Întreabă la oficiul de primire, la biroul de control sanitar, la poliţie, la vamă. Nimeni n-a auzit de pachet. Biroul companiei *Air France* e închis până la zece dimineaţa. Înainte de amiază nu plecă niciun avion. Aviatorul nu-şi poate şterge din amintire faţa rugătoare a tinerei femei de la Orly. Părea atât de sincer îngrijorată! Şi i-a spus cu atâta convingere că medicamentul va fi luat în primire la Berlin de un corespondent care îl va trimite mai departe, la Oslo! N-ar vrea să înşele încrederea necunoscutei, dar ce mai poate face? Ca să fie ou conştiinţa împăcată, se caţără până la cabina telefoniştilor. Întâmplarea le joacă însă festa. Omul care a primit comunicarea lui Corbier nu mai e acolo. De bună-credinţă, colegul său îl asigură că n-a auzit vorbindu-se de niciun fel de înştiinţare cu privire la nişte doctorii. Dezamăgit, Sirnet revine în holul aeroportului. Trece prin faţa barului în care telefonistul care a primit înştiinţarea lui Corbier joacă barbut, şi ajunge în încăperea destinată personalului. Colegii îşi iau micul dejun în aşteptarea autobuzului care îi va duce în oraş.

— Ei? întreabă Carmont, mi se pare că persoana care trebuia să aştepte pachetul ţi-a tras chiulul, nu?

Sirnet ridică din umeri. Nimic nu-l scoate din sărite ca bătaia de joc. Niciodată n-a răbdat, să fie luat peste picior. Dar viaţa în comun l-a învăţat că trebuie să-şi ascundă enervarea dacă vrea să nu dea apă la moara zeflemelelor. Înţepăturile plouă. Aviatorii sunt obosiţi şi puţină răutate îi ajută să rămână treji. Blonda aceea tânără şi agitată care i s-a adresat lui Sirnet era destul de drăguţă pentru a deştepta gelozia camarazilor. Lor nu le pare rău de ghi – *WKKKHBBHMBBBBSBKEKSBBM* monul unui camarad al cărui noroc îl pizmuiau. Rămâne de văzut cine

era şi ce voia mistificatoare» aceea şi ce cuprinde în realitate pachetul. Ceva de contrabandă? Stupefiante? Acte secrete?

Ernest pregetă să desfacă învelişul.

— Oricine îşi poate face rost de hârtie de împachetat de la Institutul Pasteur, asta inspiră încredere bobocilor, rânjeşte Carmont.

— N-ai să-mi spui că n-ai fi luat şi tu pachetul dacă ţi l-ar fi dat ţie?

— M-aş fi uitat barem să văd ce e în el.

De ce să şovăie? De vreme ce n-a venit nimeni să ceară pachetul, Ernest are tot dreptul să-l desfacă. Pentru a învinge ultima urmă de şovăială, îşi spune că poate va găsi înăuntru vreo lămurire care să-i îngăduie trimiterea lui mai departe.

Dar pachetul, o dată desfăcut, dă la iveală câteva fiole cu eticheta răzuită.

— Nu ştim mai mult ca adineauri, zice unul.

— Trebuie să se facă o analiză chimică, propune altul.

— Şi dacă l-ai preda de-a dreptul poliţiei? îşi dă cu părerea stewardul.

— Numai asta nu, strigă Carmont. Ar trebui ca Sirnet să dea socoteală pentru ce-a trecut pachetul prin fraudă. Vameşii nu preţuiesc curtenia.

Dar Sirnet nu-i mai ascultă. Se uită la un funcţionar care se apropie de el cu o carte de vizită în mână: După ce aruncă o scurtă privire pe hârtie, exclamă cu o veselă surprindere:

— Dora!

Prin uşa sălii rezervată echipajului, o răpitoare şi tânără femeie oacheşă îi face semn cu mâna. Într-o clipă, ochii tuturor se îndreaptă spre ea.

Sirnet îşi ia rămas bun de la ei cu voioşie:

— Vă salut!

Dă să plece, dar Carmont îl opreşte şi arătându-i pachetul desfăcut, spune:

— Ţi-ai uitat serul.

Sirnet răspunde cu uşurinţă:

— Îl las aici, poate va veni cineva după el.

Dar Carmont nu-l iartă.

— Dacă vine cineva să-l ia, te va căuta pe tine. Ce vrei să facem noi cu el? Iar pe masă nu-l putem lăsa. Ţi-ai luat răspunderea lui, mergi până la capăt.

Aviatorii schimbă între ei surâsuri cu subînţeles. Nu-i interesează serul, dar sunt mulţumiţi că acest Carmont a găsit mijlocul să-i pună beţe-n roate lui Sirnet. Drăguţa n-are decât să mai aştepte. Foarte enervat, Sirnet reface pachetul cum poate mai bine.

— Stai să-ţi ajut, spuse Carmont.

Dar Carmont lungeşte dinadins treaba ca să-l întârzie. Sirneit îşi pierde răbdarea, îi smulge cutia dfri mână şi o strecoară în geantă.

— O voi aduce mâine dimineaţă înapoi, anunţă Sirnet plecând.

— Să nu vii prea târziu, îi strigă căpitanul.

— Fii pe pace. Eu nu întârzii niciodată.

Şi dispare dincolo de uşă.

— Cine-i Dora asta? întreabă stewardul.

— O cocoţică, o nemţoaică, răspunde nepăsător Carmont.

— E drăguţă, oftează căpitanul.

Orele 5, 15 (GMT) – Tituie.

Oamenii sunt toropiţi de somn. Dar nu pot dormi. În ameţeala lui, Dorzit se gândeşte la recoltă: dacă ar fi avut mai mult curaj, ar fi putut avea o cantitate mult mai însemnată de bumbac. Are o viaţă îndestulată, bineînţeles. Dar nu-i bogat. N-a pus deoparte mai nimic. Şi anii trec. Dorzit se simte încă „în putere, dar într-o bună zi va trebui să iasă din joc şi să se întoarcă în Europa. De ani de zile nu se gândeşte decât să-şi asigure o bătrâneţe liniştită şi să se odihnească. Pe măsură ce bătrâneţea se apropie, se simte din ce în ce mai neliniştit. Mai întâi, încotro s-o apuce? S-a gândit multă vreme la satul în care s-a născut, în Calvados. O regiune de şes cu ierni geroase şi umede, cu copaci şi cu flori. Pentru că s-a săturat până-n gât, zicea el, de soare,

de căldură şi de negri. Dar cu doi ani în urmă se întorsese în Franţa şi petrecuse o lună de vacanţă la ţară. Atunci a descoperit că i-a trecut cheful de-a mai trăi acolo. Nu se mai înţelegea cu oamenii şi nimeni nu-l mai înţelegea nici pe el. Nepoata pe care avea de gând s-o lase moştenitoare i s-a părut slută şi interesată. Fratele lui, un ţăran hrăpăreţ. Când le povestea despre viaţa lui singuratică, despre vânători, despre inundaţii sau despre marile expediţii în pădurea virgină, ei se uitau la el uluiţi şi cu un aer oarecum dispreţuitor. Erau mândri de a fi rămas printre albi şi-şi închipuiau că sunt superiori şi civilizaţi. Dorzit regăsise toate temeiurile care justificau ruperea lui de sat: setea de aventură, nevoia de a trăi şi de a respira în voie, groaza de meschinărie. De departe, în lumina amintirilor, târguşorul de baştină se gătea în culori poetice; de aproape totul era şi mai chircit şi mai cenuşiu ca atunci când plecase. Dorzit nu mai ştia acum unde se va duce să-şi petreacă restul zilelor: pe Coasta de Azur? La Paris? Vorbea deseori şi cu ceilalţi plantatori despre asta. Spunea şi el, ca toată lumea: nu vreau să plesnesc pe meleagurile astea împuţite. Dar ştia că acolo va pieri şi că, la urma urmei, era foarte bine aşa. Numai că, să te duci să trăieşti în Africa, să lupţi ani de zile pentru ca să fii liniştit după aceea, apoi să bagi de seamă că acest „după aceea" nu va veni niciodată şi că liniştea la care ai visat atât de des nu-ţi mai spui\e nimic, e oricum absurd, trebuie să mărturiseşti.

liHinHi-HHHHHHHIBHHHHI

Van Rielst nu-i vorbăreţ. Bea în tăcere, cu un fel de îndârjire deznădăjduită; nu-şi descleştază dinţii decât pentru o duşcă de alcool. Problemele care-l frământă nu interesează pe nimeni. A înţeles lucrul acesta de mult. Problemele lui se reduc, de altfel, la una singură: Van Rielst se teme de moarte. Ultima oară când a fost la doctor, acesta a clătinat din cap: îi merge din ce în ce mai rău. Van Rielst ştia lucrul acesta, i-o spunea lui de mult inima. De ce beţi? îl întrebase doctorul. De ce? N-avea decât să-şi amintească ce-i spusese de la prima vizită. Că

era condamnat, că nu-i mai rămâneau decât cel mult doi sau trei ani de trăit. Un om care ştie asta se poate opri de.la băutură? Chiar dacă n-ar fi băut niciodată, tot ar fi luat calea beţiei. Dacă Van Rielst s-ar fi putut vindeca prin abstinenţă, ar fi fost cu totul altceva. Dar nu era cazul. El întrebase dacă putea face ceva pentru a-şi evita destinul. Ar fi putut întârzia deznodământul cu câteva luni şi atâta tot. Eşti bărbat, îi spusese doctorul, nu cred că e nevoie să-ţi spun poveşti. Dar Van Rielst tocmai asta ar fi preferat, ca doctorul să-i spună poveşti şi să-l lase să trăiască în amăgire ultimele zile ale vieţii. Era bărbat, fără îndoială, şi ce-i cu asta? Dacă eşti bărbat moartea e mai puţin tristă? Era singur, nu va lăsa după el pe nimeni, nu-l va plânge nimeni. Asta nu – era o mângâiere. Dimpotrivă. Are impresia că ar muri mai uşor dacă ar lăsa ceva în urma lui, dacă n-ar avea sentimentul copleşitor că a trăit şi a muncit degeaba. Cine să-i moştenească bruma lui de avere? Nici nu voia să se gândească la asta. De ce să mai faci testament când nu ţii la nimeni? Va lăsa lucrurile aşa cum sunt. Ce-i mai pasă lui de ce are să se petreacă după ce va muri?

În clipa aceasta Étienne urăşte din toată inima aparatul de radio. Are pică pe Dorzit, pe Van Rielst, pe Lalande şi pe toţi acei necunoscuţi care, aplecaţi asupra aparatelor, îşi vorbesc din cele pentru colţuri ale lumii. Are pică pe pescari, pe medic, pe el însuşi. I se naşte copilul şi el nu va fi acolo. Ce vânt de nebunie l-a târât până aici? Étienne îşi aminteşte vorbele vrăjitorului: puterile diavoleşti şi-au găsit adăpost în descoperirile albilor. Ele se năpustesc asupra noastră şi ne izbesc ori de câte ori ne apropiem de ele. Râsese atunci de aceste superstiţii şi acţionase ca un om civilizat. Avusese oare dreptate? Era el într-adevăr un om civilizat? Lumea albilor nu era lumea lui. Se simţea stingherit în mijlocul ei. Era tratat ca un inferior. Iar el accepta această situaţie. Ca şi când ar fi avut un cusur ereditar, cusurul pielii negre. Era creştin, dar în adâncul inimii nu credea în egalitatea oamenilor pe care o propovăduia Evanghelia. Asta i se părea o mărinimie din

partea albilor, un hatâr pentru care trebuia să le fie recunoscător dar pe care nu era nimerit să-l ia prea în serios. Pentru ei, părăsise obiceiurile şi credinţa strămoşilor. Se depărtase de ai lui fără ca, în schimb, să fie primit de ceilalţi. Poate că generaţia lui e o punte de trecere şi că va fi mai bine pentru copilul lui. Étienne nu-şi face iluzii. Micuţul va fi şi el tot negru. Nu se va putea juca niciodată cu copiii europenilor. Va fi alungat. Şi pentru prima dată Étienne e chinuit de îndoieli. Fusese atât de convins până acum de mărinimia credinţei prăpăvăduite de Părintele Gross! Poate că Părintele avea puterea de-a izgoni spiritele rele care revin şi-l iau cu asalt acum când el nu mai este acolo. Dar Étienne alungă acest gând cu dispreţ: încă o superstiţie de negri.

Telefonul sună. Lalande ridică receptorul. Brigadierul din Zobra anunţă:

— Am onoarea să vă comunic că femeia Loiseau a născut o fetiţă şi că se simte bine.

Étienne izbucneşte în râs. Un râs care n-are nimic nervos sau isteric; e numai revărsarea unei bucurii neţărmurite, răsunătoare, năvalnice şi care, încetul cu încetul, cucereşte şi pe ceilalţi.

Dorzit bate cu labele spinarea lui Loiseau:

— Bravo! O hărăpoaică mai mult! Exact ceea ce ne lipsea.

Van Rielst scoate un clondir din buzunar şi spune cu solemnitate:

— Trebuie să bem ceva pentru asta.

Începând cu Étienne, sticla trece din mână în mână. Se bea direct din ea. Lalande, care bea după negru, şterge cu grijă gura sticlei.

— Trebuie să comunicăm vestea şi celorlalţi tovarăşi, propune Dorzit.

— Crezi? întreabă Lalande.

Propunerea îi place. Acest lung răstimp de aşteptare împărtăşit cu atâţia alţii a sfârşit prin a închega o strânsă legătură între radio-amatori.

Orele 5, 17 (GMT) – Neapole.

Ştirea împrăştie surâsuri pe toate chipurile.

— O mică negresă, trebuie să fie ceva foarte drăguţ, exclamă Carmela.

— Negrii au pielea mai mătăsoasă ca noi, observă serios brigadierul, mai ales femeile.

Ceilalţi fac semne de aprobare din cap. Ippolito îşi aminteşte de războiul din Abisinia. Pe vremea aceea era fericit. Cu toate astea nu şi-a putut urî duşmanul. Înţelegea să lupte cu acele biete făpturi şi să le ucidă pentru că era în joc construirea Imperiului Colonial Italian; dar să le arate ură, de ce? Acei nefericiţi băştinaşi erau fără apărare; ei atacau, nişte războinici moderni ca italienii, cu suliţe, cu arcuri şi cu săgeţi. Se repezeau călare asupra tancurilor şi îndurau fără împotrivire bombardamentele aeriene. Ippolito, împreună cu o parte din camarazi ar fi înfiat chiar câţiva copii negri dacă nu i-ar fi chemat la ordine, cu asprime, căpitanul: Camarazi, voi sântleţi albi, urmaşii Romanilor, şi iată-vă gata să daţi numele vostru unor creaturi dintr-o rasă inferioară! Ocrotiţii pe negri, purtaţi-vă cu ei omeneşte, dar lăsaţi-i la locul lor, nu vă amestecaţi cu ei şi nu-i trataţi pe picior de egalitate!

După ce ieşiseră de la căpitan, unul din ei. mai afurisit, observase că, în privinţa negreselor, căpitanul era mai puţin mofturos. Şi nu se dădea în lături să le viziteze. Dar, logic cu el însuşi, nu le socotea drept egale, ci le schimba la fiecare trei zile şi căuta întotdeauna din ce în ce mai tinere. Ceea ce n-ar fi îndrăznit să facă şi cu albele.

— Anunţ naşterea fetiţei la Paris, declară tehnicianul poliţiei, încântat că are şi el ceva de făcut.

Orele 5, 20 (GMT) – Paris.

La Paris ştirea naşterii copilului iscă o uşoară destindere în atmosfera supraîncărcată a salonului din Champs-de-Mars. Nu se fac niciun fel de comentarii. Dar pe cele trei feţe frământate se răspândeşte un surâs. Gândurile care-i chinuiesc dospesc necontenit în mintea lor. Cea mai mică scânteie va preschimba totul în vâlvătaie. Şi ei aşteaptă această explozie, jinduiesc după ea chiar. Căci numai astfel va ajunge criza la un deznodământ

oarecare. Fiecare din ei ar vrea să dea cărţile pe faţă şi să vorbească în sfârşit limpede.

Naşterea, despre care au aflat, o înregistrează cu toţii, dar ştirea aceasta nu ajunge pentru a le schimba cursul gândurilor.

Un copil… Dacă Corbier ar fi avut un copil cu Laurette ar fi fost oare mai fericit? S-ar mai putea încă, dacă ar dori cu tot dinadinsul. Orbul cântăreş

10 – Dacă tot”. oamenii – c. 6396 te o clipă ambele posibilităţi. Dacă ar fi tată, asta i-ar da de lucru, copilaşul l-ar ajuta să-şi trea. că timpul şi, mai ales, nu s-ar mai teme că Laurette l-ar putea părăsi. Înlănţuită cum e de îndatoririle ei de soţie, n-ar mai putea să se sustragă de la dubla legătură alcătuită dintr-un fiu şi un soţ. Iată partea pozitivă. Dar partea negativă atârnă mai greu: mai întâi răspunderea de-a aduce pe lume un copil i s-a părut întotdeauna strivitoare lui Corbier, chiar pe vremea când era sănătos. Cei mai curajoşi oameni au laşităţile lor. Mai era apoi partea gingaşă a raporturilor sale cu un copil care nu şi-ar cunoaşte tatăl decât ca pe un infirm, mâhnirea lui Corbier de a nu-şi putea vedea niciodată odrasla. Şi mai presus de toate motivul cel mai puternic şi mai respingător pe care nu şi-l mărturiseşte decât cu mare greutate. Corbier n-ar putea răbda ca Laurette să se ocupe de altcineva în afară de el, chiar dacă acel altcineva ar fi propriul său fiu. E îngrozit de gândul de a fi lipsit de o parte din dragostea soţiei sale şi ştie că n-ar putea îndura lucrul acesta.

Laurette s-a gândit şi ea la acest copil care ar putea fi al ei şi a lui Corbier. A respins însă imediat această idee. S-a gândit apoi la un copil al lui Mercier. De ce ai medicului? E mai puţin frumos decât soţul ei; Laurette se felicită că şi-a păstrat judecata rece şi că e nepărtinitoare asta dovedeşte că e mai puţin îndrăgostită decât credea. Ar vrea un copil care să fie numai al ei. Bărbatul n-ar trebui să fie decât o unealtă. Pentru care motiv, în acest caz, nu vrea un copil de la soţul ei? Laurette îşi dă seama cu groază că ceea ce o dezgustă e gândul de a se culca cu

Corbier. Deodată, apropierea trupească de singurul bărbat pe care l-a cunoscut i se pare monstruos de neplăcută. Cum a putut-o face până acum? Doamne, Doamne se rugă Laurette, numai de nu s-ar prelungi starea asta de spirit! Numai de-ar intra totul în normal! Dacă nu, înnebunesc. Apoi învolburarea care a frământat-o câteva clipe se potoleşte. Asupra Laiurettei pogoară o linişte adâncă. Se vede pe sine din afară, ca şi cum s-ar uita la o persoană străină. E lucidă, chiar cinică, şi se întreabă: care e cel mai bun mijloc de a învinge această criză care, fără îndoială, a fost căşunată de Mercier? Să nu-l mai vadă niciodată sau să se culce cu doctorul ca să scape de obsesie? înclină către cea de a doua soluţie. Se pune însă o altă întrebare: e obiectivă sau caută numai să-şi scuze dorinţele? Laurette sfârşeşte prin a crede că e obiectivă. La urma urmei, puţin îi pasă. Ea ştie prea bine cum se va sfârşi povestea asta.

Orele 5, 21 (GMT) – Brunschweig.

Corbier l-a înştiinţat pe Holtendorf despre naşterea copilului.

— E mai bine să ai o fată decât un băiat, spune neamţul. Fetele, cel puţin, nu se duc la război.

Se ridică şi se duce să-şi arunce privirea asupra fiului său. Hanzi doarme ghemuit, o deprindere luată nu de mult. Hohendorf a mai observat că băiatul surâde adesea prin somn. Sărăcuţul! Se înveseleşte şi el cum poate! Viaţa n-a fost prea blândă cu el şi nu are prea multe prilejuri de veselie când e treaz. Tatăl lui a fost mai fericit decât el. Hohendori se întreabă pentru ce de fiecare dată când se gândeşte la copilărie, îi răsar în minte aceleaşi imagini: se vede împreună cu mama, cu tata şi cu fraţii lui într-un automobil mare pe care li – l împrumuta un unchi pentru a pleca în vacanţă. Se duceau în Alpü Bavarezi. O căsuţă înconjurată de brazi, un lac în care te scăldat cu plăcere şi de jur-împrejur piscuri înzăpezite pe care oamenii se căţărau legaţi unii de alţii cu frânghii. Dar nu, şirul de oameni legaţi între ei cu frânghii vine mult mai târziu, pe când era student. Erau şi fete cu ei. O fată voinică şi arătoasă pe care o chema Gudrun se învârtea mereu

împrejurul lui. Iar el nu îndrăznea s-o ocolească. Şi totuşi Gudrun nu-i plăcea, iar ea îi scosese vorbă că-i sfios. Reputaţie neîntemeiată. Când a cunoscut-o pe Marga, cu care avea să se şi căsătorească, dovedise că ştie să se descurce, ba se pare că fusese chiar prea îndrăzneţ. Marga era micuţă, gingaşă şi glumeaţă.

Hollendori se întoarce la locul său, oftând.

Reîncepe apelurile:

— Alo! Berlin… chemare către toate posturile. Aici Brunschweig. Trec pe ascultare.

O voce molcomă răspunde:

— Vorbeşte Brunschweig, te ascult!

Hollendorf explică: vasul în primejdie, molima bântuie pe bord, serul pe drum, francezul Sirnet trebuie să fi sosit la Berlin fără să fi găsit pe nimeni; americanul Bellamy plecat prea târziu, urmează să ia în primire medicamentele pentru a le trimite la Oslo.

Apoi întreabă:

— Mă auzi?

— Foarte bine. Continuă.

După ce sfârşeşte, Hollendorf întreabă:

— Poţi face ceva?

— Să vedem.

— Cine eşti dumneata?

Lui Hollendorf i se pare că e auzit foarte bine când repetă întrebarea, dar că persoana nu vrea să-i răspundă. Misteriosul interlocutor a dispărut şi apelurile lui Hollendori se pierd din nou într-o tăcere totală.

Orele 5, 23 (GMT) – Berlin.

Mesajul a fost prins de un post de radio aparţinând Armatei Sovietice. Biroul e mobilat simplu, dar fără gust. Pe pereţi sunt prinse câteva fotografii: Lenin, Bulganin, Hruşciov.

Ofiţerul rus care ascultă la aparat scrie în grabă câteva rânduri pe o foaie de hârtie.

Sună şi intră un soldat. Ofiţerul îi întinde hârtia:

— Pentru comandantul bazei.

Ostaşul salută şi iese. Ofiţerul rămâne o clipă pe

gânduri: degetele lui se joacă în neştire cu creionul. Involuntar, rusul începe să schiţeze ceva. Desenează prost, schiţa e de-o stângăcie copilărească. împrejurul vasului trage câteva linii ondulate care ar vrea să reprezinte valurile, iar deasupra lor avionul care aduce serul.

— Tovarăşe locotenent!

Ofiţerul tresare. Soldatul a revenit.

— Să predau biletul acesta ştafetei motorizate sau poate aştepta până mâine?

— Trebuie să plece numaidecât.

Mâna ofiţerului sovietic mototoleşte desenul şi-l face cocoloş. Concediază omul spunând cu un glas morocănos:

— Altă dată învaţă să baţi la uşă înainte de-a intra!

Orele 5, 30 (GMT) – Berlin-Tempelhof.

Avionul lui Bellamy a aterizat pe aeroportul militar. Formalităţile au mai răpit puţin din timpul atât de preţios aviatorului. Se repede spre marele salorr al călătorilor. Caută mai întâi biroul companiei *Air France*, dar îl găseşte închis. În aerogară s-a răspândit însă peste tot povestea cu medicamentele. Francezul a bătut la toate uşile sperând să dea de urma destinatarului. Dar n-a găsit pe nimeni care să ia pachetul în păstrare. O ceată de idioţi! Bellamy e furios. Când dă peste telefonistul care-şi aminteşte de convorbirea cu parizienii, americanul face explozie. Nu-şi putea preveni camaradul înainte de-a coborî în bar? Cum, i se încredinţează un mesaj important şi nu-şi dă măcar osteneala să-l aducă la cunoştinţa comandantului aeroportului, serviciilor sanitare sau echipajului de pe avionul a cărei sosire i-a fost semnalată! Tânărul îngâmfat care se simţea atât de mândru de tonul tăios cu care răspunsese celor de ia Paris, acum nici nu îndrăzneşte să mai deschidă gura. Numai roşeaţa care-i colorează obrazul şi gâtul îi trădează emoţia. Nu se simte umilit: a greşit şi-şi cere scuze. Dar în fundul inimii lui clocoteşte ura. De fapt toţi militarii trupelor de ocupaţie sunt la fel. Şi-şi aminteşte de casele bombardate, de străzile în flăcări, de femeile batjocorite, de mobilele distruse, de blănurile furate. Toate astea vor fi plătite într-o zi. Va veni ceasul în

care, unii după – alţii, năvălitorii vor trebui să plătească şi va fi tras la răspundere şi acesta. O lovitură de picior în burtă. Gustă de pe acum plăcerea răzbunării. Şi de aceea zâmbeşte el în timp ce Bellamy continuă sărăcnească. Un funcţionar se apropie de/ locotenentulaviator. Ţine în mână o listă: a găsit adresa lui Sirnet. Francezul locuieşte la Hotelul *Am Zoo*.

Bellamy sare într-un taxi.

Oţele 5, 35 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Oamenii s-au adunat pe punte aşezându-se în cerc. Vorbesc cu vocea scăzută ca nişte conspiratori. E, într-adevăr, un fel de complot care se urzeşte sub conducerea lui Frank şi a lui Michel. Hotărârea e luată. Vor pleca în zori, vor părăsi vasul. Şalupa e gata. O vor încărca cu merinde, cu toate merindele care se găsesc pe vas, cu bagaje şi cu o rezervă de apă; de asemenea şi cu rachiu.

— Raţiile le voi distribui eu, hotărăşte Frank.

Singurul care şovăie e bătrânul Peter.

— Să părăseşti un vapor în largul mării, asta-i dezertare.

— Dacă nu vrei să mergi cu noi, i-o întoarce Michel, ne faci un serviciu. Eşti bătrân şi la vârsta ta nu mai eşti bun de nimic.

— Vârsta n-are nicio însemnătate, protestează Peter jignit. Cunosc marea mai bine ca voi toţi pentru că umblu pe mare mai de multă vreme şi pentru asta vă vorbesc despre obiceiurile noastre, ale marinarilor.

— Obiceiurile astea prevăd şi ciuma? Prevăd ca aparatul de radio să nu funcţioneze? Prevăd să rămânem înţepeniţi în mijlocul nopţii?

— Spun numai atât că înainte de-a rupe cu disciplina şi de-a te expune primejdiei de-a fi trimis în faţa unui tribunal, trebuie să te gândeşti bine.

— În ce mă priveşte, m-am gândit. La fel şi tovarăşii.

Peter ar vrea să discute, dar Frank se apropie de el amenin ţându-l cu pumnu-i enorm:

— Tu vei rămâne pe loc. Nu te luăm cu noi chiar dacă ne-ai ruga. S-a hotărât. Numai să nu-i dezumfli şi pe

ceilalţi. Altfel vei avea neplăceri. Ai înţeles?

— Nu spun nimic, geme bătrânul înspăimântat.

Ştii foarte bine ce faci. Tot aşa şi Michel. Aveţi dreptate. N-am spus nimic împotrivă. Mă gândeam cu voce tare. Asta-i tot.

Michel, scos din sărite de atâta pălăvrăgeală, urlă:

— Leagă căţeaua!

— Căţeaua, căţeaua… repetă Peter astupându-şi gura cu mâna. E adevărat, vorbesc întotdeauna prea mult.

Şi se îndepărtează târându-şi picioarele.

Când Michel şi-a ridicat glasul, toate privirile ş-au îndreptat spre baracă. Pescarii speră că Larsen n-a auzit nimic.

Căpitanul stă în picioare în încăperea aceea întunecoasă şi rău-mirositoare. Bolnavii s-au ridicat într-o rână. Se agaţă de căpitan, ultima lor nădejde. Musul supină.

— Hai, băieţelul? fii bărbat!

Copilul face o sforţare ca să-şi reţină lacrimile. Continuă să tremure şi să clănţăne din dinţi. Singurul care nu s-a clintit e Olaf. Se uită la tatăl său care se apropie, dar privirea lui imobilă nu trădează nicio emoţie.

Larsen se apleacă peste salteaua băiatului. Ridică mâna ca să-i mângâie părul aspru pe care sudoarea i l-a liplit de tâmple. Dar nu îndrăzneşte să meargă mai departe. Olaf pare să nu fi băgat de seamă mişcarea aceasta sfioasă, abia schiţată.

— Legătura s-a restabilit. Serul e pe drum.

Căpitanul a vorbit numai pentru a rupe tăcerea apăsătoare dintre ei, pentru a deschide vorba. Olaf ar vrea să se prefacă a nu pricepe nimic, ar vrea să facă mai departe pe nepăsătorul. Pentru asta ar trebui să nu răspundă. Dar n-are forţa necesară. Nevoia de a fi îmbărbătat trece înaintea altor sentimente, chiar şi înaintea duşmăniei pe care o încearcă faţă de tatăl său. Vocea-i înspăimântată îi trădează emoţia:

— Şi când o să sosească serul ăsta?

Întrebarea asta chinuieşte toată lumea de pe vas. În

faţa acesul chip tineresc, crispat de spaimă, tatăl şovăie. Ar vrea să-i insufle fiului încredere, caută cuvinte liniştitoare care să-l potolească; nu le găseşte însă: el nu ştie să mintă. Spune doar atât cu glas stins:

— Foarte repede, sper.

Ce răspuns nătâng: lui Larsen îi vine să se pălmuiască. Fireşte că speri, dobitocule! Toată lumea speră că serul va sosi repede. Ceea ce voia să spună Larsen e că ar fi în stare să facă orice pentru a-l salva pe Olaf şi că dacă ar putea să-i ia el boala, i-a r lua-o bucuros. Poate că n-ar fi fost nevoie de – vorbe ca fiul să înţeleagă ce voia să spună Larsen.

Olaf reia, cu o voce îndulcită:

— O să ai grijă de Cristina, după ce voi…

Nu-şi poate termina fraza: după ce voi muri. Nu poate pronunţa cuvântul acesta crud. Un val de frică îl acoperă, îl paralizează. I se pune un nod în gât. Zadarnic încearcă să-l înăbuşe. Ruşinat, se întoarce cu faţa la perete.

Larsen nu şi-a iubit niciodată fiul atât de mult. Îl ia în braţe ca odinioară, când era copil. A reuşit, în cele din urmă, să sfărâme dura carapace care-l desparte de ceiilalţi, să-şi descătuşeze inima şi nu se mai poate opri.

— Nu ţi se va întâmpla nimic. O să te faci bine. Ne vom întoarce acasă împreună. Şi maică-ta are să-ţi facă plăcinta cu mere pe care ţi-o pregăteşte ori de câte ori te înapoiezi. Altă dată nu-mi plăcea dar încetul cu încetul, văzând că e pe gustul tău, a ajuns să-mi placă şi mie. Nu ţi-am spus asta niciodată. Nici maică-ta nu ştie. Vezi, îţi fac mărturisiri prosteşti.

— Şi Cristina?

— Va fi aşa cum vrei tu. Mă voii duce la părinţii ei să-i cer mâna, dacă vrei.

Larsen e sigur acum că nu-şi putea dori o noră mai bună ca aceea aleasă de fiul său. Şi în inima lui Olaf s-a muiat duşmănia.

— Ai grijă să nu te molipseşti, spune el. Larsen izbucneşte în râs: e pentru prima oară că băiatul se

gândeşte la el.

— Ce-ţi trece prin gând! N-ai nimic doar! Îţi vei reveni numaidecât, ai să vezi. Ţi-o făgăduiesc.

E sincer convins că va putea împiedica boala să-i vatăme feciorul. Faptul că l-a regăsit pe Olaf îi dă o încredere nemărginită în propriile-i puteri şi o credinţă oarbă în viitor.

Orele 5, 50 (GMT) – Berlin…

Kurfürstendam: un taxi coboară larga cale pustie- Doar un bar luminat aruncă o pată albă în mijlocul vitrinelor stinse. Cu ţigara între buze, două femei de stradă fac trotuarul, un trecător citeşte o scrisoare sub un felinar, un poliţist îl priveşte bănuitor. Trec camionete cu trufandale, un camion de mărfuri, distribuitori de ziare. În staţia metropolitanului sosesc primii călători, încă înneguraţi de somn; şi câteva. femei, nu prea multe.

Taxiul se opreşte în faţa hotelului *Am Zoo*.

Bellamy coboară:

— Aşteaptă-mă aici.

Împinge uşa. În hol, paznicul de noapte care moţăie într-un fotoliu, cu picioarele întinse pe un scaurt şi cu o gustare pe o tavă pusă lângă el, se ridică brusc.

— Care-i camera domnului Sirnet? întreabă americanul.

Portarul se duce în birou şi cercetează registrul călător în ot. Bellamy priveşte pendula din perete).

abia îşi stăpâneşte nerăbdarea. Minutarele ceasului" aleargă. Şi idiotul ăsta care nu-i în stare să găsească un nume într-un registru…

În sfârşit paznicul a găsit:

— Domnul Sirnet ocupă apartamentul 87/89.

— La ce etaj?

— Al doilea.

Bellamy se repede spre ascensor. Băiatul de la lift lipseşte. Cu un pas hotărât, americanul se îndreaptă spre scară. Sare mai multe trepte deodată. Neamţul îl strigă din urmă: ar vrea să-l oprească pentru a-l înştiinţa pe Sirnet de vizită. Bellamy ridică din umeri şi, fără a binevoi să

răspundă, continuă să urce. Paznicul nu stăruie şi se întoarce la jilţul său oftând: numai de nu i-arcrea neplăceri! Dar pofteşte să ţii piept unui ofiţer alliat în uniformă!

Bellamy bate cu violenţă în uşa apartamentului 87/89. Puţin după aceea vine să deschidă un tânăr în pijama: e Car mont, tovarăşul lui Sirnet.

Americanul începe să-i explice despre ce-i vorba „dar Carmont nu pricepe nimic. Ascultând sfatul lui Bellamy, Carmont se duce în camera de baie şi-şi udă faţa cu apă rece. Când se reîntoarce, e în măsură să răspundă la întrebările lui Bellamy. Din nenorocire Sirnet a luat fiolele de ser cu el. Acum e la amanta lui care a venit să-l ia de la aerodrom.

— Ai numele şi adresa acestei doamne?

— O cheamă Dora Kern şi locuieşte în Ldpzigerstrasse, 126.

— Mulţumesc.

Bellamy coboară scara în fuga mare, străbate holul ca un ciclon şi regăseşte taxiul care aşteaptă în? faţa intrării. Strigă şoferului adresa. Acesta îl priveşte uimit.

— Ce mai stai? Dă-i drumul!

— Ştiţi unde e Leipzigerstrasse? În sectorul de Est.

Bellamy are o uşoară şovăială. Apoi porunceşte:

— Dă-i totuşi drumul.

— Vreţi să vă duceţi acolo, în uniformă? întreabă – şoferul uluit.

Bellamy nu se gândise la asta. Un ofiţer american surprins în uniformă, noaptea, în sectorul de Est, are toţi sorţii să se trezească la poliţie şi nu e momentul să rişte o asemenea întârziere.

Automat îşi consultă ceasul de mână: cât timp pierdut!

— Aşteaptă-mă o clipă.

În hol, portarul îşi termină tocmai gustarea. Îşi ridică sprâncenele văzându-l pe american cum trece din nou valvârtej prin faţa lui. Bellamy urcă încă o dată scara, ajunge în faţa uşii lui Carmont şi bate. Francezul deschide

numaidecât: încă nu adormise. Citea.

— Dă-mi nişte haine civile. Repede. Leipzigerstrasse e în sectorul de Est.

Garmont a avut tot timpul să se gândească. Îi pare rău că şi-a bătut mai înainte joc de Sirnet. Dacă ar putea să ajute acum la trimiterea serului, ar face-o cu dragă inimă.

Americanul devine nerăbdător:

— Iute! nu-i niciun minut de pierdut.

Hainele lui Carmont nu se potrivesc lui Bellamy.

Din fericire există şi bagajele lu' Sirnet. Un pantalon cenuşiu, o jachetă sport. În timp ce americanul se îmbracă, Carmont anunţă:

— Vă însoţesc şi eu. Aş putea să vă fiu de folos.

— Cum doriţi, dar grăbiţi-vă! Nu pot aştepta.

Tonul acesta repezit îl întărâtă pe francez; dar nu răspunde. În câteva secunde e gata. Cei doi oameni coboară împreună şi se aruncă în taxi.

Înăuntrul maşinii se privesc pentru prima oară. „Carmont scoate din buzunar un pachet de ţigări şi-l întinde lui Bellamy:

— Nu, mulţumesc.

— Nu fumaţi?

Carmont îşi aprinde ţigara.

— Credeţi că veţi putea trimite numaidecât serul la Oslo?

— Habar n-am.

— E totuşi destul – de rău că n-am fost preveniţi" din timp. Sirnet vă aştepta la aerodrom.

Bellamy se uită pe fereastră. Nu cunoaşte Berlinul. De când se află la Brunschweig a avut de mai multe ori prilejul să-l viziteze, însă nu-i plac călătoriile. Călătoriile înseamnă pentru el lucru. A fost nevoie de-o împrejurare de felul acesta ca să se urnească din loc. Şi de altfel ce e atât de atrăgător la Berlin? În privinţa monotoniei toate oraşele lumii seamănă între ele. Aici poate că sunt mai multe ruine dar în afară de astea se pot vedea, ca pretutindeni, străzi mărginite de faţade cenuşii pe care

Circulă o gloată cenuşie şi anonimă.

Taxiul a apucat pe o arteră principală ale cărei clădiri au fost rase de pe faţa pământului. Bombardamentele au dat o amploare neaşteptată centrului oraşului scoţând la iveală plieţe imense cu forme ciudate, lărgind parcurile. Deodată, afişele depublicitate dispar de pe ziduri, iar în locul lor sevă d lozinci în limba germană.

— Sectorul de Est, spune zâmbiind Carmont.

Acesta cunoaşte bine sectorul de Est. Se duce săcineze destul de des acolo împreună cu camarazii săi sau să cumpere daruri pentru prietenele sale pariziene. În mărci răsăritene, lucrurile costă mai ieftin. Şi apoi, un obiect venit de dincolo dobândeşte alt farmec în ochii persoanei care primeşte darul, pe lângă că atribuie dăruitorului un prestigiu indiscutabil. E ceva care iese din comun. În Franţa, Garmont se bucură de un mare succes pe lângă prietenii lui vorbindu-le despre zona de Est cu autoritatea unuli cunoscător lipsit de prejudecăţi. În realitate observaţiile lui sunt foarte superficiale, înfrumuseţate însă cu două sau trei anecdote hazlii, ceea ce justifică faima lui de strălucit povestitor.

Taxiiul se opreşte în faţa unei case masive şi scunde care datează dinaintea războiului din 1914. Uşa de la intrare se deschide cu ajutorul unui buton electric, dar mecanismul nu funcţionează.

— Aveţi un chibrit? întreabă Bellamy.

În timp ce-i întinde cutia de chibrituri, Carmont: se gândeşte c-ar fi putut spune cel puţin „vă rog”. Dar nu-i clipa potrivită pentru amabilităţi. Şi-şi bate imediat joc de propriul lui formalism. Americanul aprinde un chibrit. Găseşte lista locatarilor: Dora Kern… etajul cinci.

Câteva clipe mai târziu, tânăra femeie care doarme alături de amantul ei se trezeşte brusc la auzul bătăilor din uşă. E Itânără şi chiar când se deşteaptă din somn frumuseţea ei rămâne desăvârşită: mai mult chiar, tulburarea îi sporeşte farmecul. Dar Sirnet nu bagă de seamă. Se gândeşte la alte lucruri acum. Ceasul arată şase şi un sfert. Nu poate fi lăptarul, prin urmare e poliţia.

Francezul sare din pat: n-are actele în regulă pentru zona de Est şi la ora asta aventura lui cu o femeie e o explicaţie care nu valorează nimic în ochii acestor Volkpolizieren: voinicii aceştia din poliţia populară nu-s prea romanţioşi. Pe jumătate îmbrăcat, trece în «odaia din fund. Întrezăriseră din timp posibilitatea unei descinderi şi întocmiseră un plan de fugă.

— Grăbeşte-te, şopteşte Dora.

Bătăile din uşă devin din ce în ce mai puternice.

— Trebuie să mă fi denunţat vecina. Sunt singură.

Sirnet deschide balconul încăperii din fund: îşi termină îmbrăcatul în frig, dar nu-şi dă seama de temperatură. A studiat îndelung pe unde trebuie să fugă în caz de pericol: dintr-o singură săritură poate ajunge pe acoperişul casei vecine, iar de acolo e un joc de copil să alunece până-n curte. Deocamdată se lipeşte de perete în timp ce Dora închide uşa balconului. Femeia ia apoi un capot din sala de baie, îl aruncă în grabă pe umeri şi se îndreaptă cu paşi înceţi spre uşă:

— Cine-i?

— Deschideţi, răspund două voci poruncitoare.

— Ce doriţi?

Cei de afară reîncep să bată în uşă. Temându-se ca gălăgia să nu alarmeze întregul imobil, Dora se hotărăşte să deschidă. Bellamy şi Carmont năvălesc în apartament.

— Domnul Sirnet?

Dora face cât mai firesc pe mirata.

— Nu-l cunosc, aţi greşit adresa.

— Dumneavoastră sunteţi Dora Kern? întreabă Carmont.

— Da. Dar de ce?

— Nu trebuie să vă fie teamă! de noi. Chiar Sirnet mi-a spus că e aici.

Dora se fereşte de metodele poliţiei. Şi stăruie:

— Nu înţeleg nimic din ceea ce spuneţi. Vă repet, sunt singură!

La rândul său, Bellamy intervine într-o engleză în care amestecă şi câteva cuvinte germane, spre a se face

înţeles mai bine:

— Vă rog, domnişoară. Noi ştim că Sirnet e aici. Trebuie să-l vedem numaidecât.

O apucă de braţ sperând s-o convingă mai uşor. Dora se desprinde brusc. A sosit momentul să se supere, socoteşte ea, şi ridică glasul:

— Vă rog să mă lăsaţi în pace, spune ea sec. Cu ce drept aţi intrat în casa mea? Nu ştiu cine e acest domn Sirnet de care vorbiţi.

Plierzându-şi răbdarea, Carmont o întrerupe cu mojicie:

— Ba ştiţi foarte bine. Astă-seară v-am văzut cu el la aerodrom.

A vorbit destul de tare aşa că-l aude şi Sirnet.

Recunoscând vocea camaradului său, Sirnet bate în geamurile uşii balconului. Călăuziţi de zgomot cei doi oameni intră în camera din fund. Dora îi urmează. Dincolo de ochiurile ferestrei, Sirnet face semn că vrea să intre. Ea îi deschide. De-abia întors în cameră, aviatorul începe să strănute. În zadar încearcă el să deschidă gura ca să vorbească. De fiecare dată e întrerupt de un nou strănut. Carmont izbucneşte în râs, dar Bellamy nu vede comicul situaţiei. Uşurinţa lui Carmont îl scoate din fire. Dora a înţeles în sfârşit că nu are de a face cu poliţia şi că s-a speriat fără nicio pricină. Uşurată, începe şi ea să râdă. În cele din urmă Sirnet poate vorbi. Şi totul se lămureşte. Da, are fiolele ce i s-au încredinţat la Paris. E foarte fericit să le predea americanului dacă acesta cunoaşte vreun mijloc de a le face să ajungă cât mai repede la destinaţie. Cei doi oameni pleacă luând pachetul cu ei, iar perechea se culcă din nou.

— Afurisit noroc mai are şi Sirnet ăsta, comentează Carmont coborând scara.

Bellamy nu răspunde.

Taxiul îi aşteaptă înfaţa casei. Şoferul, care îi vede venind cu un pachet, se întreabă neliniştit ce s-o fi dus să caute un ofiţer american în sectorul de Est. E convins că are în maşină nişte spioni.

— La Tempelhof.

Automobilul porneşte. Dar şoferul tot mai are îndoieli. Ce-o să declare el poliţiei din Est dacă-i arestează? Cum să facă dovada că n-are niciun amestec în această afacere? Un biet şofer nu poate pune întrebări clienţilor asupra intenţiilor lor înainte de a-i primii în maşină. Deodată îi dă prin gând că s-ar putea întâmpla să fie întrebat dacă avea cunoştinţă că transporta un ofiţer american. Cum să tăgăduiască, dat fiind că la Tempelhof, de unde şi-a luat clientul, acesta era în uniformă? De asemenea, l-a văzut şi când s-a dus să se schimbe într-un hotel din sectorul de Vest. „Şi cu toate astea – îl vor întreba – l-ai condus în sectorul de Est, nu? Şi mai pretinzi că nu eşti complicele lui?”

Şoferul e aproape hotărât să oprească maşina. Le va explica în mod cuviincios: domnii n-au decât să ia un alt taxi, tovarăşul lui nu va putea fi bănuit că ştie că e vorba de americani. Un alt gând îi trece însă prin cap. El locuieşte în sectorul de Vest. Dacă ofiţerul se supără, s-ar putea să ia numărul şi bietul Michel Lorben s-ar găsi din nou la strâmtoare, de data asta însă dincolo: spion sovietic, ar zice americanii, coloana a cincea. Mai mult încă, dacă americanul ar fi arestat după ce el l-ar fi dat jos din maşină, Cine ar putea să-i scoată din cap ca nu l-a denunţat Michel Lorben? Ah, ce greu e să fii german în ziua de azi şi să trăieşti liniştit!

Şi iată că, asemenea unui coşmar, cele mai grozave temeri ale şoferului se îndeplinesc.

Se aude un şuierat. Nici măcar nu băgase de seamă că ajunsese la linia de demarcaţie dintre cele două zone.

Opreşte maşina. Doi Volkpollizieren se apropie şi se uită în maşină. Taxiul n-a fost oprit când a intrat în sectorul de Est, ci a trebuit să se întâmple asta acum când au acest blestemat pachet în maşină!

— Ce conţine cutia aceasta?

— Un medicament pe care trebuie să-l expediem numaidecât.

— Unde vă duceţi?

— La Tempelhof.

— Actele dumneavoastră!

Aici e aici. Ce caută aviatorul francez şi ofiţerul american în zona de Est? Explicaţiile lor sunt cam confuze. Engleza amestecată cu germana a lui Bellamy face mai curând o impresie proastă. În ceea ce-l priveşte pe Carmont, el ştie numai franţuzeşte.

Cei doi Volkpolizieren se urcă în automobil.

Îl – Dacă toţi oamenii – c. 6396

— Du-ne la comisariat.

Şoferul ar vrea să se justifice. Până acum însă poliţiştii nu l-au întrebat nimic şi un instinct de prudenţă îl opreşte să deschidă gura. Cel mai bun lucru e să stea liniştit. Automobilul se opreşte în faţa comisariatului. Agenţii îi poftesc să coboare. Bellamy e tot cu pachetul în mână.

— Tu poţi pleca, spune unul din agenţi şoferului.

Michel Lorben, care *n*la înţeles imediat, nici nu se mişcă.

— Şterge-o! urlă poliţistul.

Şoferul nu aşteaptă să i se spună asta de două ori şi automobilul porneşte în viteză.

La post, oamenii care i-au adus pe Bellamy şi Carmont raportează şefului. Acesta ia personal interogatoriul celor doi prizonieri. Le porunceşte să desfacă pachetul. Ei se supun. La vederea fiolelor, poliţiştii rămân nedumeriţi.

Americanul se supără:

— Chemaţi pe comandant, pe şef, patronul… Noi, explicaţii… Aduceţi translator… El înţelege:. * Foarte important… Foarte grabnic…

Aruncă o privire deznădăjduită spre pendula comisariatului care arată ora şapte.

Poliţistul îl linişteşte. Autorităţile militare au şi fost înştiinţate. O să vină un ofiţer rus. Şi, obosit de stăruinţa lor, îi trimite să aştepte pe-o bancă la intrare.

Ei se aşază, melancolici, unul lângă – altul.

— Doriţi o cafea? le propune un agent.

— De ce nu?

Timpul trece. Dacă mânia lui Bellamy s-ar potoli, ar putea aţipi un pic. Şi atunci ar putea uita şi de ser şi de *Maria Sorenseti*. Dar a doua zi, la trezire, s-ar găsi într-o încurcătură grozavă. Ce s-ar întâmpla cu datoria lui? Datorie de joc, datorie de onoare, cum se spune. În orice caz Bellamy n-are de gând să se omoare. Dacă nu poate să plătească nu va plăti şi ga/ta. Va fi dat afară din club. Ei şi? Nu-i cine ştie ce nenorocire. Nu va mai voi nimeni să joace cărţi cu el. Ei, asta nu-i nici chiar aşa de sigur. Jucătorul e jucător. Dacă se iveşte prilejul niciun adevărat jucător nu-l va respinge ca partener. Se va spune că nu-şi plăteşte datoriile? Ei bine, să se spună.

Nu, nu în asta constă vulnerabilitatea lui Bellamy; ceea ce îl frământă e posibilitatea unei înfrângeri, posibilitatea de-a fi strivit în această veşnlică prinsoare pe care a făcut-o cu viaţa. Până acum s-a descurcat destul de mulţumitor. De bine de rău şi-a orânduit întotdeauna afacerile. Dacă de data asta ar pierde, i s-ar părea că l-a părăsit norocul. Iar dacă n-ar mai avea încredere în norocul său, n-ar mai avea nici în el însuşi)… Şi fără încredere în el însuşi… dar mai bine să nu se gândească la asta. Trebuie să câştige, asta-i! Şi de aceea nici nu va aţipi măcar.

Carmont, la rândul lui, se întreabă ce Căută el în acest viespar. La hotel nici nu-l durea capul şi nimeni nu i-a cerut să-l însoţească pe Bellamy. Pentru ce s-a luat după el? Dintr-un simţ al datoriei, din solidaritate umană? Carmont e sinicer cu el însuşi: s-a luat după american din diletantism. Ca să se laude mâine cu o aventură pe care ar fi ticluit-o potrivit fanteziei sale. De data aceasta ar fi avut de povestit o istorioară pasionantă dacă s-ar fi terminat totul cu bine: „Când am fost arestat de sovietici…” Ceea ce nu l-ar împiedica să rămână obiectiv. „Am fost arestat de Volkpolizieren, ar putea spune, şi totuşi recunosc…” Toate povestirile lui au întotdeauna o notă erotică. Ceea cele. face şi mai atrăgătoare. Nici de aici n-ar lipsi. Nota erotică ar fi Dora. Ce-ar fi putut el să brodeze în legătură cu asta?

Că, pentru a nu fi arestată, se oferise lui Bellamy şi mie, luându-ne drept poliţişti. Ar fi prea melodramatic, n-ar crede nimeni. Totuşi.

Când agenţii se duc să facă descinderi şi le găsesc pe femei în pat, e imposibil să nu li se facă uneori şi propuneri ruşinoase. Carmont se uită la poliţişti şi pentru o clipă îi invidiază. Dacă s-ar putea împrieteni cu ei şi i-ar putea însoţi… Trebuie găsită altă versliune pentru Dora Kern. A, am găsit. Îşi aminteşte că încăperea era scufundată în beznă şi că atunci când le-a dat drumul să intre, femeia ridicase o perdea prin care se strecura o rază de lună. Ea a trecut prin jerba de lumină şi el i-a zănit prin transparenţa ţesăturii subţiri linia corpului. Fără să-i dea atunci prea multă atenţie, fiindcă ceea ce-l interesa era să-l găsească pe Sirnet. Acum avea ce să brodeze pe această temă. Dora, ar istorisii el, se aşezase chiar în dreptul ferestrei ca să discute cu ei. În timp ce vorbea, am putut-o privi în voie. Dar dânsa ştia că e privită? Femeile cărora le-ar povesti (el îşi păstra istorioarele piperate pentru femei) ar spune că Dora era perfect conştientă şi că spera să-i convingă pe calea asta pe Bellamy şi pe el să renunţe la cercetări. „Credeţi?” ar întreba Carmont. „Eşti naiv”, ar fi răspuns ele Măritate de gândul că alită femeie făcea ceea ce ele înşile râvneau să facă şi nu îndrăzneau. Pentru Ce s-ar fi lăsat atunci convinse cu atâta uşurinţă că altă femeie e gata să se ofere primului venit dacă n-ar avea şi ele, în mod inconştient, aceeaşi dorinţă?

Un impunător automobil negru se opreşte în faţa intrării. Un căpitan în uniforma Armatei Sovietice coboară din el. Blond, ras pe cap, umeri pătraţi, ochelari, picioare scurte în cizme bine lustruite.

Bellamy începe să dea explicaţiile necesare prin mijlocirea translatorului. Rusul îl întrerupe:

— Ştiu despre ce e vorba: despre un ser destinat vasului de pescari *Maria Sørensen*.

Bellamy şi Carmont rămân cu gura căscată. Ofiţerul, plin de gravitate, explică:

— Am fost înştiinţaţi prin centrul nostru de a spulr

tare.

Carmont intervine:

— Fiindcă ştiţi despre ce este vorba., fiţi atât de bun şi daţi ordin să ni se înapoieze pachetul. 11 vom expedia la Oslo de unde îl va lua un avion sanitar care-l va paraşuta apoi deasupra vasului.

— Nu, domnule.

A spus aceasta cu o linişte deplină. Bellamy şi francezul protestează:

— Refuzaţi să înapoiaţi serul?

— Refuz.

— Pentru ce?

— A fost confiscat.

— Bine, dar… există oameni în primejdie care aşteaptă medicamentul.

— Ştiu.

— Şi vă opuneţi să le fie trimis?

— N-am spus asta.

Bellamy izbucneşte:

— Vă bateţi joc de noi?

Ofiţerul nu răspunde. Se adresează unui poliţist:

— Duceţi pachetul în maşina mea.

Omul se execută.

Bellamy şi-a ieşit cu totul din sărite. Cele ce! s-au spus despre ruşi sunt cu mult depăşite de fapte! Ruşii ăştia sunt nişte bandiţi, nişte duşmani ai civilizaţiei, nişte brute. Ar avea chef să urle, să lovească. Sângele i se urcă la cap. E cetăţean american, strigă el. Şi nu va permite aşa ceva. Lui nu-i e frică de nimeni. Dar ofiţerul sovietic surâde:

— Avem şi noi avioane. Chiar mai iuţi ca ale voastre.

Bellamy nu se aştepta la asta. Înghite cu noduri insultele care-i stăteau pe limbă, dar de răspuns nu găseşte nimic. Se uită la Carmont care se mulţumeşte: să zâmbească. S-ar zice că zevzecul ăsta se distrează. Americanul strânge pumnii. Ar pălmui cu plăcere obrazul acesta înveselit. Bellamy n-a făcut niciodată politică dar îşi aminteşte de discuţiile auzite în cafenele şi restaurante în timpul peregrinărilor lui prin provincia americană: se

vorbea adesea de falşii aliaţi europeni care sânitl întreţinuţi de contribuabilul yankeu şi de care ar fi mai bine să se descotorosească.

Automobilul porneşte, dar Bellamy n-a scos încă niciun cuvânt.

Poliţistul îl bate pe umăr:

— Sunteţi liber.

Încă unul care-şi bate parcă joc de el. Americanului nu i-a părut niciodată atât de rău ca în noaptea asta că nu are darul spontaneităţii răspunsului. Cu ce plăcere i-ar fi trimis poliţistului o replică usturătoare în fălci, o replică dintr-acelea care să-l lipească de perete. Oamenii mari, în astfel de împrejurări, rostesc cuvinte istorice. În orice caz, aşa se povesteşte.

Ies şi pornesc de-a lungul unei vaste artere mărginite de arbori. Oraşul începe să se trezească. Cei dintâi trecători se îndreaptă spre staţiile metropolitanului şi spre cele de autobuz.

Din când în când câte o faţă tinerească, proaspătă, trufaşă, se desprinde din mulţimea trecătorilor. Tineri cu înfăţişare cutezătoare, cu şapca potrivită semeţ pe creştet, cu ţigara în colţul buzelor înaintează fluierând. Fete cu faţa aspră, cu privirea sfidătoare, în haine de piele cu croială bărbătească în urma cărora Carmont îşi întoarce capul. Într-o bună zi va trebui să intre în vorbă cu una din aceste tovarăşe, îşi spune el. Ar fi o experienţă nostimă. De altfel femeile acestea trebuie să fie destul de uşor de cucerit: amorul liber e în vederile partidului, nu? Şi ce istorioară pasionantă pentru prietenele lui de la Paris! „Trăiam pe atunci cu o mică bolşevică, o fată fioroasă şi sălbatică ce purta la ea întotdeauna un revolver; nu se gândea decât la revoluţie, ceea ce n-o împiedica să fie vicioasă ca o burgheză…” Trebuie să fi fost într-adevăr nişte stricate fetişcanele astea! Totuşi Carmont nu ţine de loc ca ele să fie vicioase. Nu-i plac desfătările perverse decât în lumina cernută prin închipuirea sa; în realitate aceste plăceri i se par grosolane şi puţin înfricoşătoare.

Violenta lovitură de picior pe care o dă Bellamy unei

cutii de conserve îl face pe francez să tresară şi-l smulge din lumea visurilor. Cutia se rostogoleşte cu zgomot pe asfalt. Dintr-o nouă lovitură de picior Bellamy o trimite mai departe. Dar i-ar trebui mult mai mult decât atâta ca să se răcorească.

— Şi-au bătut joc de noi, bombăne el. Bandă de ticăloşi… Ticăloşi… Ticăloşi…

Repetă într-una acelaşi cuvânt fără a găsi altceva. E atât de comic în furia lui, încât Carmont se stăpâneşte cu greu să nu-i râdă în nas.

Orele 7 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Zorile s-au ridicat peste Oceanul îngheţat de Nord.

Pescarii forfotesc în jurul şalupei. Hotărârea e luată. Pleacă. Barca, încărcată cu merinde, a fost coborâtă pe apă. Oamenii n-au însă cugetul curat. Ei ştiu că dezertează, că-şi părăsesc tovarăşii. Timpul frumos a risipit puţin suflul de groază: se tem mai puţin de molimă. În ultimele ceasuri doar unul singur dintre ei a fost molipsit de boală. Şi s-a dus lângă ceilalţi bolnavi în baracă. Dacă hotărârea de-a dezerta ar fi trebuit luată acum, mulţi dintre ei, cu siguranţă, ar şovăi. E prea târziu însă ca să mai dea îndărăt. Frank şi Michel conduc operaţiile. Ultimele bagaje sunt trecute peste bord.

Bătrânul Peter umblă pe punte fără rost pradă unei adevărate drame de conştiinţă. N-ar vrea să plece, dar se teme să rămână. Larsen, căruia se pare că nu-i pasă de ce se petrece pe vas, s-a încuiat în cabina lui.

Peter aruncă tovarăşilor săi priviri de câine bătut. Ei se prefac că nu-l văd. În cele din urmă bătrânul se adresează lui Michel: au fost întotdeauna prieteni. A avut şi el o clipă de slăbiciune, de zăpăceală, dar pentru asta nu merită să fie părăsit. Michel face pe surdul şi nu răspunde. Peter îşi dă seama că se apropie clipa în care va fi prea târziu, iar ei vor pleca fără el. Îi vine să înnebunească: geme, se roagă, scânceşte, se adresează pe rând fiecăruia dintre pescari. Stingheriţi, aceştia nu îndrăznesc totuşi să pună un cuvânt bun pentru el. Până la urmă Frank îl îmbrânceşte pe Peter cu brutalitate spre şalupă:

— Urcă! Şi nu ne mai plictisi.

— Mulţumesc. Oh, mulţumesc. Eşti un om bun.

— Urcă-ţi spun, şi nu mai cârâi ca un papagal.

Peter ar vrea să ceară voie să se ducă să-şi ia lădiţa, dar i-e teamă ca Frank să nu se răzgândească şi nu îndrăzneşte să se depărteze. Se aşază în şalupa care alunecă pe apele cenuşii. Căpitanul iese din cabină, priveşte o clipă barca, apoi coboară scara îngustă şi se îndreaptă spre baraca bolnavilor.

Orele 7, 20 (GMT) – Paris.

Bellamy a telefonat lui Hollendorf. Acesta a chemat Parisul. Un avion sovietic care duce serul şi-a luat zborul din Berlin în direcţia Oslo. Acum trebuie înştiinţate autorităţile norvegiene ca un avion sanitar să fie gata pregătit pentru transportarea medicamentelor până la vapor.

— Vrei să telefonăm de aici? propune Corbier.

Doctorul refuză. Apelul trebuie să plece de la

Institutul Pasteur. De la spital la spital. Rolul radio-amatorilor a luat sfârşit. Începe acela al autorităţilor.

Mercier îşi ia rămas bun. Când s-a ridicat, toţi trei s-au simţit încurcaţi. Între ei se stabilise un fel de echilibru care acuma se va rupe; dar stinghereala n-a durat mult. Orbul a strâns mâna doctorului cu căldură aproape. Ca şi cum sosirea dimineţii, punând capăt aventurii, frângea pentru totdeauna noile legături pe care noaptea le ţesuse între ei trei. Totul redevenea straniu de normal. Mercier strânse mâna Laurettei:

— La revedere, doamnă!

Aceste cuvinte reci, acest ton indiferent l-au uimit în primul rând pe el însuşi. Laurette i-a răspuns în acelaşi fel:

— La revedere, doctore! Mi-a părut bine că te-am regăsit.

El răspunse:

— Voi mai telefona.

Ochii femeii scânteiază. Cel puţin aşa i s-a părut lui. Ea şopti:

— Perfect, telefonează-mi. O să-mi facă plăcere.

El crezu că desluşeşte o oarecare complicitate în glasul ei. În drum spre Institutul Pasteur şi-a repetat lucrul acesta tot timpul. Dar la mijloc era şi o părere de rău. Părere de rău pentru ceea ce putuse să fie şi nu fusese. Căci trecuseră amândoi pe lângă ceva foarte îmbătător şi foarte tulburător, pe lângă o experienţă extraordinară dacă acel ceva ar fi fost dus până la capăt, dar care acum era pierdut pentru totdeauna. Se vor revedea probabil, era chiar sigur de asta. Vor ajunge să se şi culce împreună. Dar legătura dintre ei se va statornici pe un plan mult inferior aceluia pe care erau gata-gata să-l atingă. Ei n-ar face decât să alerge după o năluca, să încerce învierea unei înţelegeri aproape desăvârşite, a neobişnuitei atracţii care, pentru o clipă, îi împinsese unul spre altul şi căreia, dacă i-ar fi cedat, le-ar fi dăruit un belşug de fericire din cele pe care viaţa nu le oferă de două ori. Au fost amândoi prea înfricoşaţi, prea laşi. Mercier îşi spune că ar fi mai bine să uite totul, să renunţe de-a o mai revedea pe Laurette pentru a nu nimici o amintire pe care întâlnirile ulterioare ar banaliza-o. Dar asta înseamnă romantism, ştie prea bine, după cum are şi siguranţa că peste câteva ore nu-şi va putea stăpâni dorinţa de a telefona soţilor Corbier. Decorul obişnuit al biroului, şters şi banal, sfârşeşte prin a destrăma visurile nopţii.

El cheamă Oslo la telefon şi, în aşteptarea răspunsului de la spital, cere băiatului să-i aducă o cafea. Acesta revine după câteva clipe cu o tavă. Mercier se pregăteşte să înmoaie tocmai un corn în cafea, cercetându-şi ziarul, când sună telefonul.

Ruşii au lucrat bine: prin grija lor spitalul din Oslo a şi fost înştiinţat. Un avion sanitar aşteaptă la aeroport sosirea serului. În toată Europa nordică, de la Dunkerque la Copenhaga, de la Glasgow la Oslo, staţiunile de radio fac eforturi să intre în legătură cu vasul *Maria Sørensen*.

Orele 7, 30 (GMT) – Brunschweig.

Ofiţerii s-au trezit.

Încă de la sosirea lui pe aeroport locotenentul Bellamy a fost chemat de căpitan. Înţepenit în poziţie de

drepţi, ascultă mustrările superiorului:

— Cincisprezece zile de arest pentru întârziere la» apel.

Ce tot aiurează căpitanul? Şi ce înseamnă povestea asta cu apelul? Bellamy nu mai pricepe nimic. Greşeala lui e cu mult mai gravă. Şi ţine să restabilească în mod cinstit adevărul:

— Am fost la Berlin, domnule căpitan.

Şi ar fi adăugat că a pus mâna, fără niciun drept „pe un avion militar şi că a aterizat cu un ordin de serviciu fabricat de el însuşi dacă, scos din fire, căpitanul Higgins n-ar fi izbucnit:

— Te-am întrebat eu ceva? Cu ce drept mă întrerupi când vorbesc?

Căpitanul continuă pe acelaşi ton, dar Bellamy parcă nici nu aude. Şi priveşte cu nespusă duioşie urechile stacojii ale ofiţerului, obrajii lui plinuţi, mustaţa lui ţepoasă, părul crescut din belşug, ochii înfundaţi în orbite, nasu-i rumen. Aşadar Higgins, acest poloboc de… ciorbă, acest bătrân ramolit de care îşi bat joc până şi recruţii, de ale cărui prostii s-a dus vestea şi pe seama căruia se fac cele mai usturătoare glume, dă dovadă, perjtru prima oară în viaţă, de spirit. Rotindu-şi ochii furioşi şi gâfâind ca o focă, ofiţerul răcneşte cu o voce pe care şi-o închipuie abia şoptită:

— Afurisită treabă! Te-ai lăsat tras pe sfoară deruşi!

Lui Bellamy îi vine să se pălmuiască.

— N-o să mi-o iert niciodată, domnule căpitan.

Orele 8 (GMT) – Oslo.

Un tehnician anonim, funcţionar la staţia de Supraveghere Maritimă din Oslo restabileşte cel dântâfe legătura cu *Maria Sørensen*.

La fiecare cinci minute repetă după cum i s-a «ordonat:

— Alo, KTX… KTX… mă auziţi?

Deodată un glas rupe tăcerea:

— Aici KTX… KTX… vă ascult.

Tonul radiotelegrafistului e sec, oficial. Dar

mlădierile vocii captate de el sunt alterate de spaimă.

— Am o comunicare pentru dumneavoastră, spune funcţionarul. Serul e pe drum.

Celălalt nu răspunde. Vocea de la radio continuă:

— Rămâneţi pe ascultare. Păstraţi legătura cu mine. Vă voi semnala plecarea avionului sanitar – care vă va aduce medicamentul.

Orele 8, 5 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Prin fereastra postului de comandă, Larsen priceşte şalupa care se îndepărtează. Acum nu se mai vede decât un punct negru în zare. Pune mâna pe un megafon şi se urcă pe punte. Urlă cât îl ţine gura:

— Legătura s-a restabilit. Serul e pe drum. Veniţi înapoi! Veniţi înapoi!

Dar ei nu-l aud; sunt prea departe. Privind cu „binoclul, căpitanul îi vede vâslind din răsputeri.

Larsen coboară în fugă la magazie. Scotoceşte într-un dulap. Găseşte în cele din urmă două fanioane cu care revine pe punte. Începe să le agite cu însufleţire în direcţia fugarilor; osteneală zadarnică: «ei nu-l văd. Deodată, căpitanului îi dă în gând alteşva: sirena.

Sunetul ei ascuţit sfâşie văzduhul.

De data asta pescarii au auzit. Se opresc. Privesc şi ei cu binoclul. Căpitanul stă în picioare pe punteşi flutură din nou fanioanele.

— Poate că-şi bate joc de noi, bombăne Frank-Dar oamenii care au navigat timp îndelungat cu

Larsen ştiu că el nu şi-ar bate capul cu aşa ceva.

— De ce-o fi pus în funcţiune sirena?

— Pesemne că s-o fi întâmplat ceva.

— Ceva grav.

Peter îndrăzneşte:

— Dacă ne-am întoarce?

Michel îl fulgeră cu privirea. Bătrânul lasă nasul în jos. Dar gândul a fost rostit şi-şi face drum şi – în mintea celorlalţi.

— Ce avem de pierdut? Am putea vedea ce are de gând să ne spună.

— Nu e în puterea lui să ne silească să ne urcăm din nou pe vas, dacă noi nu vrem.

Michel protestează, arţăgos:

— Tremură de grija vaporului, asta-i! Dacă vrea să facă vreo manevră, singur n-o poate face, şi nici „cu ajutorul bolnavilor.

— Doar dacă n-o fi vrând să plece şi el cu noi.

E o speranţă iscată din conştiinţa nu prea curată a unuia din ei. Dar nimeni nu-l crede pe Larsen în stare de asemenea lucru. Discuţia urmează încă vreo câteva momente, dar din clipa în care capii au admis putinţa reîntoarcerii, nimeni nu-i mai poate ampiedica pe pescarii mai cumpătaţi să hotărască, împotriva tuturor aşteptărilor, Frank însuşi se alătură în cele din urmă părerii majorităţii, iar şalupa începe să spintece marea către vas.

Căpitanul i-a văzut. Străbate puntea şi intră în baracă. Auzind şuieratul sirenei, bolnavii au înţeles şi ei că se petrece ceva neobişnuit. De când tovărăşiilor au părăsit vaporul, ei căzuseră pradă deznădejdii şi nici măcar nu se mai plângeau. Aşteptau moartea. Larsen se apropie de fiul său:

— Comunicaţia a fost restabilită. Un avion e pe «drum. Aduce serul…

Olaf schiţează un surâs obosit:

— Va fi prea târziu.

— Ba nu. Nu-i prea târziu. O să te faci sănătos. O să vă vindecaţi cu toţii. Sunteţi salvaţi. Peste o oră o să vă puteţi scula din pat.

Bolnavii s-au ridicat în capul oaselor. Le-a trebuit însă câtva timp ca să înţeleagă despre ce e vorba, pentru a se agăţa de această nouă speranţă.

— Ceilalţi de ce-au plecat?

— Pentru că sunt nişte idioţi. Dar se întorc. Au auzit sirena.

Olaf n-are putere să-şi ţină capul sus. Se lasă moale pe pat, cu privirea în gol, cu mâinile tremurătoare. Taitlăl îşi întoarce privirea de la el şi iese. Criza a trecut. Olaf e în afară de primejdie. Şi-a revenit şi Larsen. Abia pe punte îşi

dă seama că nu ştie exact ce trebuie să facă: Să aştepte. Se uită la cer. E prea curând ca să aştepte venirea avionului. În timpul acesta şalupa înaintează pe apa cenuşie. Răzvrătiţii vin spre vapor. Totul reintră în ordine. Larsen e din nou căpitanul, singurul stăpân al vaporului după Dumnezeu. În cursul nopţii s-a produs o ruptură în echilibrul dintre el şi oamenii lui. I-au scăpat din mână. Larsen nu le poate purta pică. N-a avut destulă autoritate. Se temea de soarta fiului său şi asta l-a făcut să fie slab.

Acuma e ziuă. Lumina risipeşte îndoielile nopţii. Pentru a pune din nou stăpânire pe vas, căpitanul îl cercetează de la un capăt la altul. Coboară în dormitorul pe care fugarii l-au părăsit într-o dezordine care mărturiseşte graba lor nebună. O singură lădiţă a rămas neatinsă pe un pat: aceea a lui Peter, care n-a mai avut timp s-o ia. Priciurile bolnavilor, fără saltele, întregesc impresia de catastrofă. Larsen împinge cu piciorul hârtiile, lucrurile personale, hainele zvârlite pe podea, apoi străbate săliţa de trecere.

cercetează magaziile şi maşinile. Găseşte şi acolo urmele nebuniei care a pus stăpânire pe oamenii lui; depozitele jefuite, merindele vămuite, dulapurile prădate.

Când şalupa ajunge lângă vas, căpitanul se află în cală. Miraţi că nu-l văd, primii pescari se urcă pe vapor. Oamenii ajung pe punte în clipa în care căpitanul se iveşte în capul scării. El îi priveşte fără să scoată un cuvânt. Într-o tăcere de gheaţă, se caţără unii după alţii pe scara de funie, înaintând încet. Ştiu că sunt vinovaţi şi nu încearcă să se apere. Au dezertat: asta nu se iartă. Căpitanul se apropie. Ceata se desface făcându-i loc de trecere. El se duce drept la Michel şi Frank, capii răscoalei, de care ceilalţi se leapădă acum ca de nişte ciumaţi.

Larsen îl priveşte pe bucătar în ochi:

— Din cauza pisicii ai făcut tu una ca asta?

Omul face un semn abia schiţat că da.

Căpitanul ridică braţul. Palma lui cade, grea, pe obrazul lui Michel, care nici nu mişcă. Braţul se ridică şi loveşte din nou. Vine apoi rândul lui Frank. Vinovaţii îşi

primesc pedeapsa cu o pasivitate de obiecte neînsufleţite. Au greşit, ştiu asta şi ei, n-au niciun temei să se supere. Ceea ce li se întâmplă acum o merită din plin. Dac-ar trebui să dea socoteală, ar mărturisi că nici nu ştiu cum de-au îndrăznit să se poarte în felul acesta. Loviturile mi se par bine venite: e semnul unei întoarceri la normal, criza de nebunie a trecut. Şi apoi au trăit prea mult cu Larsen pentru a nu-l cunoaşte, şi presimt că până la urmă îi va ierta. Adevărul e că, dacă Larsen s-ar învoi să tragă cu buretele peste purtarea lor, n-ar face asta din îngăduinţă, ci pentru că în sinea lui se simte vinovat şi el: prima îndatorire a unui căpitan e să-şi păstreze sângele rece şi să ştie să-şi stăpânească oamenii.

— Duceţi-i în magazie!

Zece mâini împing pe Michel şi Frank spre scară. Ei nu opun nicio rezistenţă. Ordinea domneşte din nou pe vas.

Orele 8, 20 (GMT) – Oslo.

Pe aeroportul din Oslo se joacă unul din ultimele episoade ale aventurii începute cu apelul lansat de aparatul de radio al vasului *Maria Sorensert* şi interceptat în Africa. E un episod trăit de nişte personaje indiferente.

Un pilot din Armata Sovietică: se numeşte Ivan, nume de loc original. De altfel ce interesează numele lui? E un militar anonim căruia i s-a dat un ordin şi care îl execută. Transportă un pachet în Norvegia; acest pachet conţine un medicament. Trebuie să-l predea unui avion sanitar. Sosirea lui a fost semnalată. E aşteptat. Tot timpul drumului a cântat întruna. O arie pe care a auzit-o în ajun într-o cafenea berlineză şi care i-a rămas în minte fără să se poată dezbăra de ea. De o sută, de două sute, de cinci sute de ori a repetat el aceste câteva note. Nu cunoaşte cuvintele cântecului. Şi de aceea a născocit altele, în ruseşte. N-au cine ştie ce înţeles, dar se potrivesc destul de bine cu melodia. Iar Ivan nu-i pretenţios. E un băiat fericit care nu iubeşte decât două lucruri pe lume: muzica şi” mecanica. De când e pilotnu cere nimic mai mult de la viaţă. Distanţa Berlin-Oslo nu-i mare. În curând, sub

avionul sovietic se desenează dreptunghiul vast al terenului de aterizare.

Ivan predă funcţionarului Crucii Roşii preţiosul pachet. Acesta, un omuleţ mustăcios şi gutunărit pe care aşteptarea în aer liber l-a făcut să tuşească de mai multe ori, îl duce pilotului de pe avionul sanitar.

În timp ce pilotul aşază coletul într-o cutie bine închisă şi pune în mişcare elicele, funcţionarul Crucii Roşii se repede la bar şi comandă un grog fierbinte. Îşi freacă mâinile şi se lipeşte de sobă ca să se încălzească. Un coleg îi întinde o ţigară. Mai întâi o refuză, apoi se răzgândeşte şi fumează cu speranţa că şi asta o să-l încălzească. În realitate ţigara nu face decât să-i stârnească tuşea. O aşteptare îndelungată pe un aerodrom măturat de vânt, un grog prea tare care face să-i dea lacrimile, un guturai care-l îndobitoceşte, iată amintirea pe care o va păstra din participarea lui la salvarea marinarilor de pe *Maria Sørensen*.

Pilotul avionului sanitar e aproape de aceeaşi vârstă cu Ivan: 27 de ani. Şi e tot atât de bălan ca şi el. Au aproape aceleaşi gusturi: mecanica, muzica şi dansul. Dar lui Sven, norvegianul, îi plac tot atât de mult schiul şi politica. E un organizator sindical apreciat; e social-democrat. S-a uitat cu o curiozitate bănuitoare la MIG-ul rusului. E însă pacifist. De aceea duşmănia lui nu trece dincolo de marginile neîncrederii. I-ar fi plăcut să intre în vorbă cu Ivan, dar n-au avut timp pentru asta, A trebuit să plece imediat ca să paraşutele serul pe vapor. O treabă dificilă pe care a dus-o însă la bun sfârşit de nenumărate ori.

Orele 8, 30 (GMT) – Neapole.

Restabilirea legăturilor normale de radio a făcut că lanţul staţiunilor intermediare să nu mai fie necesar.

Se trece la demontarea postului lui Domenico. Comisarul Ippolito se pregăteşte să plece împreună cu prizonierul său.

— Unde-l duceţi? protestează Carmela.

— Acolo unde-i e locul, la închisoare.

Fata se aşază în faţa uşii, hotărâtă să le împiedice trecerea.

— Nu puteţi face asta!

— Am să-ţi cer atunci voie! mârâie comisarul încercând s-o dea la o parte.

— Mulţumită lui ai putut salva oamenii de pe vapor.

— O să-i citeze ca martori ai apărării, la proces.

Tatăl priveşte netulburat această scenă penibilă.

Aşa face el întotdeauna. Când nu-şi îneacă potrivnicul sub valurile elocvenţei se înveşmântează în demnitate. Măsoară cu dispreţ pe poliţişti: aceştia se căznesc s-o dea la o parte pe Carmela care dă din picioare, se agaţă de tăblia uşii, îi zgârie şi îi insultă.

De fapt bărbaţilor nu le pare rău că pot pune în sfârşit mâna pe această fată frumoasă care i-a provocat o noapte întreagă. Şi o fac din toată inima: o strâng, trag de ea şi o pipăie fericiţi că ea se zbate ca s-o poată scutura puţin. Lupta seamănă mai mult cu o veselă încăierare între prieteni decât cu o ciocnire adevărată. În celé din urmă reuşesc s-o dea la o parte. D'Angelantonio coboară scara în urma comisarului. Dar nu se scapă aşa uşor de Carmela. Despletită, gâfâind, ea se ia după ei continuând să-i ocărească şi luând drept martori vecinii care, din ce în ce mai numeroşi, ies din apartamente ticsind tinda scărilor şi curtea.

— Îl ridică pe tata. E nevinovat. A răspuns la chemarea unui vapor aflat în primejdie. Pescarii au fost salvaţi datorită lui şi acuma îl arestează.

Poliţiştii, obişnuiţi cu protestările, n-o ascultă, împing pe arestat în automobil. Dar cârdul de halate, papuci şi bigudiuri se agită:

— Ce-o să mă fac? geme Carmela frângându-şi mâinile cum a văzut că fac stelele de cinematograf.

— Într-adevăr, ce-o să se facă mititica? se întreabă o cumătră miloasă.

Se aud apoi şi alte voci:

— Don Domenico e un om cinstit.

— Îl cunoaştem cu toţii.

Nu-l puteţi aresta pe doctor.

— N-a făcut nimic.

— Lasă gura, tună comisarul. V-am întrebat ceva?

Această izbucnire brutală impune tăcere. Carmela Schimbă tactica. Se aruncă la picioarele lui Ippolito:

— Iertaţi-l, domnule comisar! N-o să mai facă, vă făgăduiesc.

Corul vecinilor repetă:

— Iertaţi-l!

Ippolito încearcă s-o ridice pe fată. Ea nu vrea să se mişte din loc: poliţistul începe să se simtă încurcat.

— Nu pot.

— Dacă vreţi, puteţi. Doar dumneavoastră sunteţi şeful.

Corul se amestecă din nou:

— Dacă vreţi, puteţi. Daţi-i drumul.

— Ce vă priveşte asta pe voi? urlă comisarul-Dar agenţii, care tocmai îl urcau pe d'Angelantonio în maşină, şovăiesc. Iar Domenico, deşi până atunci n-a scos o singură vorbă, socoteşte c-a sosit clipa să intre şi el în scenă.

Şi-şi face intrarea cu o voce gravă, sinceră, ca un desăvârşit actor ce este:

— Vă dau cuvântul meu, domnule comisar, că n-am să mă mai servesc niciodată de aparat.

— Cum să te mai serveşti de el? îl ia în râs poliţistul. Îţi închipui c-am să ţi-l las?

Dar asta nu-l descurajează pe „doctor". El continuă netulburat:

— Era pentru mine o plăcere şi o alinare în mizeria în care afhi. Dar dacă un aparat de radioemisiune vă dă de bănuit şi vi se pare că poate sluji unor scopuri oprite de lege, mai bine pun capăt neîncrederii dumneavoastră…

— Bine, bine, i-o taie Ippolilo. Întâi de toate, ai vreo autorizaţie?

— Nu.

— Foarte bine. Confisc aparatul şi-ţi ard şi-o amendă.

Don Domenico n-a înţeles încă. Ar vrea să-şi continue apărarea însă e puţin buimăcit de înfăţişarea comisarului,

mânioasă şi batjocoritoare în acelaşi timp. Carmela a pricepui mai repede decât tatăl său şi strigă:

— Mulţumesc, domnule Ippolito!

Şi îi sărută mâna. De data asta fata se lasă ridicată. Poliţistul o bate uşor peste obraz: o mângâiere părintească ai zice. Dar pe Carmela n-o poţi înşela cu una, cu două, şi-i surâde înţelegătoare.

— Frumos din partea lui, comentează vecinii.

Ippolito, furios că n-a ştiut să-şi ascundă mai bine sentimentele, se întoarce cu spatele la Carmela:

— O să vedeţi voi dacă ştiu sau nu să mă port frumos, bombăne el suindu-se în maşină. Încercaţi să-mi cădeţi în labă… într-o zi când nu va fi niciun vapor de salvat.

La rândul lor, ceilalţi poliţişti s-au urcat şi ei în automobilul care porneşte.

Domenico se uită după el cum iese din curte făcându-şi drum prin mulţime şi dispărând apoi în stradă. După aceea porunceşte fiicei sale cu noblеţe:

— Şi acum… acasă… hai!

Ea se supune după ce schimbă cu Gennaro o privire complice. Vecinii se apropie şi strâng în tăcere mâna „doctorului” care le mulţumeşte cu o caldă demnitate.

Gennaro a stat oarecum deoparte. Don Domenico îi face semn să se apropie. Îi pune mâna pe umăr: – Treci mâine pe la mine. Iar vecinilor: – Vă prezint pe logodnicul Carmelei.

Orele 8, 35 (GMT) – Zobra.

Jeepul lui Dorzit se opreşte în faţa colibei lui Loiseau. De când a intrat în sat, automobilul înaintează la pas, înconjurat de o gloată din ce în ce mai numeroasă; jandarmul merge în faţa maşinii şi face ce poate ca să-i alunge pe toţi aceşti gură-cască. Étienne coboară. Şi începe numaidecât învălmăşeala. Rude, prieteni şi vecini se îmbulzesc în jurul lui. Îl îmbrăţişează cu toţii. Îi strângă mâna. Îl felicită. În pragul casei mamă-sa, soacră-sa şi o jumătate de duzină de babe ştirbe şi vesele îi înfăţişează pruncul. Înăuntru lăuza îi surâde din pat. Lângă ea rânjeşte vraciul. Râsete, şuierături ascuţite, ţipete şi glume

izbucnesc de pretutindeni. O zarvă voioasă care învietoate vechile obiceiuri africane.

— E fată, spune mama. Ce nume-i dai?

— Maria Sørensen.

Bătrânele protestează: vorbesc toate deodată.

— Maria e, într-adevăr un nume. Sørensen însă nu înseamnă nimic.

Dar Étienne nu se dă bătut:

O să aibă două nume, Maria Sørensen.

Dorzit s-a întors şi el acasă. Dar iesa afară nu înaidecât, îşi face drum printre băştinaşi şi-l apucă pe Étienne de braţ…

— Vino cu mine, maimuţoiule.

Şi-l trage spre locuinţa lui. Étienne îl urmează nedumerit.

Ajunşi în camera de culcare, plantatorul îi arată lui Étienne aparatul de radio: – Se vorbeşte de noi, la postul oficial. Ascultă! Un crainic anunţă:

„Noaptea asta, un vas de pescuit care naviga în Oceanul îngheţat de Nord, MAR! A SORENSEN…

Orele 8, 36 (GMT) – Brunschweig.

O încăpere confortabilă, mobilată greoi. Fotolii acoperite de catifea întunecată, tapete groase, pereţi căptuşiţi cu lemnărie neagră, felurite bibelouri, şi toate la fel de urâte. Bellamy e în prijama. La ce bun să te mai scoli când eşti pus la popreală? Mucuri de ţigară în toate scrumierele, ziare ilustrate aruncate peste tot. Pe masa de noapte un roman poliţist deschis la pagina douăzeci. Bellamy nu e un cititor pătimaş. Pe birou, o tavă cu o gustare îmbelşugată. Ochiuri, şuncă, pâine, unt, lapte şi cafea. Bellamy îşi umple ceaşca: pe deget îi picură puţină apă fiartă. Se strâmbă. Bate cineva la uşă.

— Intră, spune ofiţerul cu o voce tunătoare.

Apare o ordonanţă, cu aerul şiret al ştrengarilor din New York. Salută şi-i întinde un plic. Bellamy îl ia şi porunceşte, răguşit:

— Poţi pleca!

Bellamy rupe plicul. Scrisoarea conţine un singur

cuvânt scris cu litere mari: „ACHITAT”, şi patru semnături.

Bellamy ridică din umeri. A câştigat într-adevăr prinsoarea? Puţin îi pasă. El ştia că prietenii lufe vor accepta să se lipsească de ceea ce li se cuvine.

Şi cum se aştepta la asta, ştirea nu-i face nicio plăcere. Ea nu-l uşurează nici măcar de grijile lui, pentru că de mult nu se mai frământă din pricina lor. Ce poţi face când eşti silit să stai cincisprezece zile în casă? Se apropie de fereastră şi aruncă o privire în stradă. Figurile trecătorilor nu au însă nimic care să te dispună sau să te atragă. Nu-i ajunge acest spectacol pentru a se distra.

Bellamy se întoarce spre pat. Să doarmă; de fapt aceasta e singura soluţie. Cincisprezece zile şi cincisprezece nopţi de somn. Şi să bea. Deschide dulapul; mai sunt patru sticle de *whisky*. Nu-i mult. Va fi nevoie să-şi împrospăteze provizia.

Deschide aparatul de radio: crainicul continuă reportajul pe care Dorzit îl ascultă, în aceeaşi clipă, în fundul Congo-ului:

…aceştia aveau nevoie de un ajutor medical urgent. Din nenorocire, niciunul din posturile receptoare învecinate nu-i auzea. Căpitanul Larsen a trăit ceasuri de groază înainte de…

Orele 8, 37 (GMT) – Brunschweig.

— Gata, Hanzi? strigă tatăl.

Când vorbeşte copilului, Hollendorf întrebuinţează un ton deosebit, puţin doctoral şi plin de dojană fără cuvinte: tonul părinţilor.

— Sunt gata, răspunde micuţul, apărând în prag pe jumătate îmbrăcat.

— Unde ţi-e ghiozdanul?

— Iată-l!

Tatăl controlează rânduiala cărţilor şi a caietelor. În timp ce Hanzi îşi leagă şireturile, tatăl întreabă:

— Nu ţi-e somn?

— Puţin.

— Sper că n-o să te asculte chiar azi. Ai putea să-i spui profesorului că ai avut de făcut ceva foarte însemnat

în noaptea asta…

— N-ai nicio grijă. Mi-am învăţat lecţiile, mă descurc eu.

— Atunci, du-te. Să nu întârzii.

Hanzi îşi îmbracă mantaua şi-şi ia ghiozdanul sub braţ:

— N-am timp să mănânc.

— Ia totuşi o felie de pâine cu unt.

Felia de pâine cu unt e pe farfurioară. Hanzi o ia, îşi îmbrăţişează tatăl şi iese.

— Fii atent când treci strada, îl sfătuieşte Hollendorf.

Hanzi nu răspunde. Tatăl său îl plictiseşte. Îi repetă în fiecare dimifieaţă acelaşi lucru.

Dar nici tatăl nici fiul, absorbiţi amândoi de mica ceremonie zilnică a plecării la şcoală, n-au auzit cele spuse la aparatul de radio care rămăsese deschis.

Crainicul povestea tocmai isprăvile lor:

…radio-amatori, făcând legătura din Africa cu Franţa, din Germania cu Norvegia, într-un admirabil lanţ de solidaritate umană…

Orele 8, 38 (GMT) – Paris.

În apartamentul soţilor Corbier aparatul de radio e deschis. Orbul şi soţia lui nu s-au culcat încă. Cufundaţi în fotolii, ascultă:

A fost nevoie să se ia legătura cu Institutul Pasteur. Un medic, doctorul Mercier, a venit la microfon…

Soţul întoarce capul cu greutate. De când a plecat doctorul n-auschimbat între ei nici zece cuvinte. Dar şi-au regăsit climatul cu care sunt obişnuiţi, singurătatea în doi tulburată pentru o clipă de al treilea. Întâmplarea din noaptea aceea va lăsa oare urme adânci, va distruge oare şubredul echilibru al căsniciei lor? Că va lăsa urme, e sigur; dar faptul acesta nou, o dată învechit, va putea fi oare până la urmă absorbit de mersul cotidian al vieţii? Pentru asta ar trebui să se ştie cum, va evolua noua situaţie. Doctorul Mercier, care s-a aşezat între ei ca o fantomă, poate deveni pentru soţ un izvor de gelozie, o armă care-i va folosi să-şi chinuiască soţia, să coloreze

puţin relaţiile lor de fiecare zi. În imaginaţia Laurettei, însă, el poate deveni un amant delicat, rafinat şi cutezător în acelaşi timp, eroul visurilor ei cele mai îndrăzneţe.

În clipa aceasta totul e încă posibil, eventaiul soluţiilor e încă larg deschis. Unde se va opri destinul? Va fi văzut oare soţul, nebun de gelozie, silindu-şi soţia să se despartă de amant, îl va ucide pe doctor sau, dimpotrivă, se va dovedi un soţ îngăduitor? Se prea poate, de asemenea, ca Laurette să cedeze dar să-i pară imediat rău de slăbiciunea ei şi să cerşească iertarea soţului său, îndrăgostită nebuneşte, să fugă cu amantul sau să se împartă între aceşti doi bărbaţi netăinuind absolut nimic.

Niciunul din ei, bineînţeles, nu poate privi situaţia cu o luciditate atât de necruţătoare. Ei se gândesc la asta, dar lucrurile acestea neîngăduite îi opresc la jumătatea drumului, împiedicându-i să li se precizeze intenţiile”.

— Laurette, întreabă deodată soţul, când erai cu Mercier la Cannes, ce s-a petrecut în fond între voi?

— Absolut nimic.

— N-a existat niciun fel de apropiere între voi?

— Cred că-mi făcea curte. Era poate puţin îndrăgostit de mine.

— Atâta tot?

— Absolut tot. Pe atunci nu mă interesa niciun bărbat.

Se simte fericită că poate fi atât de sinceră. Ar fi, desigur, mai puţin sinceră dacă ar întreba-o asupra celor ce simte în clipa aceea. Dar n-o întreabă. Pesemne fiindcă i-e frică de ceea ce ar putea răspunde. În tulburarea ei, Laurette, printr-o mişcare stângace, a atins firul aparatului de radio; se aude un pârâit şi Paul spune cu asprime:

— Nu atinge aparatul, înţelegi?

Urmează un răstimp de tăcere pe care îl întrerupe vocea crainicului:

La ora când transmitem, autorităţile au luat în mâna lor operaţiunile şi ajutoarele se îndreaptă către nava primejduită.

Orele 8, 39 (GMT) – Paris.

Autorităţile au luat conducerea acestei afaceri şi la Institutul Pasteur. Rolul lui Mercier s-a sfârşit. Nu-i mai rămâne decât să se ducă acasă şi să se culce după o noapte albă. În trecere, administratorul îl opreşte:

— Aş vrea să-ţi spun ceva, doctore. Mercier îl urmează în birou. Nu are prea des de-a face cu acest tânăr cu faţa boţită, cu umerii înguşti, eu hainele întotdeauna prea lungi sau prea scurte, despre care se spune că activează într-un partid de extremă dreaptă. Câteodată primeşte chiar şi vizite la institut şi unii infirmieri, care au păreri politice cu totul deosebite de ale lui, îl duşmănesc pe faţă. Administratorul pare foarte stingherit:

— Îţi cer istrare, doctore. E vorba de o formalitate pur administrativă. Astă-noapte dumneata ai scos din institut câteva fiole cu ser. Cum să le trec în registru?

Mercier, indignat, e gata să răspundă, dar administratorul i-o ia înainte:

— Sunt la curent, doctore. Toată lumea vorbeşte despre asta. Reacţiunea dumitale e cu totul justificată. Dar, înţelege-mă, nu e vina mea; aşa e regulamentul. Nu l-am făcut eu; nici dumneata, bineînţeles. Dar sunt silit să-l respect aşa cum e. Şi mai ales să-l fac respectat.

— Regulamentul mă opreşte să trimit câteva fiole de ser unor oameni bolnavi?

— N-am vrut să spun asta. Numai că această operaţie n-a fost făcută pe calea obişnuită, reglementară. Înţeleg, dumneata nu puteai proceda altfel, pentru că atunci medicamentul ar fi sosit prea târziu. Numai că ai fost obligat să-l predai unei persoane oarecum particulare, fără caracter oficial, înţelegi ce vreau să spun?

— Şi n-aveam dreptul?

— Ba da, aveai tot dreptul. Dar persoana de care vorbim ar fi trebuit să-l plătească…

— Nu, pentru că nu era destinat ei.

— De acord. Nu spun că n-ai dreptate. I s-ar fi dat însă o chitanţă şi i s-ar fi restituit banii mai târziu. Atât doar că pentru administraţie aş fi avut actele necesare. Ar fi fost mai normal. Bineînţeles „dacă nu vrei…

— Cine ţi-a spus că nu vreau?

Mercier scoate punga din buzunar.

Puţin mai târziu, ieşind de acolo şi căutând în buzunarul paltonului, găseşte un bilet pe care i l-a pus Laurette. Şi citeşte: „Mulţumesc”. Mototoleşte hârtia, o face cocoloş şi o lasă să cadă în noroiul străzii. Şi brusc, are impresia că stupida formalitate a administratorului a desăvârşit spulberarea – l Omanului său eu Laurette. îi \ a telefona cu siguranţă mâine „poate chiar astăzi, dar pentru a lua-o de la capăt. Tot ceea ce rămăsese din visul de noaptea trecută s-a dus cu peticul acela de hârtie.

Orele 8, 45 (GMT) – Pe vasul MARIA SORENSEN.

Pilotul avionului sanitar norvegian avea în buzunar gumă de mestecat. Şi tot timpul călătoriei lui deasupra acestei mări cenuşii şi monotone peste care se târăsc zdrenţe de neguri, a mestecat întruna. Zboară acum deasupra *Mariei Sørensen*, vasul de pescari despre care vorbesc în clipa de faţă toate posturile de radio ale lumii.

Pe punte, un bărbat în vârstă, cu privirea ageră, zăreşte cel dintâi aparatul. L-a semnalat şi tovarăşilor săi care s-au adunat lângă el şi fac semne.

Pilotul avionului cheamă:

— Căpitane Larsen, voi arunca imediat serul. S înteţi gata?

— Gata.

— Atenţiune.

Avionul coboară, descriind în văzduh rotocoale din ce în ce mai mici. Se pregăteşte să-treacă deasupra punţii. Nu mai rămâne decât să arunce paraşuta. Pilotul verifică din nou curelele cu care e legată cutia cu ser.

De pe punte oamenii urmăresc cu nelinişte târcoalele aparatului. îl văd coborând din ce în ce mai jos; Nu mai e decât la trei sute de metri deasupra lor, la două sute, la o sută, la cincizeci de metri. Şi deodată paraşuta se desprinde de avion, se desface şi începe să plutească împreună cu preţioasa ei încărcătură: fiole cu ser. Uşa barăcii s-a deschis. Bolnavii s-au târât până-n prag ca să vadă sosind coletul care va pune capăt prea îndelungatei

lor spaime.

— Căpitane, strigă pilotul, mă înapoiez. Aveţi; vreo comunicare pentru bază?

— Spune-le că le mulţumesc. Ca şi tuturor acelora care ne-au ajutat.

Responsabil de carte: Constanta Frunsetti Tehnoredactor: Sorina Malcaş Corector: Mada Şufurau

Dat la cules 12.12.56. Bun de tipar 31.01. S7. Tiraj S110 ex. Hârtie semi vei sat. de 65 gr. m.p. Fi. S40X840/16. Coli ed. 8.63 Coli de tipar 12. Ediţia I. Comanda 3155. A. nr. 05828. pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 84 – 32 – R.

Tiparul executat sub.com. Nr. 6396 la întreprinderea Poligrafică Nr. 1. Str. Grigore Alexandrescu 93 – 95, Bucureşti – R.P.R